

ఆంధ్రవార్త.

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

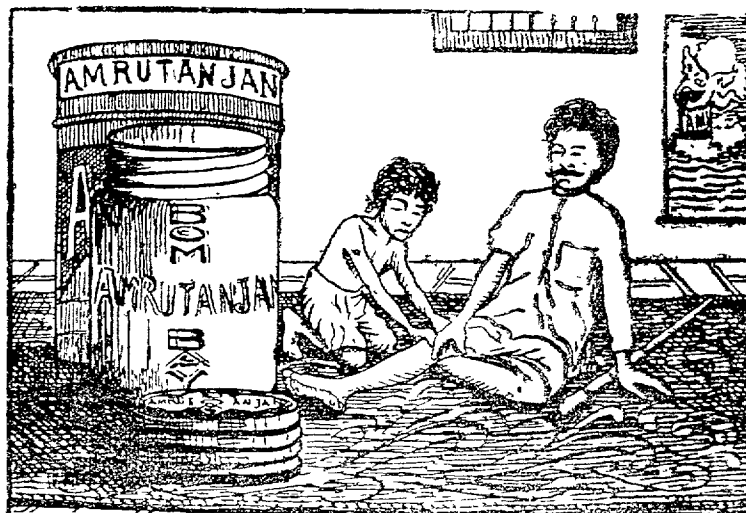
Telephone No. 2544.

Vol. 15: } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 28-వ తేది శనివారము } No. 49
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామచంద్రవైకాక్షమాస బహుళ ద్వాదశి. } సంచిక ౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకు పలు
యాగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్పును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును
పోట్లబోగొట్టును, బెఱుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ పొదుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంతేవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తలబు శెట్టివిధి, మద్రాసు
240, ఫ్రేరింగ్, ఫార్మ్, బాంబాయి

ఫోర్డ్ బస్సుల

ధర తగ్గించబడినది.

ఫోర్డ్ 12 గురికి స్థలముగలది మాగ్నెటో ఇగ్నిషన్తో నహా ధర రు	1,900
ఫోర్డ్ 16 " " " " రు	2,300
ఫోర్డ్ 20 " " " " రు	3,000

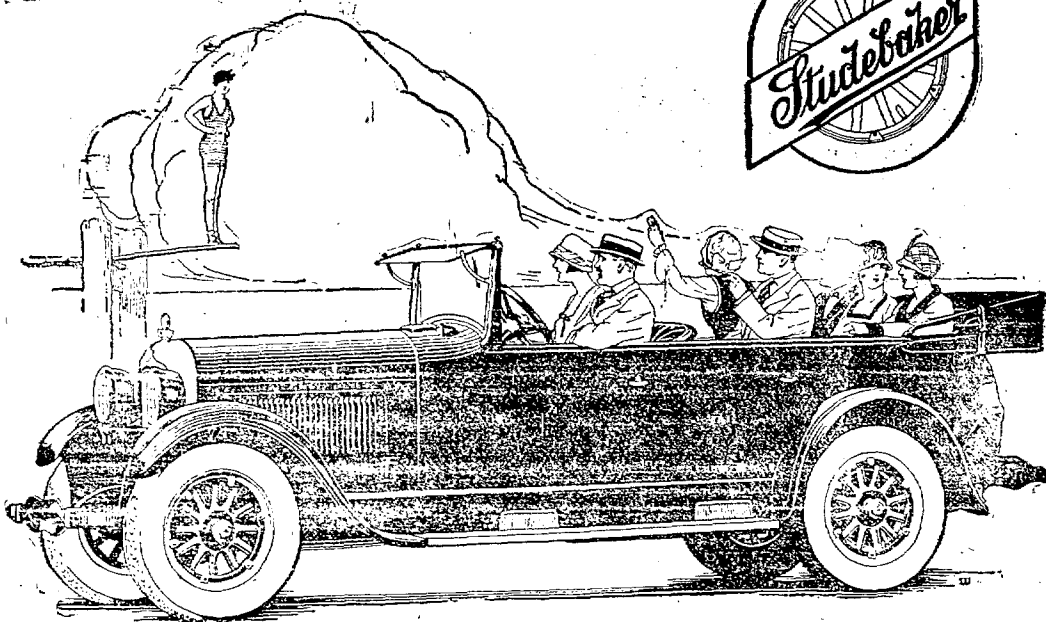
తక్షణమే యివ్వబడును.

ఓర్వ అండు కో, లిమిటెడ్.,

ఫోర్డ్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు,
మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచి:—ఝాటికోరన్, బెంగుళూరు.

STUDEBAKER

స్టూడ్ బేకరు స్టాండర్డు సిక్స్

రెండువిధముల మితవ్యయము కలది.

ధర సరసము - ఖర్చు తక్కువ.

బలముగల 'స్టూడ్ బేకరు స్టాండర్డు సిక్స్' యొక్క ఇంజను అత్యుత్తముగ పనిచేయుటకే గాక, సంవత్సరము సర్వసముఖము కొద్ది వ్యయముతోడనే పనిచేయుటయు నిర్మింపబడియున్నది.

'స్టూడ్ బేకరు', 100,000 మైళ్లకుపై స్టూడ్ బేకరుపై ప్రయాణము సాగించిన, 800 కు మించిన స్వంతదారుల కడనుండి యోగ్యతాపత్రముల బడసియున్నది. ప్రతిదినమును కొత్త పత్రములు అందుచున్నవి. మరియు ఇందాశ్చర్యకరమగు విషయము మరొకటేదీయన, 'స్టూడ్ బేకరు', మరమ్మత్తుకు, చాలా సంవత్సరములనుండి పరిశీలించగా, కారు ఒకటింటికి, యిన్ని సంవత్సరములకును, రూ 30-0-0 వంతున ఖర్చు తేలివది. 'స్టూడ్ బేకరు' నిర్మాణమున కుపయోగింపబడిన సామానులును, పనితనమును యిట్టి అద్భుతమగు మితవ్యయములకు తోడ్పడుచున్నది.

'స్టాండర్డు సిక్స్ ఫీట్' (భాగ్యచూడుడు) మిక్కిలి సౌకర్యముగల కారు. ఫుల్ హెజు బెల్టాక్స్, ట్రైన్లు, రీవైలెంటి స్ప్రింగులును ప్రయాణమునకు, గొప్పసౌకర్యముల నొసగును.

నిర్మాణవద్దతి యితరవాని యందరుదు. ఇందు ఆటోమ్యాటిక్ స్పార్కుకంట్రోలు, స్టీరింగ్ వీలుపై సేఫ్టీలెటింగ్ స్విచ్, డ్వాష్ పై పెట్రోలుగేజ్, ఆటోమ్యాటిక్ విండ్ స్క్రీమ్, రియర్ వ్యూ అద్దము, కాలిపెంటిలేటరు, స్టాప్ లైటు, స్టీరింగ్ వీలు, యిగ్నిషన్ లకు రెంటికిని స్పేరులైరు లాక్ పై పనిచేయునదే లాక్ కలవు.

నీ వే కారు నైనను కొనుటకు ముందు స్టాండర్డు సిక్స్ ఛాసిస్ వైని యిస్టూడ్ బేకరు ఫీట్ కను, ప్రసిద్ధిచెందిన దానిని, చూడుము. ఒకమారు ప్రయాణమొనర్చి నీవే యిందలి సౌకర్యముల గ్రహింపుము.

Agents:—**ROMER DAN & Co.,** MOUNT ROAD, MADRAS.

Sub Agents:—**PETERS & Co.,** BANGALORE,
HOOPER'S GARAGE, WELLINGTON,
AIYER MOTOR Co., CALICUT,
NOMIS MOTOR WORKS, COIMBATORE.
ANDHRA ENGINEERING Co., VIZAGAPATAM.

స్టూడ్ బేకరు 75 సం॥గా మేలురకము బండ్ల నిర్మాణకర్తలు 3058

గ్రామ పునర్నిర్మాణము.

(2)

కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యము

దేశమున రాజకీయకక్ష తెన్నియున్నను కాంగ్రెసువారి పలుకుబడియే హెచ్చుగానున్నది. అందు ఆంధ్రదేశమున కాంగ్రెసుబలము మఱింతి యధికముగా నున్నట్లు గతసంవత్సరమున జరిగిన శాసననిర్మాణసభల యెన్నికలవలన స్పష్టమయినది. అందుచే గ్రామపునర్నిర్మాణవిషయమున వారి నెక్కుడుగ శ్రద్ధవహింపవలయునని కోరుచున్నాడను. ఇట్లని తక్కినపక్షములవారి నుపేక్షనహంపుడని నా యభిప్రాయముకాదు. అన్నిపక్షములవారును ఈ విషయమున నేకీభవించి అజ్ఞానులును నిరుద్ధులును గ్రామవాసుల సాధారణపుడని మొదటివ్యాసమునందు కోరి యేయుంటిని. ఎక్కుడు పలుకుబడిగలవారిపై నెక్కుడు భారముచుట న్యాయమని యీ వ్యాసమున వారిని కోరుచున్నాడను. రెండుసంవత్సరము లేకదీక్షతో గ్రామపునర్నిర్మాణమును గూర్చి యెన్నిక తలవారును పనిచేసినచో ప్రజలు బాగుపడుదురనియును అటుపైని వివిధకక్షలుండక యేక కక్షయే కాగలదనియు నా నమ్మకము. ఏ కక్షనుగాని ఏ వ్యక్తినిగాని నిందించుటగాని భూషించుటగాని నాపని కాదు. నాపని నాది నాగ్రామపునర్నిర్మాణకార్యము నాది.

గ్రామపునర్నిర్మాణమున గోరువారు రెండుత్రోవలను జూపుచున్నారు. మొదటిది గ్రామములకు జని, వారికి ప్రస్తుత రాజకీయజ్ఞాన వలనరచి, శాసనోల్లంఘనమున కుద్యుక్తులనుచేసి తిన్నామున స్వరాజ్యమును సంపాదించి పిమ్మట ఆర్థికమునందును, ఆరోగ్యమునందును, గ్రామపాలనమునందును గ్రామములనుదరింపవలయుననుట. రెండవది ప్రస్తుతమున నున్న శాసనముల నుపయోగపరచుకొనియును ప్రజల సాహాయ్యమును సంపాదించియును వీలైనంతవఱకు విద్యావిషయమున ఆరోగ్య విషయమున ఆర్థికవిషయమున గ్రామమున భివృద్ధిచేసి, రాజకీయ సంబంధముయిన జ్ఞానమును క్రమక్రమముగ నభివృద్ధిచేసినచో స్వరాజ్యసాధనము సులభమగునది:— వెట్టి తీరినగాని పెండ్లికాదు. పెండ్లి అయినగాని వెట్టికుదురు:— మొదటివార్డును బహుదుర్లభమైనది. రెండవవార్డు మనలన స్వరాజ్యసంపాదనను సులభమయినను కాకపోయిననుచేసినంతవఱకి ప్రతిఫల ముండకపోదు. కావున కాంగ్రెసుపక్షమునందలి యీ రెండుతెగలవారును కూడ ముందుగ సాధ్యమయినంత శ్రమముగ నీపనికి పూనుకొనవలయునని నా ప్రార్థనము.

కాంగ్రెసు యొక్క ఆచేశములను నిర్వహించుటకు నియమితులైన నవారిలో కొందఱు ప్రశ్నేకముగ నొకశాఖగ నేర్పడి, గ్రామనిర్మాణకార్యమునందు నిమగ్నులై యుండవలయును. వీరు కాంగ్రెసు ఆచేశములను నిర్వహించుచుండవచ్చును కాని వారి ప్రధానకార్యము గ్రామనిర్మాణమైయుండవలయును. వారుచేయు పనులు ఈ కార్యనిర్వహణమున కాటంకముగ నుండకూడదు ఒక్కొక్కతాలూకాను ఇద్దరు ఇనస్పెక్టరు లుండవలయును ద్రవ్య సాహాయ్యము లభింపనిచో అధమ మొక్కరైన నండవలయును వీరు చాల ఓర్పుగలవారగును, అంగ్లేయ భాషజ్ఞానము గలవారుగను దేవాదార్థ్యము గలవారుగ నుండవలయును. ప్రతిమండలమునకు ఒకమండలాధికారి యుండవలయును. స్వార్థత్యాగము నర్చి మండలమున పలుకుబడిగల విద్యాధికు డీమండలాధికారిగ నుండిన నెంతయో మేలు కలుగగలదు. గోదావరియండలమునకు బలము సాంబమూర్తిగా రుండిన చక్కగ పనిజరుగునని నా యభిప్రాయము. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు గ్రామనిర్మాణాభివృద్ధికి రాష్ట్రాధిపతి నుండవలయును. రాష్ట్రాధిపతి నుండలాధిపతులు— రాష్ట్రముననుండు శాసననిర్మాణసభ్యులు ఒకసంఘముగ నేర్పడి అప్పుడప్పుడే సమావేశమై ఈశాఖ చేయబడుచున్న కార్యములను చూర్చించుచు, శాసనసభలలోను తాలూకా స్థోర్లు జిల్లాస్థోర్లులలోను జరుగవలసిన పనులను నిర్ణయించుచు కార్యనిర్వహణమునకు తోడుపడుచుండవలయును. గ్రామవాసులు నాంధ్రులను గార్యములేవీయో వివరముగ దెలిసికొని వానిని సమకూర్చుటకు తగిన ప్రయత్నము లొనర్చుచుండుటయు గ్రామభివృద్ధికి గావలసిన సలహాలను గ్రామవాసుల కొసంగి వారి చే నాపనుల చేయించుచుండుటయు ఈశాఖవారిప్రధానకార్యములు. ఈసందర్భమున దొరతనముతోగాని వారి యుద్వేగీయులతోగాని ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరపుటకును వారితో సంప్రదింపుటకును సందేహింపరాదు. గ్రామ నిర్మాణమునందా సక్తిగలవారిని గ్రామమున కొక్కొక్కరుగాని రెండు గ్రామముల కొక్కొక్కరుగాని గ్రామవాసులనుండి సంపాదించి వారికి ప్రోత్సాహమొసంగి పని చేయించుకొనవలయును

ఆటంక పరచుటకు దురుచ్చట

ఈ రెండు సుగుణములు గలిగినట్టి లోకామయ నారక కస్తూరి మాత్రము

అమూల్యమైన ఓషధులు, కస్తూరి కుంభముపువ్వు మొదలగునవిచేర్చి కాస్తూరికముగా తగగూరుచేయబడినది.

సాధారణముగా కలుగని వ్యవస్థలు, అజులు, చర్మ, అజీర్ణము, క్షేలపడికము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అజీర్ణము, డైరీ, కడుపుబ్బరము, జలహీనము, అస్తిగారంబులు, మలబద్ధము, అజీర్ణచే గలగు కడుపుకొప్పి మొదలగునవి వ్రాతాంబులు గలది. అమూల్యమైన పుత్రముకూడ పంపబడును. కాల, దేశ, లింగ వయస్సు భేదము లేక అనేక వంటి రుమాలలతో నాడిబడి, ప్రశంసించబడుచున్నది. పసిబిడ్డలకు, బాలింతలకు అన్యతనువంటిది. 250-800 మూత్రముల బుడ్డి 1 కి భుజి 4 కి, బాట్టుబుడ్డు 0 4 కి, పొట్టుబుడ్డుతో పహా 6 కి రూ 1 8 0 12 కి 2 75 0, 25 కి రూ 5 0 0.

ముఖ్యగమనింపు— ము కస్తూరి మాత్రములగు గలగుచున్న ఆమూల్యమైన సుగుణములను జూటలందు లోక కస్తూరి కస్తూరి భూతము ప్రక్రియించబడుచున్నది. గాఢమోటునుబట్టి, మా వత్తక నులుటగానాది పీటలగు, ప్రతిఫూలిలోను ప్రతి దుకాణమునందును దొరలగు బిమ్మలెట్ల పొత్తులు పెంకటాచల పండితులు, ప్రొఫైటరు,

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు

గాంధీయహాత్ముడు నేడు ఆరోగ్యము క్షీణించియున్నాడు. ప్రస్తుతము చేతమంపలి రాజకీయ కార్యక్రమముందు పాల్గొనుటలేదు. కాని వారోనర్పు ఖద్దగు ప్రచారము రాజకీయ కార్యవిధానము కావని నేను నమ్ముచాలను. వారు నిజమున రాజకీయ కార్యవిధానమునే నిర్వహించుచున్నారు. దేశీయులలో ఐకమత్యమును స్వయంసహాయమును, నిర్మాతత్వని పెంపొందించేయుటకే వారు స్వచ్ఛా ప్రయత్నించుచున్నారు. “స్విస్టగ స్వరాజ్యము నెట్లు సాధింపగలదు? ఈ ఖద్దగు ఉద్యమమువలన గలుగు ఫలితమెట్టి” అని మీరు నన్ను ప్రశ్నింపవచ్చును. మరేదేశములో ఖద్దగు ఉండగనే బ్రిటిషువారు మనదేశమున కరుదెంచిరి. ఈ ఖద్దగు పరిశ్రమను నిర్మూలనముజేయుటకు బ్రిటిషువారు తమ రాజ్యాధికారమును, తమ తంత్ర శక్తిని స్వయము వినియోగించి అందు జయమును గాంచుచిరి. దేశపరిశ్రమలను మిమ్మచిరి. నేడు తిరిగి రూపుమాపిన దేశీయపరిశ్రమలను పునరుద్ధరింప ప్రయత్నించుచున్నాము. 1818 సంవత్సరముకంటె బ్రిటిషువారు నేడు య, త్రమలచేతను, చట్టములచేతను బలాధికులై యుండినను ఓలపే-

నున్నది. భూతావహులై యున్నారని భగవత్కృతమునలన మనము జయించి తీరెను. (హర్షాధ్యాయం) అందులకు వికమత్యము నిర్వాహక అంశము, మామనాను సంవత్సరములలో దేరి యలం దింతటి భక్తిప్రభావము గలిగినపుడు భావితీని గూర్చి నిస్పృహకేంద్రులైన పని ఎంతమాత్రములేదు. భక్తుడు ఉద్భవించుచున్నది. అందుకొలది అంగు నా విశ్వాసముననున్నది. ఆభివృద్ధి కొందుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు జేసినట్లు భక్తుడు ఉద్భవించుచున్నది. స్వరాజ్యముగూడ చేపట్టాలని నేను నిశ్చయముగా విశ్వసించుచున్నాను. తమిళరాష్ట్రము భక్తుడు ప్రచారించుచు ముందు నడచినందులకు మిమ్ముభివందించినది యున్నది. పట్టాభిషేకమునకు తమిళరాష్ట్రము నూలువలె, భక్తుడు ఉద్భవించి తమిళరాష్ట్రము లోక పోయిన నుండు కాంగ్రెసువారలమీద భక్తుడు విరివిగొనలేదు. భక్తుడు ఉద్భవించుచు, స్వరాజ్యమున కెట్లంబంధములేదని తెలపజనదు. విద్యాధికులు భక్తుడు ఉద్భవించుచున్న తనవంత్వమును పొందుట కొనసాగుచు. కాని గత రెండు సంవత్సరములలో పునరుత్థాపన లిహాగ్గమున తిరుచున్నాడు. ఎన్నడును రెలంపని ప్రమాణములను సహాయము విరివిగ అనుబంధించుచున్నది. స్వరాజ్య సాధనములకు భక్తుడు నిజమగుచున్నాడు. ఇది కాంగ్రెసు ముందున్నది. పై మెరుగులు. మనము వేరేరైన అంశములను ఏకీకరించుచున్నది. విభేదములను తిక్కాజే. కొని వికమత్యముతో పాడే జేయగల విషయములందు పట్టువలె పనిచేయుటావశ్యకము. పునరుత్థాపన యందుగూడ సుగుణముగలదు. “వికమత్యము, వికమత్యము అని అందుచుండినవి వికమత్యమును కొంతవరకు బడయగలము (అభ్యుత్థాపన: శివాయము.) కావున వికమత్యమునకై అచోర రాష్ట్రముల వనోవాక్యాయముల కప్పిసలుపగలము. అన్ని రాష్ట్రములనుండి, నాయకలందరనుండి ఈనినము బయల్పెడివలె 1920-21 సం॥ నాటి పరిస్థితి మరల దేశమునందు జరిగినట్లయిన నానాకము 1920 వ సం॥ నందు మనమెల్లరము ఏకాయబులమై ఒకేమార్గమున ఒకేవిధానము ననుసరించి నడచితిమి. ఆభాగ్యవశమున భేదములంతురించినవి వాని ప్రతిములను నేను మనమునుభవించుచున్నాము. ఈ సంవత్సరములందు మనము నీతిని నేర్చుకొనలేదు.

తన ఆశయ సాఫల్యమునకై బాధపడుటకు సంసిద్ధముగాని జాతి ఎన్నటికైనను ముక్తిని బడయజాలదు. పాపమును నేర్చుకొనవలెను. 1921 సం॥ మందలి ఉద్భవము ఫలితము సంభూతముగ నశించెను. గంగాప్రవాహమునలె సాల్పించుచున్నది. ప్రవాహము తగ్గినను నీటిలో కొట్టుకొనిచచ్చిన సారవంతమున ఎరువు నిలచియున్నది. ప్రవాహము తగ్గినంతమాత్రముచేత గంగానదియందు జలముడిగినదనిగాని జీవము లేదనిగాని తెలపనగునా? అటులే 1921 సంవత్సరపు ఉద్భవము ఫలితము దేశమందు సకలమై నిలచియున్నది. దేశము తన పుత్రపుత్రులను నేనాత్మాగములు జేయగోరుచున్నది. మనవిధిని వనస్పర్శమును మనము గుర్తింపవలెను. దానిని గుర్తించినచో జయము లభిస్తునుగ బడయగలము” అని పల్కిరి. (హర్షాధ్యాయం)

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు

అగ్గత్యులు శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఆనర్వ శోధారితో, తీర్థమున భాషలో నొక ఆంగల ఉపన్యసించిరి. బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారిని గూర్చి మాటాడుచు ప్రసాదు బాబుగారు కేలము అతివాదము, భాషాన్నత్యముతో తనివినోదక ఆచరణయందు దట్టి ఆసక్తాన దైర్ఘ్యసంపన్నములను, పట్టుదలను చూపెడివారని పల్కిరి.

“ఇప్పటికీ సాధించబడిన హిందూమహమ్మదీయ సభ్యత ఎంతయో కష్టమున సాధించబడినదిగాని సులభముగ సమకాల లేదు. అనుకూలము సహకారమునకై ప్రస్తుతము కృషిసలుపుచున్నాము. ఈ సహకారమునుండి వికమత్య మవిర్భవించగలదు. చాతీయతను సక్రమముగ నిర్మించువలెనని హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును రాజకీయ వికమత్యమును సాధింపవలెను. బ్రాహ్మణ్య బ్రాహ్మణ్యమును, హిందూమహమ్మదీయములకు ఒకరితోనొకరు నిరంతరము పారాధుమండినపక్షమున ఏకార్యమైనను సాధించగలమును హుటాకలలోని వార్త. అట్టి సహకారము పరస్పరము రెండును సుఖము లందుచున్నచో స్వరాజ్యము తప్పక చేపట్టగలమని నానమ్మకము. దేశమందు చాలము రిగి కొట్టి జనులలో వికమత్య ముండునలెననుట అసంభవము. ఆంధ్రకమును గాదు అట్టి ఆశయమునకై హిందూపులతో వికమత్యమును గోగు మహమ్మదీయ నాయకులు గావించిన పరతులను మన మంగీకరింప వలెను. నిజముగ హిందూపులలో లభిక సంఖ్యాకుల తీరుతులను సంపన్నముతో ఆహ్వానించిరి. అటులే బొంబయి అ. భా. కాం. సంఘమువారి తీర్మానములను ధృటి మరతుల, కంగీకరించినవారికే గాక, తదితర మిత్రులకును సమ్యక్ములై యుండి తీరవలెను.

ఈ భ్రమించునానామందును దెన్నెర మ్మెరునం దుండెడి సహాధ్యక్షుల మిత్రులు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను వాంఛింపరాదు. ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల నలన అల్పసంఖ్యాకుల కేమాత్రము లాభములేదు. ప్రస్తుత బ్రిటిషు రాజ్యాంగ విధానమందు సంయుక్త నియోజక గాములండినను ఇతర

సంఘముల సహకారములేదే ఏవనియు కొనసాగజాలదు. అట్టితరీ ప్రత్యేక నియోజకవర్గములనలన అల్పసంఖ్యాకుల సంఘములవారికి ఎక్కువ ఆదరమాత్రమే కలుగును. మెజారిటీ సంఘములవారికి సంయుక్త నియోజక గాములతో పనియేలేదు. పై నాటికి సంఘములవారికే ఇయ్యని లాభదాయకమును. కావున ఈ రాష్ట్రమునందలి మహమ్మదీయమిత్రులు తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొని సరియగు మార్గము ననుసరింతురని వేసి చూస్తాను. 13 గురుమహమ్మదీయసభ్యులు కాననన భయండుండి ప్రత్యేకముగ ఏమిసాధింపగలరు? సంయుక్త నియోజకవర్గములనలన తమకే క్షే. ముగలగలదని మహమ్మదీయమిత్రులు తే. సికోనలెను ఇతరసంఘములతో గలసి పనిచేసిన ఏకమోలాభముండగలదు కాని ప్రత్యేకముగ నుండినచో ఎట్టిలాభమును బడయజాలరు.

“ఏరా స్వరాజ్యమును సాధించువారు?”

శ్రీ రాజేంద్రప్రసాదుగారు మడిచినట్లు దేశమునందు ప్రబలియున్న అవిశ్వాసము తొలగిపోవలెను. దేశమందు నానా శక్తిముగ అవిశ్వాసము హెచ్చుగ విస్తరించు. స్వరాజ్యమును గడింపజాలని వారు, పనిచేయక చూడూ వారు త్వరపడి పత్రికా ప్రచురణములకు పరువెత్తెదరు. కాంగ్రెసు వర్గింకుగమిటి (కార్యనిర్వాహకసంఘము) సభ్యుడై ప్రతికలందు ప్రకటించుచు శ్రీనివాస గారిట్టివాడు, అట్టివాడని నిందించుటయో? ఈవిషయములలో గల వివాదమంతయు నిదియే. ఇట్టి మనుజులు స్వరాజ్యమును సాధించుటకెట్లు అర్హులయ్యెదరు. నాకేమి నన్ను తిట్టిన నాకు లక్ష్యములేదు నన్ను తిట్టినకొలది నాపక్షము బలపడగలదు. ఎవరినైన ఒకరినొక బాధ్యతగలపడవియుం దుంచినపుడు వారిని నమ్మి పనులు సవరించుకొనవలెనేగాని ఇట్లు ప్రపంచ రిండుటయో? ఒకరినొకరు నిందించుకొనెడి అద్భుతమును కాంగ్రెసు స్వరాజ్య సంఘములు మన దేశములో గలవు (నవ్వు) ఇంచెనైనను తిప్పదమొనర్చిన నాతోపట్టి ముందుగ మీ సంభాషింపరాదు?

పత్రికాసంపాదకులపై దాడి

హర్షి మనుగారేమి? ఈ పత్రికాసంపాదకులూ రాజ్యము నేరెడివాడు. (నవ్వు) పీఠభారతదేశమునకు స్వరాజ్యమును సాధింపబోవుచున్నారా? పత్రికాసంపాదకులు తమపత్రికలలో ప్రచురించుచున్నట్ల ఆరాజ్యముజేయుదురేగాని మరేమియులేదు. పీఠ ప్రవర్తన నాకెంతమాత్రమును ఆర్యములకు లేదు. కాంగ్రెసును నిర్వహించవలసిన రీతి ఇది ఎప్పటికినిగాదని వారికి స్పష్టముగ తెలియజేయుచున్నాను. వారు నేనుండే సిద్ధిలోనుండినచో వారుజేసెడి విమర్శలకుం దే వారెక్కువ విమర్శలపాలుగా గలరు.

“నన్ను బలపరచుడు”

నాపై మోపబడిన ఈ నిందాపూరితమును ఉద్భవము నెదుర్కొనుటకై నన్ను బలపరచవలసినదిగ ఈ రాష్ట్రపాగులకు నేను విజ్ఞప్తి జేయుబోవుచున్నాను కాంగ్రెసును నడపువిధమునగాదు. వర్గింకుగమిటిలందు పనిజేయువారిని ప్రతిఘటించక వారిపనినిర్వహింపజేసుకొనవలసినవలెను వారియందేమైనను లోపముండినచో నియమముల ననుసరించి క్రమప్రకారము ఆందోళనగావించవలెను. కాని దేశభక్తిగలవారు స్వరాజ్యమునకై పోరాడువిధమునాత్ర మిట్టిదిగాదు. అందుచే హద్దుమారిపోయిన ఈ ప్రతిఘటనోద్ద్యమము నింతటితో విరమింపవలసినదిగ కోరుచున్నాను. మనలో మనమిట్లు పోరాడుకొనిన మన విరోధియును మిత్రులు సంతసించురు. కాంగ్రెసుపక్షమువారి ప్రవర్తనను విచారింతునని ఇది వరకు చెప్పియుంటిని. మరల మరొకతూరి చెప్పచున్నాను. వర్గింకు కమిటి తీర్పు సక్రమముగానిచో అ. భా. కాం. సంఘమువారు తగినచర్య గైకొనగలరు. అంతయేగాని ఇట్టి తెలివిహీనమున పనిని సహించజాలము. వర్గింకు కమిటి సభ్యులైనవైనను ఇట్లు ప్రతికలందు న్యాయములతో ఆందోళనసలుపరాదు. ఒక్కరు తప్ప వర్గింకు కమిటియందలి సభ్యులందరూ కలసి ఏకగ్రీవముగ నీ యభిప్రాయమును బలపరచిరి. కాంగ్రెసు అగ్గత్యునిగ ఒకరినొకరు కొని, వర్గింకు కమిటియందు కొందరుసభ్యుల నేర్పరచిన పిదప వారిని విశ్వసించవలెను. రాజకీయములూ కేషియముగ నుండెడిగావు. మార్పునొందుచుండును పీఠప్రతిష్ఠింపబోవు గొప్ప ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతమేదయో నాకు బోధపడవచ్చును. పీఠ జేయుచున్న పని చాల తప్పు అని ప్రజలు తెలిసికొనుటకై ఒక్కమాత్రమే నేనీ యయమును విప్పి జెప్పవలయున్నది. ఎవరైనను లిప్పినర్చిన చెవిలో మెల్లగొడిచి చెప్పవలెనేగాని ఇదియో ప్రపంచపరివర్తితము.

పత్రికాసంపాదకులకు రాజకీయములందు

జోక్యముండరాదు

భారతదేశమందలి పత్రికాసంపాదకులు తమ జాగ్రత్త గలిగి యుండి ప్రజానాయకులతో డను, కాంగ్రెసు సంఘములతోడను సహకార మొనరింపనిచో నీపని చుసాగ్యము గాగలదు. వారు తమ స్వతంత్రముని తెలపినచో నీ స్వరాజ్యసహకార మింతట కట్టిపెట్టుదును. పత్రికాసంపాదకులెంతమాత్రమును రాజకీయములందు పని

గలిగింపకొనరాదు పరిస్థితులు గుర్తుంచుకొనవలెను. ఆంతరంగికముగ సంపూర్ణముగ సంభాషించినపిమ్మటనే నే నీ విషయమును బహిరంగముగ చెప్పుచున్నాను.

“రాజకీయములు- రాజకీయవహారములు”

సిద్ధాంతము నిస్సంశయముగ హించిదే. సిద్ధాంతమును దృష్టిపరచునందు ముఖ్యమునలెనదే. సిద్ధాంతముపై నేను ఆంగ్రికం దే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమున కనుకూలుడనై యున్నాను. ఈతీర్మాన ముమోదించబడినంతమాత్రమున రాజీనామా యొసంగిన ప్రకాశంగాదు గాదు. నా అభిప్రాయ మెట్లుండినను స్వార్థమును మరచి ప్రస్తుత కాంగ్రెసుకార్యక్రమము నంగీకరించితిని. రాజకీయము లెప్పుడును రాజీ వ్యవహారముల గ నుండవలెను. నేను దేశమునకు ద్రోహముచేయుచున్నాననుట మిగుల తీవ్రముగ అపవాదు. నాదేశీయులు నన్ను బలపరతురని నే నెరుంగుదును. ఈ చిక్కు లిట్లు గలుగుచున్నను నాపనిని నిర్విఘ్నముగ సాగింపాలనని నేను ఆశించుచున్నాను. నన్ను నిందించెడివారికొరకే నేను ప్రాటుబడుచున్నాను. (నవ్వు) ఎందుకు నే నీపనినంతయు తలపెట్టెచి కొనిచేయుటానుట? నాయంతట నేను ఐదుకొట్టినలె డబ్బుసంపాదించుకొనుచు కాలము గడుపజాలనా? (మరలనవ్వు) కాంగ్రెసుపక్ష మిత్రులు గావించినపనికి నేను సంపూర్ణ బాధ్యతను సహించుచున్నాను “శ్రీనివాసయ్యంగారిపై ప్రకాశంగారు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మాన ముపవాదించుచున్నాడు” అని ఒక పత్రిక ప్రచురించెను. వర్గింకు కమిటి సభ్యుడై బాధ్యతగల ప్రకాశంగా రివారసు ఖండించవలసినదేదా?

“ఈ ఆవేశము నాకర్థమగుట లేదు”

ప్రకాశంగారిట్లు సహనముగిల్లించి ఆవేశము దెంచుకొనుట నాకర్థమగుటలేదు. ఇట్టి సందర్భములందు నిరసనమును తెల్పుట అవ్యక్తము. నా ఆంధ్రమిత్రులు కొందరు నేను కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ నుండుట కిష్టపడకపోయినని నేనెరుంగకపోలేదు. నా కిష్టములకు ఆంధ్ర స్నేహితులు లేకపోలేదు వారికి నాయందునమ్మకము లేనిచో ఇతరరాష్ట్రములవారందరు నన్నధ్యక్షునిగ నెన్నుకొనినపిదప వారు కాంగ్రెసు ఆసతిని శిరసావహించి యుండవలసినది. నాకి తెలుగు తమిళ సంస్కృత ఎన్నటికినీలేదు. మిత్రులందరును విభేదముల మరువనలెనని కోరుచున్నాను.

మదరాసునం దెదోయొక విధమును వికమత్యమును సాధించి తిని గదాయని తెలపెడితిని. దేశమునం దెక్కడు అవిశ్వాసము తప్ప వేరేమియులేదు. వర్గింకు కమిటివారి తీర్మానము తప్పు అయినచో నేనాయె. వర్గింకు కమిటి అ భా. కాం. సంఘమునకు బాధ్యతవహించి యుండవలెదా.

హర్షి మనుగారా మనకు స్వాతంత్ర్యమును

దెచ్చిపెట్టనదా?

ఈ కారణములన హర్షి మనుగారు కాంగ్రెసునందలి నిరంకుశవర్తమును పెరికిజేయవలెనని చెప్పవలెనా? విరోధియును పత్రికా సంపాదకుడు మన దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పాలుబడగలవాడా? నాకశక్తి ఉండి కాంగ్రెసు అద్భుతమును మహాసంస్థ జేయబడగలదు మీ యందరి తోడ్పాటును నే నాశించుచున్నాను. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని పట్లను వర్గింకు కమిటి సభ్యుల యెడలను ప్రపంచపవలసిన విధ మిట్టిదిగాదు. వారొకవేళ తప్పుగ ప్రవర్తించినచో వారికేవల ఉద్దేశములను కల్పింతురా?

ఇట్టివారు తమ కత్తిని, కలమును ప్రభుత్వముపైకి త్రిప్పిన బాగుండును. (నవ్వు) కాని వారు ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుట తప్పునైనది. ఈ విషయములందు వారు జోక్యము గలిగించుకొనకుండిన మంచిది.

(1) వర్గింకు కమిటి సభ్యులుగ నుండువారిని విశ్వసించవలెను. బాధ్యతగల వర్గింకు కమిటి సభ్యులు త్వరపడి పత్రికలందు ప్రచురించరాదు. (2) పత్రికాప్రతినిధుల సలహాల ననుసరింపరాదు. (3) ఉద్యోగియైనను, అనుద్యోగియైనను యూరోపియను నాయకత్వ మెన్నటికిని భారతదేశమునకు స్వరాజ్యములు బడయజేయదు వర్గింకు కమిటివారు జేసినపనియు క్షమనది వారివర్తకు నేను సంపూర్ణ బాధ్యత వహించుచున్నాను.

మంచి ఏదియో, చెడుగు ఏదియో తెలిసికొనుటకై, నిజముగ దేశభక్తి ఏదియో, కపటదేశభక్తి ఏదియో ప్రజలు నిర్ణయించుటకై నే నీవిషయమంతను మీయెదురు నివేదించితిని.

“నాకంటెను అతివాదిలేదు”

నాకంటెను అతివాదకార్యక్రమమును గోరువాడు లేదు. నేను తీవ్రముగ పనులను జేసెదను. చాలమంది తీవ్రముగ మాటాడెదరు గాని పనిజేయరు. వారికి సరియగు తెలివిలేటలు రానిచో మనపని నిలువజాలదు” అని పల్కిరి.

పిదప సభ ముగింపబడెను.

డైరెక్టరుపదవి వదలుకొలు

శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

స్వరాజ్యపత్రికా డైరెక్టరు పదవికి రాజీనామా యొప్పించిరి.

ఈస్వల్పకార్యమున కింత యేర్పాటు ఏల అని యోచింపవలదు. ఇదిస్వల్పకార్యముకాదు. మిక్కిలి ఘనకార్యము. ఎంతటిచక్కని యేర్పాటులున్న నంత బాగుగ నీకార్యము నెరవేరగలదు దీనికి ధనమొక్కడినుండివచ్చును? ఈప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరముగ నొక వ్యాసమువ్రాయదలంబుటచే నిటవ్రాయుటలేదు. నాయకులు దలపెట్టినచో, ధనమునకు కొదువయుండదు. ఆచరణయోగ్య మగువిధానము నేర్పరచి దానిని కొనసాగించుచు, కాంగ్రెసు నిర్మాణశాఖ గ్రామాభివృద్ధి కై, బనినేయమొదలిడనేని, 1-2 సంవత్సరములలో పలగ్రామము లభివృద్ధిపొందుటయే గాక కాంగ్రెసు కోకిలపంతులసమయమున 'మా' 'మా' యని సహస్రముఖముల ప్రతిధ్వను లీయగలవు. కాంగ్రెసు నాయకోత్తము బారా! మిశ్రపయత్నముల కిది మార్గదర్శకము.

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు ముందు గ్రామచరిత్రలను సంపాదించియుండుట ముఖ్యము. ఈపనికి ఇనస్పెక్టరులను నియమించి సాధ్యమగునంతి శీఘ్రముగ పూర్తిచేయింపవలయును. ఘనగ్రామమునగా నిట నిద్రవరకున్న వానిని సంపూర్ణముగ తీసికొని క్రొత్తదానిని నిర్మింపవలయుననికాదు. శిథిలములయిన భాగములనుదీసివేసి వానిని మరల నిర్మించుట అని యర్థము. శిథిలములగు భాగములెవ్వయో తెలిసికొనిన గాని యీపనిసాధ్యము కాదు. అందుకై యీ గ్రామచరిత్రలను వ్రాయింపవలయును. నాయకులు సమావేశమయి యీచరిత్రలను తయారుచేయుట కొకప్రక్కావలసి తయారుచేయవలయును. దానికి జనబలము సంపాదించినచో, నదియే చరిత్రగానుండవలయును. అందు శిథిలములగు భాగములెవ్వయోకనిపెట్టి, వానిని తిరిగినిర్మించుటయు, క్రొత్తనేర్కములవసరములగునప్పుడు వానిని సృజించి సమకట్టుటయు కాంగ్రెసువారి పరిమధ్యము నాకుతోచినంతవఱకు ప్రశ్నవలసినదిగువవ్రాయుచున్నాను. నారమున్నంతవఱకు గైకొన గోరుచున్నాడను.

1. గ్రామము పేరు-జిల్లా-తాలూకా-
2. జమీందారీ గ్రామము! గవర్నమెంటు గ్రామము! ఆగ్రహారము! జమీందారీఅయినచో ఏజమీందారీలోనిది?
3. జనసంఖ్యయెంత? పురుషులు-స్త్రీలు- 14 ఏండ్లలోపుబాలుకు- బాలికలు-పిందువులు-మహమ్మదీయులు-క్రైస్తవులు

యనులు-(దొంగినయెడల-కాపులు-కమ్మపారు -రెడ్లు- బ్రాహ్మణులు-అదిఅంధ్రతీలు-అరుంధతీయులు-సెట్టిగ మొదలగు కులభేదములు వివరములతోసహా.)

4. గ్రామముయొక్క పరిమితము-జిరాయితి-యీనాము-పొరంబోసు.
5. మొరక-పల్లము-తోటలు - పశువులశీర్ష నగయిరా పరిమితములు.
6. ప్రధానములగు పంటలు- ఆ ప్రధానములగు పంటల తక్కినవి.
7. నీటి ఆధారములు-ఆనకట్ట కాలువనీటి ఆధారమున్నదా? ఉన్నచో ఏ కాలువ? పంట కాలువలున్నవా? ఎన్ని? అవి సరిగా నీరు సప్లయ చేయుచున్నవా? లేనిచో కారణమేమి? సాగుబడికి చెరువులున్నవా? ఎన్ని? వానివలన నీరుసప్లయ అగుచున్నవా? లేనిచో కారణమేమి? నూతులున్నవా? ఎన్ని? నూతులు లేకపోయినచో త్రవ్వనీరుదొరకునా? బోరింగుచేసిన నీరు దొరకునా? నూతి నీరువలన సస్యములకు లాభముండునా? నీరు తోడు యంత్రములున్నవా? ఏవిసమై నవి? క్రొత్తయంత్రములను ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రజలుకొరిక కలిగియున్నారా?
8. ఎరువులు:-సామాన్యముగా పంటల కెట్టి ఎరువులు వేయబడుచున్నవి? క్రొత్త ఎరువుల నెవరైనా వాడిమాచి నారా? అవి ఏవి? వాటిఫలితమేమి?
9. పశువుల సంఖ్య యెంత? మేతసౌకర్యమున్నదా? పశువులు చూపుత్రయున్నదా? తేకున్న ఎంకిమాగమందున్నది? ఈవిషయమున ఎట్టి సదుపాయములు కావలసియున్నది?
10. మంచినీటి ఆధారములేవి? సర్వకాలముల యందును నీరు సప్లయ అగునా? నెరువులు మంచినీటియం దున్ననా? తేకున్న యేమి కావలయును? నాంచి నీళ్ల నూతులున్నవా త్రవ్వించిన మంచినీరు పడునా?
11. మలవిసర్జనము కెట్టి యేర్పాటులు చేయబడియున్నవి? ఎట్టి యేర్పాటులు కావడవలయును?
12. గ్రామమునందలి యిండ్ల సంఖ్యయెంత? గ్రామకంఠయొక్క పరిగణనయెంత? గ్రామకంఠయొక్క పరిమాణము నభివృద్ధిచేయవలసిన యవసరమున్నదా? ఉన్నచో గ్రామకంఠయొక్క పరిమాణమునకు తగిన ప్రదేశమున్నదా?

ము నభివృద్ధిచేయవలసిన యవసరమున్నదా? ఉన్నచో గ్రామకంఠయొక్క పరిమాణమునకు తగిన ప్రదేశమున్నదా?

13. వర్షపు నీరు పోవుటకు తగిన మార్గములున్నవా? వీధులలో నీరునిలచునా? వీధులలో గోడ్లువేయబడియున్నవా? ఏ సిటితోనున్నవి?
14. గ్రామమునుండి దొరతనమువారికి చెల్లెడి పన్ను యెంత? భూమిశిస్తు లోకత్తెన్ను బోర్డుసెన్ను యెద్దయేమి? తెన్ను నీటి పన్ను ఇనకంటాక్కు ఇతర బాపతులు ఒక ఫసలీవి ఉదహరింపుము.
15. గ్రామమున పంచాయతీ యేర్పడియున్నదా? ఎంత కాలమునుండి? ఏమి పనిచేసినది? క్రొత్త పన్నులేమయినవి? ధించినదా? దొరతనమువా రేమయిన ద్రవ్యసాహాయ్యము చేసినారా? ఎంత? ఎందుకు? బోర్డువారేమయిన సాహాయ్యము చేసినారా? ఎంత? ఎందుకొకటి?
16. గ్రామమున ప్రజలేకాఫిస్రాసు లైయుండురా? బలమయిన కక్ష లేకుండుననున్ననా? ఉన్నచో నాటికి ప్రధానకారణమేమి? ఆక్షతులు గ్రామ నిర్మాణకార్యమున కాటంకము కలిగించునా? ఆక్షతులు నశింపు చేయుటకు మార్గములున్నవా? ఎట్లు?
17. గ్రామమున కో-ఆపరేటివు క్రెడిట్ సొసైటీయున్నదా? ఎంతయొత్తము బడుల్లిచ్చుచున్నారా? ఆ సొమ్ము ఎక్కడనుండి తెచ్చుచున్నారా? గ్రామవాసు లెవరైనా పోజిట్టు చేసినారా? ఎంత? ప్రజలు సరకు బదుల్లను క్రమముగా తీర్చివేయుచున్నారా? సొసైటీలవలన ఋణ బాధ తగ్గుచున్నదా? పొచ్చుచున్నదా?
18. గ్రామవాసులు మొత్తముమీద ఎంత ఋణమును కలిగియున్నారు? ఎడ్డరేటు యెట్లున్నది?
19. పాఠశాల లేన్నియున్నవి? విద్యార్థులెందరున్నారు? ఉపాధ్యాయులెందరు? విద్యాభివృద్ధి సరిగానున్నదా? లేకున్న ఎట్టి మార్పు అవసరము? రాత్రిపాఠశాల లున్నవా? సరిగా పని జరుగుచున్నదా?
20. ఖద్దరు దుకాణములున్నవా? ఖద్దరును వేయువారున్నారు? నూలుఎడకువారున్నారు? ఎన్ని పగ్గము లున్నవి ప్రజలకు ఖద్దరునం దభిమానము కలదా?

వేసవికాలము సమీపించుచున్నది.

అందు సౌఖ్యము ననుభవించి ధనమును కూడ ఏల సంపాదించరాదు.

నైజామాగారి, నడుపుటకు 1 మొదలు 6 వోర్సు పవర్లుమాత్రమే నలయు "గ్లెసియా" మంచుగడ్డ యంత్రములను కొనుచు.

అవి దినమునకు 160 పౌనులు మొదలు 1½ టన్నులు మంచుగడ్డను తయారుచేయును.

పలుమారు ఖర్చు లెక్కలేదు, జాగ్రత్తయు అనవసరము.

తక్షణమే రవానాచేయుటకు, అన్నిరకములు సిద్ధముగా వున్నవి.

దయచేసి వచ్చి మాస్కి అండు కో., (లిమిటెడ్) మెయిన్ రోడ్, రాయపురం, మద్రాసున, పనిచేయు మాదిరి యంత్రములను చూడుడు.

లేక, నెం 102 రు, చిత్రములుగల మా క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు.

కోయంబుత్తూరు బ్రాంచి:

ట్రచ్చిరోడ్,

కోయంబుత్తూరు.

మాస్కి అండు కో., (లిమిటెడ్)

ఇంజనీర్లు,

పోస్టు బాక్సు 60, మద్రాసు.

సబ్ ఏజెంట్లు:

గాల్లీ అండు కో.

164, బ్రాడ్వే,

మద్రాసు.

21. నల్ల మందు, కల్లు, సారా, గంజాదు కాణములను వాడవలసినవారమున కెంత ఖర్చు అగును? ఎన్ని చెట్లు గీయబడుచున్నవి? క్లిండులు కేమయిన మార్గములున్నవా?

22. పోస్టు ఆఫీసు ఉన్నదా? లేకున్న ఉత్తరము లెక్కవనుండి వచ్చును? ఎంతదూర మున్నది? ప్రత్యేక పోస్టు ఆఫీసు అవసరమా?

23. గ్రామమున పుస్తక భాండాగారమున్న దాన్ని పుస్తకములున్నవి? పత్రిక లేమయిన వచ్చుచున్నవా? ఏవి? సామాన్యముగా ఎందరు చదువుచుందురు? కొంచెమైన రాజకీయవిషయక జ్ఞాన మభివృద్ధిచేయుచున్నదా?

24. గ్రామమున దేవతా కార్యములకొరకు కొలగారము మొదలగు వానివలన ద్రవ్య అదాయ మేమయిన కలదా? ఎంత? అది సామాన్యముగా నెందుకొరకు వ్యయము జేయుచుందురు?

25. భూవృద్ధి రుణముల ఆస్తు ననుసరించిగాని వ్యవసాయ దారుల రుణముల ఆస్తు ననుసరించిగాని దొరతనమువా రిదివరకు రుణముల నేమైన యిచ్చియున్నారా? అట్టి రుణములు కావలసి యున్నదా? ప్రజలు ఆ కాసనముల ననుసరించి రుణముల నేల తీసికొనుట లేదా?

26. సినిమా కోర్టు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు తాలూకా ఆఫీసు రిజిస్టరు ఆఫీసు రైలు స్టేషను ఎంతదూరములో నున్నది?

27. గ్రామమున పుస్తక ప్రజలు అందు పండితపంతులు ఇతర వాంఛలకు ఎట్టి మార్గములున్నవి? ఈ మార్గములలో నెట్టి యభివృద్ధి యవసరము?

28. గ్రామమున విద్యాధికులున్నారా?

29. వైద్య సహాయ మెట్లున్నది? ఆయుర్వేద వైద్యులున్నారా? ఆసుపత్రి యెంత దూరమున నున్నది? వైద్యవిషయమున నెట్టి యభివృద్ధి యవశ్యకము?

30. ప్రజలకు వ్యవసాయ మొక్కటియేనా వృత్తి? ఇతర వృత్తు లేమైనకలవా? ఉన్నచో అవియేమి? లేకున్న యేవృత్తుల నభివృద్ధి పరచుట కావశ్యకమున్నది? కమ్యూనికేషన్ కంపెనీలు, ఇతరము, బట్టలరంగు, ఇవి ఎంత అభివృద్ధిలో నున్నవా?

31. ప్రజలు వ్యాజ్యములయందు దెక్కువ యభిరుచి కల వారగా నున్నారా?

32. దొరతనమువారికి చెల్లించవలసిన పన్నులను రయి తులు సామాన్యముగా అయివజాలనమ్మి చెల్లించుచుందురా? బదులు తెచ్చి చెల్లించెదరా? నిలువసాములోనుండి చెల్లించుచుందురా?

33. జూదము పేక మొదలగు దుర్వ్యాపారములు హెచ్చుగా నున్నవా?

34. మానవజీవితమున కత్యవసరములగు వస్తువులన్నియు గ్రామమున దొరకువా? దొరకకపోయినచో వానికొర కెంత దూరము పోవలసియుండును?

35. నిర్బంధ విద్యాపద్ధతిని వ్యాపింపజేయుట కెంతవరకవకాశమున్నది?

36. వ్యవసాయపు పనిలేకపోయిన కాలములో వ్యవసాయదారులకు రెండవపని యేమి కలదు?

37. గ్రామనిర్మాణమునకు కావలసిన ద్రవ్యమును సమకూర్చుటకు మార్గములేమయిన కలవా?

38. దొరతనమువారివలన ఈ గ్రామమునకు కావలసిన సౌకర్యములేమి?

వాకు తోచినంతవరకు ప్రశ్నలను నూచించితిని. బుద్ధిమంతులు యింకను అవసరమయిన ప్రశ్నలను తయారుచేయుదురుగాక.

చాగంటి శేషయ్య.

కావలెను

కష్టపడి, సామర్థ్యముతో పనిచేయునట్టి ఏజంట్లు ఉత్తరసర్కారులకు దన్ని భాగములందును ఇండియా యందు మిక్కిలి అభివృద్ధి పథములో నున్న భీమా కంపెనీయైన **ది జనరల్ అస్సూరెన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్** కు కావలెను.

సరియైనవారికి గొప్ప వరుమానముగలదు
Apply to:—V. RAMA RAO, B, COM,
(VORA & Co.)
Special Representative,
GENERAL ASSURANCE SOCIETY Ltd.
VIZIANAGARAM

ఇండియా వర్తక వ్యాపారము

ఎగుమతులు, దిగుమతులు తగ్గినది

కలకత్తా, మే 27:—1927 ఏప్రిలు మాసమునందు టిఫు ఇండియా వర్తకమునందు అంతకుముందు నెలకన్న దిగుమతులు, ఎగుమతులు తగ్గినట్లు తెలియుచున్నది. ప్రైవేటు వర్తకమునందు ఏప్రిలులో దిగుమతులు రూ. 2,173 లక్షలందెను. మార్చి కన్న 49 లక్షలు తగ్గెను.

ఇండియా వస్తువుల ఎగుమతులు కూడ రూ. 854 లక్షలు తగ్గినవి. మార్చిలో 3883 లక్షలందెను. ఏప్రిలులో రూ. 2527 లక్షలందెను. దిగుమతియగు పరకు తిరిగి ఎగుమతి జేయుటకూడ 18 లక్షలు తగ్గెను. 65 లక్షలందెను. (ప్రీ ప్రెస్)

నాగపట్నం, మే 25:—ఇచ్చటనున్న బడిగా ఇండియా రైల్వే వస్తు-పావులను గోల్డెన్ రాకునకు మార్చెదరని తెలియుచున్నది. గోల్డెన్ రాకునందు పనులు త్వరగ జరుగుచున్నవి ఈ సంవత్సరాంతములోపున మార్పు జరుగును.

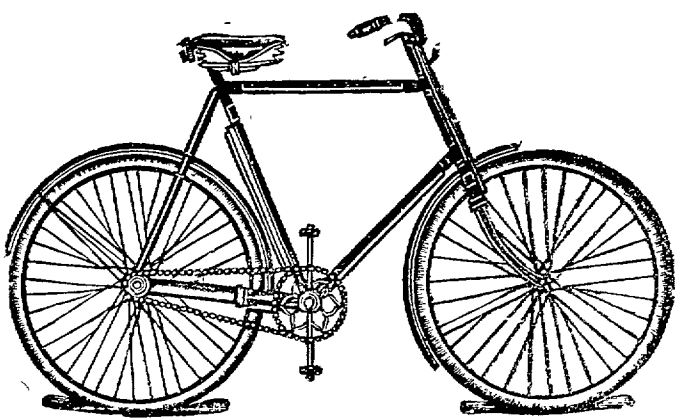
ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ గ్రంథములో జర్మనీగారడి, హాస్టలానువము, ఆంగ్ల ఇంద్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, స్త్రీల పేక తమాషాలు, విశోదవిద్యలు మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తలచేత మాట్లాడుదుట, గాలిలో మనుష్యుని నిలుపుట మొదలు విచిత్రములున్నవి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ. 4

చమత్కార గణితము:—(టెక్స్టు బుక్ కమిటీ వారిచే ఆఫ్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర విశోద సునో గణితములు, సమస్యలు, చిక్కుప్రశ్నలు, యుక్తి తమాషా లెక్కలు, గణితోపధానము గలవు. జ్ఞానము మనోబుము ఇచ్చు రసవంతపు లెక్కలున్నవి. ప్రతివానిదగ్గర నుండవలసివున్న క్రమము. వెల రూ. 1 పి. చార్జి ఆ రి. 6 కి రు 5. 12 కి రూ 9. పోస్టేజి యివాం.) 2116 (పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

చవు కయైనది - బరువు లేనిది

“ది రాయల్ స్పెన్సరు” నైకిలు

పురుషులకు 21" 26" ఫ్రేములు

స్త్రీలకు 22" 24" ఫ్రేములు

(ఫ్రేము:—అతుకులు లేని కక్కులి స్టీలుట్యూబు, వాలకుండానుండు సిట్టు, గొలుసును పట్టియుండు ముళ్లు.

గొలుసు:—మొదటిరకకు “హెచ్చుకాల్లు”

హెచ్చు:—ప్రాప్యూర్. బి. గున్. ఎ. ఆక్స్లులు, కప్పులు.

వెడలు:—బ్రాస్, ఇ.

స్పీడింగ్:—పి. యి. ఎ.

హండిలు బార్డు:—క్రమంగా మంచినికొలుచేయబడినది.

కాడిలు:—బ్రిక్లెట్ 3 గాయిన్ కేటెడ్.

బెనుషిలు, పళ్లు:—పెట్రోల్ కేమలో తయారైనవి.

లేకులు:—డబ్బులతోలు.

పిసిఫు:—మంచి పుష్ప నామెతో, బంగారపురంగు అంపు, ప్రధానమైన నామముల చక్కగ కుడగు.

డెస్కౌట్ కేంట్రిక్ స్పీడింగ్ కు వన్ లవ్ కార్డు మ్యాగ్నెటు, అంపు, గంపంపు, సాహసాల పంచి, సాహసాలు, యిలుకాను ముందుగా గలవు

ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి గొంపోవు సాధనములలో చవుకయైనదియు, బరువులేనిదియు నగు సాధనము బైసికలుకన్న వేరులేదు. జనసామాన్యమునకు బాహాటముగ నడువబడుచున్న బండలతో నిమిత్తము లేక ప్రత్యేకత్వమును బొందగలవు. ఎప్పుడెక్కడకు పోవలెనన్న అక్కడకు గొంపోగలదు. క్రిక్కిరిసి యుండు ట్రాములకు, బస్సులకు వేచియుండ బనిలేదు. వైగా సులువైన వెల. ఉడయోగించుకొనుచునే ప్రతిమానము కొంతసాము చెల్లించుచుండు పద్ధతిని అతిస్వల్ప కాలములో అనగా కొన్ని మాసములలో బైసికలు సీన్యంతము గాగలదు. ఇంతకు మించి, యేమియు నియ్యనక్కరలేదు. ఈ మూల్యము నీవు సాధారణముగా బస్సు మొదలగు వాటికి వెచ్చించు ఖర్చును మించదు.

వాయిదాల మీద చెల్లించు పద్ధతితో గూడిన యితరములైన వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

పురుషులకు రు. 95.

స్త్రీలకు ,, 105.

స్పెన్సర్స్ నైకిట్ యింపోర్టరులు, మద్రాసు.

సింధురాష్ట్ర విజయము

హిందూనాయకుల అభిప్రాయము

“మనప్రతికూలత సమష్టినియోజకవర్గముల కడ్డుదగలరాదు”

కరాచీ, మే 27:— అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘటీర్మానము తెలియగనే సింధులోని హిందువులు దాని మంచిచెడ్డల గూర్చి చలనోదయమయ్యారు. జయరామదాసు చౌలత్రాము, డా॥ చాంద్రామణిగారు సింధు ప్రత్యేకింపరాదని కాంగ్రెసుసంఘసభకు పూర్వమే గుర్తుగారు. హిందూసమైక్యతనయందు తీర్మానించియుండిరి. హరిశ్చంద్రవిష్ణుదాసుగారు, స్వామిగోవిందానందగారు (రాష్ట్ర) కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు) జముషెదు మెహతాగారు, (మునిసిపలు అధ్యక్షుడు) యీ యభిప్రాయమునకు ప్రతిహేతులుగనున్నారు. రాజములందు పాల్గొనుచున్న హిందువులు కాంగ్రెసుసంఘము తగినకాపులతో సంగీకరించుట మంచిదనుచున్నారు. రిష్టదాసు, గోవిందానందగారి పక్షమునారు, సింధురాష్ట్ర హిందువులు ప్రత్యేకరాష్ట్రమున కంగీకరింపలేదను కారణమున జాతీయైక్యతకు ముఖ్యనూత్రమైన సమష్టినియోజక వర్గముల ఓడంబడిక చెడరాదనుచున్నారు. సింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించుట ఆరీకముగ వీలగునా లేదాయనువిషయము ఆరీకవేత్తలు నిర్ణయించవలసియుండును. ఆరీకముగ వీలుపడినచో దివాలారాష్ట్రము సంగీకరింపకుండుట హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుగూడ శ్రేయస్కరమే అప్పుడు హిందూమహమ్మదీయతగల లంతరించుటకై సమష్టినియోజకవర్గముల సేర్పరుచుట వీలుపడును.

మహారాష్ట్రనాయకులు అ. భా. కాంగ్రెసుసంఘలో భాషాప్రయత్న రాష్ట్ర విభజనము సంగీకరించుటను బట్టి బాంబాయిరాష్ట్రమువారు హిందువుల అధికసంఖ్యాబలము చేపూర్చుకొనుటకై కాశీనగరమునందు 14 గురు మహమ్మదీయ జుట్టును తొలగించుకొనజూచుచున్నారని యిచ్చట అభిప్రాయబడుచున్నారు. సింధు హిందువులు వేరుగుటకు సిద్ధముగనుండవలెనని లజపతిరాయగారే గుర్తుగారు జెప్పినట్లున్నది. జముషెదు పక్షము వారు రెండుసభలుజేరి సింధు హిందూనాయకుల సభ జూను 11వ తేదీన జరుగును. వారు సానికమహమ్మదీయ నాయకులతో ముచ్చటించుచున్నారు. సింధు మహమ్మదీయులు లార్కనాలో జూనుమాసమునందు సభజేయుదురు. హాజి అబ్దుల్లాహాగారు సమష్టినియోజకవర్గములకు అంగీకరించుచున్నారు. (ఫ్రీప్రెస్)

(29-5-27) ఆదివారం మధ్యాహ్నం 4 గంటలమొదలు 6 గంటలవరకు ఇరగవరంగామంట “మహాసభ” జరుపబడును. తణుకుతాలూకా బోర్డు మెంబరు శ్రీ వెలగల పద్మరాజుగారికి ఫిర్యాదు తీరపున సర్వాధికారము వర్తింపబడును.

తణుకుతాలూకా కాంగ్రెసు సభ, (29-5-27) ఆదివారం మధ్యాహ్నం 2 గంటలకు (ఇరగవరం) స్వరాజ్యక్రమమున జరుగును.

కాన్పూరు, మే 27:— టెలిగ్రాము మోసపు కేసులో ముగ్గురు ముద్దాయిలపైనను నేరములు మోపబడెను (అ.ప్రెస్)

లాహోరు, మే 27:— మహమ్మదు ఇక్బలు అప్పీలు చేయుగా 6 నెలలనుండి 4 నెలలకే తగ్గింపబడెను (అ.ప్రెస్)

బొంబాయి, మే 27:— ఇంజనులు డీ కొనినందున 4 గురు తీవ్రగాయములకు లోనైరి. (ఫ్రీప్రెస్)

WANTED

3108

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

ఆమకమునకు

3719

మాతన జవాను అగ్గిపుల్లలను తయారుచేయు మెషినులు కెమికల్స్ గలవు. న్యాయమైనధర దయచేసి వచ్చి పరీక్షించుడు. ఆయిగ ఎంజినులు, టేకు దుంపలు కోయగలపనులు కూడ గలవు. ఉత్తరము వ్రాసిన ధరలపట్టిక పంపబడును. THE NEW MADRAS MATCH FACTORY. 1/267 Tiruvotiyur High Road, MADRAS

యువరాజు హారము.

నీవిడ్డ భుజించవలసినది యువరాజులు దిను ఆహారము. ఇతర మున్నె న దే పదార్థములను వానికంత ఆరోగ్యకరమైనవి కావు. శారీరకాక్రమమున ముఖ్యముగ గలిగిన వంశమున జన్మించినవాడు. అట్టి వంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివారికి జన్మస్థానమైన భారతసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆచంద్రతారకముగ నుంచునట్లు చూచుకొనుటే వానివిధి.

అట్టి ఆశూర్యఅవకాశమును వానికి గలిగించుటకు వానిని గ్లాక్సో నిచ్చి పెంచవలెను. ఆమాలమున నీవును ప్రతిష్ఠ నార్జించెదవు. అయిదు రాజకుటుంబములలోని శిశువులకిదే ప్రత్యేకముగ నుపయోగింపబడి ప్రఖ్యాతి నొందినది. నీవిడ్డకప్పుడున్న శ్రేష్ఠమైన పదార్థము నిచ్చుచేసినది.

గ్లాక్సో, బలకరమైన ఔషధహారము.

2

ఆల్ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

తపాలవెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3706

నైజాముగారిపై ప్రభుత్వపుటెత్తి

పత్రికలలో పడినవార్త ఆసత్యమనుట

“మదరాసు మెయిలు” పత్రిక సికిందరాబాదు పత్రికలో మే 25 తేదీన యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

హైదరాబాదు విషయములగూర్చి “నైజాముగారిని కీలుబొమ్మజేసిరి” అను కీర్తి కల్గిన 19 తేదీన కొన్ని కాలతీయ పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవార్త ఆసత్యమని ప్రకటించుటకు అధికారులు నాకునజ్జ నొసంగిరి. ఇట్టి ఆసత్యపు ప్రకటనలు దేశములో అందోళన గలిగించి ఇండియాలోని మహమ్మదీయులకు సామ్రాజ్యప్రభుత్వముయొడల అసూయ కలిగించుచు కుద్దే శింపబడినవి అధికారు లనుచున్నారు. ఇట్టి ఆసత్యపు కలిత వార్తలే బొంబాయి మహమ్మదీయుల పక్షమున రాక్షసుల అన్యారి వంటివారు యాదీనులైతి తీర్మానించుటకు కారణములైనవి “హైదరాబాదు నైజాముగారిపై అనవసరమున బెత్తికలిగించి వారికి న్యాయముగ గల పరిపాలకహక్కులకు తీసివేయ నెంచుచున్నారను వదంతుల కాశ్చర్యము పొందుచు, యిట్టి అన్యాయపుచర్యకు గడంబునపూర్వము ఇండియా వ్యవస్థనము వారు బాగుగ నాలోచింపవలసియుండునని యీసభవారు గోరుచున్నారు.”

నిజమేమన ఇండియాప్రభుత్వమువారిట్టి పనేమియు చేయలేదు. ఇండియావ్యవస్థనమువారు నైజాముగారికి పరిపాలన విషయమున స్వేచ్ఛాపూర్వకముగ సలహా నివేదించలేదు అంతకుముందే యేమియు జేయలేదు. అవిషయము నైజాము ప్రభుత్వమువారు యివివకు ప్రకటించియుండిరి. శారీరకాక్రమమున ముఖ్యముగ గలిగిన వంశమున జన్మించినవాడు. అట్టి వంశముయొక్క కీర్తిని అట్టివారికి జన్మస్థానమైన భారతసామ్రాజ్యముయొక్క ప్రతిష్ఠను ఆచంద్రతారకముగ నుంచునట్లు చూచుకొనుటే వానివిధి.

కార్యనిర్వాహకసంఘ పరిపాలనానిబంధనల ప్రకారము నైజాముగారికి (వీటో) రద్దు చేయు అధికారముగలదు. ఈ అధికారము తగ్గింపు నూచనయే లేదు.

సిటీపోలీసును జిల్లాపోలీసుతో కలిసి కర్నూలు ప్రెంచి గారి స్వాధీనమునం దుంచినమూట నిజమే. కాని సిటీకమీషనరుపై నైజాముగారి కధికారములేమి ఆసత్యము. నైజాముగారు ఉదకమండలములో బైస్రాయిగారిని, ఆగస్టుమాసమున జూడెలసి యుండునను వార్త కాఫూమే లేదు.

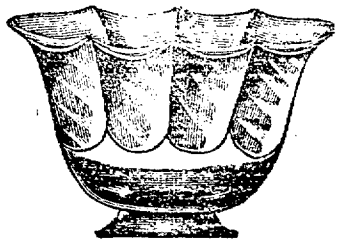
ఖాతీయ ముస్లీము, అస్సెస్మెంటు షేషీ ఆఫీసరుని నైజాముగారి ప్రధానకార్యదర్శిగ రు 1500 వేతనముపై నియమించ లేదు. ఆయన నాపరియందు తాత్కాలికముగ నున్నారు.

పత్రికలలో ప్రకటించబడినట్టి వరకులేమియు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వంశం లేదనియు, నైజాముగారి హక్కులేవియు తగ్గిపోలేదనియు వివేచకుల చెలియుచున్నది.

పండిత స్వామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారిచే ఆమోఘముగా కువర్చబడిన వ్యాధులు

ఆయుర్వేదవైద్యుడు చేయుచున్న పండితులవారిని నాకు కొంతకాలము నుండియు తెలియును అతియూతము, నష్టము, మరియు చిక్కువ్యాధులు మొదలగునాటికి వారు బాగుచేయుటను చూచుభాగ్యము నాకు గలిగినది. వారి చికిత్సనే నాకు గొప్పభాగ్యము గలిగినది. సి. కృష్ణసామిరావు, దివాన్ బహదూర్ రిటైర్డ్ జిల్లా అందు సెవన్స్ జడ్జి- తేనాంపేట, మద్రాసు. 13-11-1923

నవీనయుం త్రసహాయముచే వెండినగలు, ఇతర సామాన్యతయారుచేయబడుచున్న వి మొత్తముగా తీయునట్టివారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేక సదుపాయములుగలవు

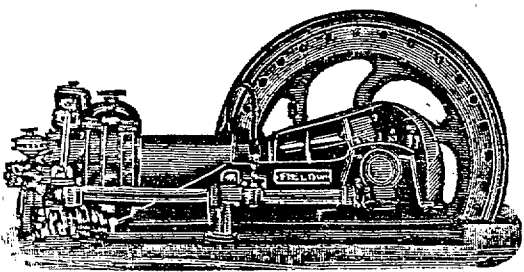
తింజిలిసము:
ఉమ్మడియాం

ఈవిషయమై యిదివరలో మాతో లావాదేవి చేయుచున్న వర్తకులకు బాగుగా తెలియును. మరియు వారికి లాభకారిగా నున్నట్లు తెలిపిరి. యేలాటి శ్రమ, కష్టము, యిబ్బంది, లేక మీ కొంత వెండిసామానులు యే సైజున కావలసినను సరఫరాచేయగలము. ఇదిగాక బంగారు, పువ్వురాగము, కంపులు మొదలగు ఆభరణము లన్నియు సిద్ధముగా నున్నవి.

ముఖ్యగమనింపు:- ఆక్రమణిన్ తీసికొని వైకము వాపసీచ్చెనము. సవరంబం గారుకు సీమనెండికి పూచి నిచ్చెడము. ప్రజలరు తృప్తి కలిగించుటే మాముఖ్యదేశము.

ఉమ్మడి రామయ్యచెట్టి గురుస్వామిచెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు 25, చై నాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

ఫీల్డింగు క్విక్ స్టార్టింగు శెమిడికలు క్రూడాయిలు యింజను

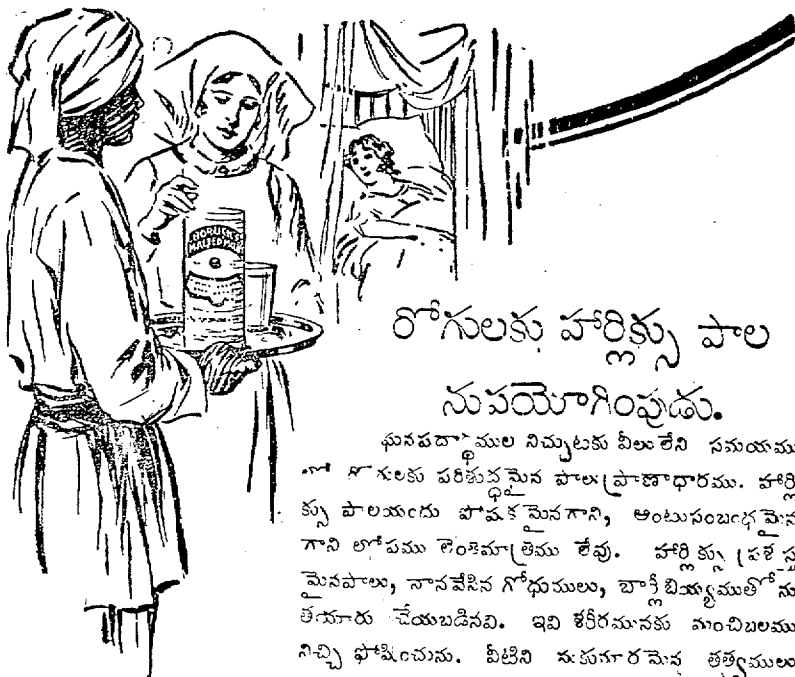

అతి సరసము 6 మొదలు 75 గుర్రముల వరకును స్టాకులో సిద్ధముగా యున్నది.

బ్రాంచి:- మెయిన్ రోడ్డు,
586 విజయనగరం.

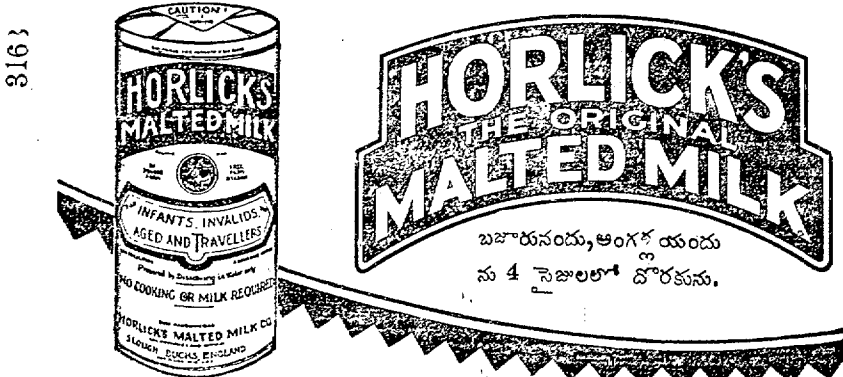
యిది రెండే నిమిషము 'వే' పరయిజను చల్లని సితిలోనుండగనే స్టార్ట్ అగును కొలుసారీంగు యింజనులకు వుండే అపాయములు కీలేవు. లోడులూగులలో గాని చమురుఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తిరుమి రిపేరు లేకపోవుటలో గాని, దీనిని మించిన యింజను యామార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానులూ, మిక్చులి టెంపరుగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ అయివున్నవి. వేలకొలది అతి తృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు

సోల్ యేజెంట్లు:- డి. యల్. శాస్త్రి అందు కో,
12, తింటుచెట్టిగోడ, చదరాను.

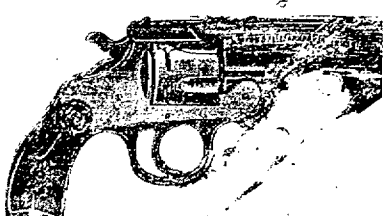

రోగులకు హార్లిక్స్ పాల నువయోగింపుడు.

ఘనపదార్థముల నిచ్చుటకు వీలులేని సమయము నా రోగులకు పరిమితమైన పాలుప్రాణాధారము. హార్లిక్స్ పాలముందు పోషకమైనగాని, అంటుసంబంధమైన గాని లోపము లేకుండా ప్రతిమ తేవు. హార్లిక్స్ ప్రత్యేకమైనపాలు, నానవేసిన గోధుములు, బ్యాక్టీరియముతోను తయారు చేయబడినవి. ఇవి శరీరమునకు మంచిబలము నిచ్చి పోషించును. వీటిని నురుగుర మైన తత్వములు కలిగిన వారు తీవ్ర కొన్నప్పటికిని తీర్ల మును.

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box 37, MADRAS.

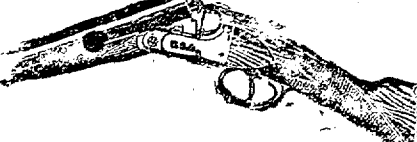

బంటినాశముతోటా తుపాకి సుప్రసిద్ధముగ కంపెనీవారిచే చేయబడ్డది.

ధరలు
సరసము.

క్యాటలాగు
ఉచితము.

నానావిధముల నాల్కర్లు 8068
ఆంధ్ర లేక విద్యతోటాలు యెక్కువ.

నా ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములగు దొరకును. చిన్నవి కేబుల్, పెట్టుకో గలిగినవికూడా దొరకును. (8068)
యం. వి. రామానుజం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, న్యూ యాసు.

ఆనర్థదాయకమగు ఆర్థికవిధానం

ఆర్థికముగ ఆత్మహత్య గావించుకొనుట

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు ప్రకటన
భారతవర్తకశిఖామణుల ఖండినము

(ప్రీవెన్)

బొంబయి, మే 28:- టైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక సిన్హా విలేఖరి సందర్భింప ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యుడగు సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు ప్రభుత్వమువారి ఎక్స్ ఛేంజీ విధానమును గురించి ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కరెన్సీ విధానముగురించి పత్రికలయందు గావించబడుచున్న ఆక్షేపాలు కేవలము నిరాధారమైనవి కరెన్సీ వ్యవహారములకు సంబంధించిన వివరముల నన్నిటికి ప్రతివారము కరెన్సీ డిపార్టుమెంటువారు ప్రకటించుచు నే మున్నారు. ఇంగ్లాండు బాంకివారు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందలి ఫెడరల్ బాంకివారు ఏవిధమున ఈ వ్యవహారములను జరుపుచున్నారో, ఆర్థిక విషయములందు కొంతదాప రిక ముండుట అవసరము ప్రతిదేశమునందును తాత్కాలిక అవసరముల ననుసరించి కరెన్సీ చలామణిని తగ్గించుట హెచ్చించుట జరుగుచు నేయున్నది. ఈ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు ఈ విధమున ప్రవర్తించినందువల్ల బంగారు రిజర్వునుండి ధనము తీసికొనవలసిన అవసరము లేకపోయెను.

భారత శాసనసభవారు నిర్ణయించిన రేషియోను స్థిరపరచు సందర్భమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తమ బ్యాంకింగు లను నిర్వహించుచున్నారు. కరెన్సీ చలామణియందు 41 కోట్లు తగ్గింపబడెనని పత్రికలయందు గావించబడిన ప్రకటనలను నిరాధారమైనవి నికరముగ 1865లక్షలమాత్రము తగ్గింపబడెను ఖర్చు లేక దాచిపెట్టబడిన రూపాయలు మరల రిజర్వునందు చేరి 41 కోట్లు కరెన్సీ చలామణి తగ్గింపబడెనని పత్రికలవారాయుచున్నవి.

భారతవర్తకుల ఆక్షేపాలు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కరెన్సీ విధానమును సమర్థించుచు సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు గావించిన ప్రకటనను ఖండించుచు పలువురు ప్రముఖులు అభిప్రాయములు ప్రకటించిరి వర్తకశిఖామణుల అభిప్రాయములను సంగ్రహముగ ఈ దిగువ ప్రకటించుచున్నాము.

ఆంగ్లేయ పత్రికలపట్ల అభిమానము చూపుట సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు అధికారరీత్యా ఆక్షేపాలకు జవాబుచెప్పుచు ప్రకటనము గావించక ఒక ఆంగ్లపత్రికా ప్రతినిధికి తమ అభిప్రాయములను తెలిపిరి. ఇంగునల్ల వారికి రెండువిధముల లాభము కలిగినది. ఆంగ్లేయులచే ప్రకటించబడుచున్న పత్రికల విషయమున ఇట్టి అభిమానము చూపుటవల్ల ఆ పత్రికలు ఆర్థికసభ్యుడు చెప్పుమాటలకు చేయుపనులకు తలయూపుచుండగలవు. ఈవిధమున ఆంగ్లేయల పత్రికల సానుభూతిని సర్ బ్లాకెటుగారు సంపాదించగలిగిరి. అంతేకాక ఈ ప్రకటనవల్ల ఏమైనను చిక్క-లేర్పడినను తాను శిష్టిమకొనవచ్చును. అధికారరీత్యా తాను ఈ ప్రకటనగావించలేదనియు, పత్రికా ప్రతినిధిలో ఇష్టాగోష్టి సంభాషణ జరిపితినియు వారు చెప్పవచ్చును. ముందొకపర్యాయముకూడ సర్ బ్లాకెటుగారు తాను పత్రికాప్రతినిధికి తెలిపిన అభిప్రాయములు ఇండియ ప్రభుత్వపు ఆర్థికశాఖప్రకటనలతో తుల్యమైనవి కానని చెప్పియుండిరి.

బ్లాకెటుగారి సమర్థనము

ఇంక బ్లాకెటుగారి సమాధానములను గురించి అలోచించెదము. తన ప్రవర్తనమును సమర్థించుచు ఇతరదేశములవారు ఇట్లేచేయుచున్నారనియు, రూపాయి విలువ నిలువబెట్టుటకై ఇట్లుచేయవలసివచ్చినదియు వారు చెప్పుచున్నారు. ఈ సమాధానము లెంతవరకు పరసముగ నున్నవో, పరిశీలించెదము.

ఇతరదేశముల సామ్యము

ఇంగ్లాండు బాంకివారు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందలి ఫెడరల్ బాంకివారు ఆయాదేశములందు కరెన్సీవ్యవహారములను జరుపుచున్నారు, కాని ఆదేశములకును ఈ దేశమునకు సామ్యముచెప్పుట సరికాదు. నిజముగ ఇంగ్లాండు బాంకివారికి ఫెడరల్ బాంకివారికి కరెన్సీవ్యవహారములు జరుప సమ్యా

గ్రాధికారమును అవి ప్రజాప్రతినిధులతో కూడిన సంస్థలు విషయమును మరుమూడదు. ఇంగ్లాండు ప్రజలు, ఆమెరికా ప్రజలు సంపూర్ణముగా బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము ననుభవించుచున్నారు. బాంకి డైరెక్టరులు ప్రజలకు బాధ్యులైయున్నారు. బాంకి అధ్యక్షుని ప్రజాసంస్థలు ఎన్నుకొనుచున్నవి. భారత డైరెక్టరుల కేంద్రములు అలంబించుచున్న విధానము ప్రజాభిప్రాయములకు విరుద్ధమైన చోట వారిని ఉద్యోగమునుండి వెడలకొట్టుటకు ప్రజల కధికారమున్నది. భారతదేశపు పరిస్థితులు వేరువిధముగ నున్నవి. భారతదేశమున కరెస్పెన్సివ్ వ్యవహారములను ఇండియా ప్రభుత్వము వారు జరుపుచున్నారు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతదేశపు ప్రజల కెంతమాత్రము బాధ్యులుకారు. పార్లమెంటు వారికి బాధ్యులగు ఇండియా ప్రభుత్వము ఆర్థికసభ్యుడు స్వతంత్రించి ఆర్థికవ్యవహారములు జరుపుటపై పెచ్చు ఇతరదేశదేశముల సామ్యమును చూపి తన చర్యలను సమర్థించుకొనయత్నించుట విపరీతముగ నున్నది.

నర్సింగు సెక్యూరిటీలు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఈదేశమునందు కొంత ఋణము ఇంగ్లాండునందు కొంతఋణము చేసియున్నారు. ఈదేశమున కొంతరిజర్య, ఇంగ్లాండున కొంతరిజర్య యున్నది. నూటికి ౩౩ వడ్డీ ఋణపత్రముల విలువ ఇంగ్లాండునందు తక్కినవగలదు. భారతదేశమున ఎక్కువగ నుండెను. ఇంగ్లాండునందలి ఋణపత్రముల మొక్కయు రిజర్యు సెక్యూరిటీ బాండుల మొక్కయు ధర భారతదేశమునందలి ధరకన్న తక్కినవగలదు. భారతదేశపు వర్తమాన ఇంగ్లాండు ఋణపత్రములను సెక్యూరిటీ బాండులను ఎక్కువగ కొనుట మొదలిడిరి. ఈ విధమున ఈదేశపు ధనము ఇంగ్లాండునకు అధికముగ పోవుటచే కలిగిన ఎక్కువేరి మార్పువల్ల తాత్కాలికముగ కొంత ఇబ్బంది ఏర్పడెను. కాని ఇంగ్లాండు ఋణపత్రములను భారతీయులు అధికముగ కొనుటవల్ల భారతదేశమునకు గొప్పలాభము కలుగునను విషయమును మరుమూడదు. ఇంగ్లాండు రూపత్రములను భారతీయులు కొనినవి చేతనే ధరలు కుదుట ను అయ్యుకొనవలసిన అప్పు తగ్గగలదు. దేశక్షేమమును కోరుచు రందరు విదేశీ ఋణమును తగ్గించుటకు ప్రయత్నించెదరు. భారతీయులు ఈవిధమున ఇంగ్లాండునందలి ఋణపత్రములను కొనుట దేశమునకు లాభకరమని సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారే కడచినసందర్భమున చెప్పియుండిరి. కాని అప్పుడు ఎక్కువేరి తగాదా ఏర్పడలేదు. ఇండియామంత్రి ఉత్తరువులనుసరించి రూపాయి విలువను అధికము చేయవలయుననియు, ఎక్కువేరి లేకును పోచ్చిందలయుననియు సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు పూనుకొనినది మొదలు వారు అన్నివిషయములను మరచి ఎక్కువేరివిషయములచే నిమగ్నులై యున్నారు. దేశము ఏవిధముగ చెడిపోయినను చింతలేదు. కాని రూపాయివిలువను నిలవపెట్టవలయునని కంకణము కట్టుకొని యున్నారు.

భారత ఋణపత్రముల వెల తగ్గించుట

ఇంగ్లాండునందలి ఋణపత్రములను భారతీయులు కొనుటచే భారతదేశమునుండి ధనము ఇంగ్లాండునకు పోవుచుండెననియు, అందుచే ఎక్కువేరి తక్కువ యయ్యెననియు తెలిపియుంటిమి. ఎక్కువేరి లేకును పోచ్చిండుటకును, రూపాయి విలువ 18 పెన్నీలు చొప్పున నిరపరదుటకును సర్ బ్లాకెటుగారు విపరీతమార్గముల నశ్వేషింప మొదలడిరి. ఇంగ్లాండునందలి ఋణపత్రములను, ప్లరింగు సెక్యూరిటీ బాండులను భారతీయుల అధికముగ కొనుటకుండుటకై ఈదేశపు ఋణపత్రముల ధరను సెక్యూరిటీ బాండుల విలువను కృత్రిమముగ తగ్గింప మొదలిడిరి. ఇంగ్లాండు ధరకును భారతదేశమునందలి ధరకును నూటికి 7, లేక 8 రూపాయలు తేడాయున్నది. ఈ వ్యత్యాసమును తగ్గింపవలయునను ఉద్దేశముతో రిజర్యు బాండులను, ఋణపత్రములను ఎక్కువగ విక్రయించుచు వీటి ధరలను తగ్గింప ఇండియా ప్రభుత్వమువారు యత్నముచున్నారు. వ్యాపార పరిస్థితులనుసరించియు, ఆర్థికస్థితిని సెక్యూరిటీల విలువ తగ్గిన ఎవ్వరు ఏమిచేయజాలరు. కాని తెలిసి తెలిసి సెక్యూరిటీ పత్రముల ధరను తగ్గింపయెంచుట విపరీతముగ పదతి.

ఆర్థికముగ ఆత్మహత్యగావించుకొనుట

౩౩ వడ్డీ ఋణపత్రములకు ప్రజలు నూటికి 90 లేక 92 రూపాయలకు కొనియుండిరి. ఇంగ్లాండునందలి ఋణపత్రముల ధరతో పాటు భారతదేశపు ఋణపత్రముల ధరను తగ్గింపవలయునని నూటికి ఇంకను 7 లేక 8 రూపాయలు తగ్గింపవలసియుండును. అనగా ఇంతకుపూర్వము ఈపత్రములు కొనినవారికి

నూటికి 8 రూపాయలు చొప్పున నష్టముకలుగును. ఈపదతి వల్ల మరియొక గొప్ప అనర్థము వాటిల్లుచున్నది. ఆర్థికవిషయములందు దేశపు ప్రతిష్ఠ తీరించిన గొప్ప అనర్థమువాటిల్లును. కావున ఆర్థికప్రతిష్ఠ తీరింపకుండునట్లు పనిచేయుచుండవలెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వయముగ ఆర్థికప్రతిష్ఠను తీరింపచేయుచున్నారు. సెక్యూరిటీ బాండులు ఋణపత్రముల వీటి ధరతగ్గిన ఆర్థిక బలముతగ్గినదని ఇతరదేశములవారు గ్రహించెదరు. ఈవిధమున ఇతరదేశములందు మనకు ఆర్థికగౌరవము తగ్గును. ప్రజలకు తమవద్దనున్న ఆస్తివిలువతగ్గుట మరియొకనష్టము. ఈ విషయములన్నిటిని గమనింపక కేవలము రూపాయి విలువ నిలువపెట్టుటకై ఇట్టి అనర్థదాయకముగ విధానమును సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు అనుసరించుట దేశపుమరవృద్ధి మని చెప్పవలెను.

The **Allenburys' Castor Oil**

వానినయు లేదు. రుచియులేదు. జ్వరరూపమున నున్న ఘనతచెందిన గొప్ప విశేషకారి. 'అల్లె బరీ' మార్కుగల చిట్టాముదము లందఱును ఎఱుగుదురు. భూలోకమందంతయు నుపయోగింపబడుచున్నది.

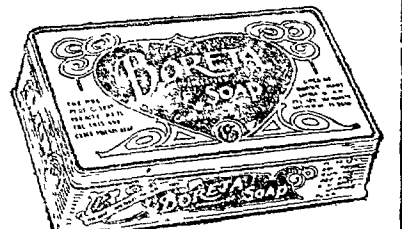

3466

‘అల్లె బరీ’ వాడుకనామమున ప్రసిద్ధి పొందిన ప్రతిమందులకు కారణములను దొరకును పరిశుభ్రమైనది గనుగ (శ్రేష్ఠమైనది. ఆయుర్వేదమున గృహ ఔషధము. గృహమునకు ఉండవలెను.

Allen & Hanbury's Ltd. LONDON

Special Representative for India: **A. H. P. JENNINGS,** Block E, 2nd Floor, Clive Buildings, CALCUTTA

టాయిలెట్ వైభవము. పూర్తిగా పరిశుద్ధమైనది. ఎక్కువమీగడ చేర్చబడినది. శ్రేష్ఠమైనదానిని ప్రశంసించునట్టివారికి బాకెటా సబ్బు మంచిది.

Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237 3434 MADRAS

దేవతా సరస్వతీదేవత అభినవ అశ్వద్భుత మైన చికిత్స

“మెంథోలేటం”

ఇది, విచిత్రతగలిగి, ఫలకరమై, ఉపశాంతిగలమై ఉష్ణోపశాంతమై స్వస్థమున నొసగు చికిత్స. కాలుకు పలని బొబ్బలు, దోమలు మొదలగువాని నలని బాగు, ఎగ్గమా, తీపు, కుగుపు, వేడినీళ్లలని పుండ్లు మొదలగు చర్మవ్యాధుల కమోచునైనది (ప్రతి కుటుంబమునకు ఉండవలెనది.

ఈనాడే “మెంథోలేటం”ను వాడుము. నీకు పరిపూర్ణమైన శ్రుతికలుగును.

అన్ని ఉగ్రాసులయందు గొర్రును. 3486

Agents:—
NATESAN & Co.,
Coimbatore.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్ఠరంగ నివారిణి

(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు రు 500 లు బహుమానము)

(ప్రభుత్వ సోత్తుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూరమున జేయవలయు నగు యావీర్యమును కుష్ఠవ్యాధిని కాగనియము కఠినత్యము గలయూ నిర్మూలనలు లేక స్వల్పమూల్యమున కనిరకాలమున నిశ్చేయము గావించు నీయోర రాజమే ప్రప్రథమము పని మాప్రాములవాడుకనలన ప్రఖ్యాతిపడెని ప్రకటనాసరములేకున్న పరిణయశోగుల ప్రోద్బలమున కొద్దికోజులే ప్రకటింపబడును. త్వరపడుడు. సర్వవ్యాధులకు మందు నివృద్ధిబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు న్రాయుడు.

“మండలమునకు సరిపడు పెద్ద డబ్బా రు 10-0-0. 20 రోజులకు సరిపడు చిన్న డబ్బా రు 6-0-0.”

(ప్రాప్రయిటరు) వై. వెంకటరత్నం నాయుడు 3450

శ్రీరామాశ్రమం

గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు (తూర్పు గోదావరి)

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు 75

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మార్లును పుచ్చుకొని ఆనందముగా నుండుట యేగాక అజీర్ణము, వాయు, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బిసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గుణము, కలరా, శ్లేష్మ మొదలగు అనేకమున వ్యాధులను వారింపుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు సర్వసాధము. ప్రతి గృహముందుండదగినది 8857

250 మాత్రల సీసా	0	4	0
12 సీసాలు	2	8	0
వి. పి. చార్జి ఎన్నోకై నా	0	6	0

వి. పి. న. అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, నెరిదేపి - నెల్లూరు జిల్లా.

1204 5 అభ్యుదయము నెలకు 1-కి రు 5-0-0

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 800 పుటములు వేయబడినది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, వీటలను బోగొట్టును కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేటలాగు ఉచితము.

2126 ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా

కార్మికులు - కాంగ్రెసు

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని యువన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము పెరంబూరు బారక్సువద్ద మద్రాసు తేలరు యూనియను సభ జరిగెను. యూనియను ప్రెసిడెంట్ గారు బి. శివరావుగా రధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీ మాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు, బులుసు సాంబమూర్తిగారు, టి. వి. కల్యాణసుందర మొదలి యారుగారు సభలో నుపన్యసించిరి.

బి. శివరావుగారు

శివరావుగా రిట్లుపన్యసించిరి. ఈ మధ్య హైలె మిల్సు పనివాండ్ల తరపున మనలో కొందరము లేబరు కమిషనరుగా రివ్వకువెల్లి ఒక విచారణసంఘమును ఏర్పాటుచేయవలసిందిగా కోరియుంటిమి. కాని అట్టి కమిటీని ఏర్పాటుచేయుటకు లేబరు కమిషనరుగారికి తాహతులేదనియు, ఫ్యాక్టరీ అధికారులు ను కార్మికులను కలిసి కోరినయెడల ఏర్పాటుచేయగలమని యు లేబరు కమిషనరుగారు నెలవిచ్చిరి. లేబరుకమిషనరుగారికి తగినంత అధికారము చేతిలో లేనందుననే పనివాండ్లు యిన్ని కష్టముల పాలనచున్నారు. లేబరు కమిషనరుగారికి యధికారము చాలినంత యున్నయెడల మొన్నజరిగిన బర్మా ఆయిలుకంపెనీ సమ్మెవంటినే పరిష్కారమైయుండెడిదే. యస్. పి. సి. కే. ప్రెసు పనివాండ్లు నెలదనముల నుండియు సమ్మెకట్టియున్నారు. ఈ సమ్మె యంతరించకపోవుటకుగూడ లేబరు కమిషనరుగారికిగల అసంపూర్ణాధికారమే కారణము. బర్మా ఆయిలుకంపెనీ పనివాండ్ల సంఘాధ్యక్షుడు చెప్పినట్లుగా నగరమందలి గొప్పగొప్పవారి కందరికిని మోటారుకార్లు కావలసిన పెట్రోలియం కరవననే భయముచేత గవర్నరుగారును, లామెంబరుగారును ఉదకమండలము నుండి పరువెత్తుకొని వచ్చిరి.

క్రైడుయూనియనుఆఫ్ ననుసరించి మన లేబరుయూనియనును సేనువచ్చే వారములో రిజిస్టరు చేయింపదలచినారు. (ఈ తీర్మానము సభలో ఏకగ్రీవముగా ఆమోదింప బడెను.)

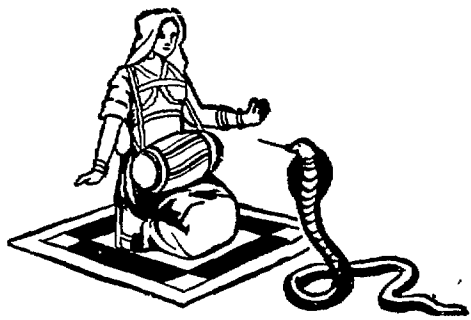
సేను స్వయము గా కార్మికుల విషయమై తయారు చేయదలచిన చిత్తునట్టము సంపూరియగుచున్నది. ఈచట్టము ననుసరించి పనివాండ్లతగాదాలు ఎప్పుడైనను ఏదైనను సంభవించినప్పుడు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించి తద్వారా వ్యవహారపరిష్కారములు చేయుటకై లేబరు కమిషనరుకు అధికారముండును. కాబట్టి గవర్నమెంటువారి పేరుప్రతిఘటన కాపాడుటకును దేశములో కాంతి నెలకొల్పుటకును యీ చిత్తుచట్టమును అమలులోబెట్టుట కందరును తోడ్పడదరని నమ్ముచున్నారు.

సేను కాంగ్రెసులో చేరినారు

సేను సేను కాంగ్రెసు సభ్యుడనై మీయెదుట మాట్లాడుచున్నాను సేను చాలా దినములనుండియు కాంగ్రెసులో సభ్యుడుగా చేరుదునా ఐదొండుని యూగిసలాడుచుంటిని కాని నా గురువుగారు దావూరు ఆశీర్వాదముగారివద్దనుండి యొక తంతివార్త బచ్చిది దేశమంతయు ఏకమై కాంగ్రెసు పక్షావలంబులై కాంగ్రెసును విజయ జాతీయసంస్థగా నొనర్చవలసినదని విజ్ఞాపనచేయుచు తిరిగివచ్చిరి ఈ సందేశము అందిన పిమ్మట సేను సేను కాంగ్రెసు సభ్యుడనైతిని. ఇదిగో నా కాంగ్రెసు సభ్యుని ప్రతిక.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

పిమ్మట శ్రీనివాసయ్యంగారు రుపన్యసించుచు నిట్లుచెప్పిరి: సేను అనేక మందితో కలిసికొని మాట్లాడిన పిమ్మట సకలత్వాలాగారు చెప్పినమాటలు అనగా కాంగ్రెసు నాయకులు కార్మికులయొక్క కష్టములకై శ్రద్ధవహించి పనిచేయవలసినదను మాటలు సత్యవాక్యములని నామనోభవమయ్యెను. కనుక అందుకొరకై కాంగ్రెసువాడైనాను అనేక తీర్మానములను గావించిరి. హిందూమహమ్మదీయ సమన్యాస పరిష్కారమునందు కాంగ్రెసు నాయకులు నిమగ్నులై యుంటున్నారని నెలవిచ్చుచు కార్మికులవిషయమై సంతృప్తికరమైన కృషిచేయబడలేదు. పనివాండ్ల కందరికిని సాధకబాధకముల వివారిం చుటకు కార్మికపక్షము ప్రత్యేకించి కేటాయింపుగా కృషి చేయుటవల్ల ఫలప్రసాదకాగాయని మీరు తెలవవచ్చును. అట్టి ప్రత్యేక విశ్వయత్నములు ఇంగ్లాండు దేశములో విఫలమయ్యెను. కనుక, కార్మికలంగరను కాంగ్రెసులో చేరవలెను. ఆప్పుడే వారికష్టము లీడెరును. కాంగ్రెసుకును కార్మికోచ్ఛము మనకును గట్టి లంకెయుండవలెను.

పాముల నాడించువాడు

పాములవారలలో శ్రేష్ఠులు ఎల్లప్పుడు కోబ్రా (మంచిపామునే) వెట్టుకొనియుండుదురు ఏలనన అది మంచి గుణములను, సామర్థ్యములను గలిగియుండుటయే

అటులనే మంచిని గ్రహింపగలవారలు ఎల్లప్పుడును కోబ్రా పాలిషునే కొందురు ఏలనన దానిలో ననేకవిధములగు మంచి గుణములు గలవు. చర్మమును దీర్ఘకాలము మన్ననట్లుచేయును. మంచి కాంతినిచ్చుచున్నది ధనవ్యయమును తగ్గించుచున్నది

నలుపు, గోదము, టాక్ రెడ్ టాక్ రోల్ వర్ణములలో తెలుపుసామానులనుమిక్కిలితెలుపుగనుంచును

తయారు చేయువారు

బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్. 2250

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు. (2)

నకలు పాలిషులను చూచి మోసపోకుడు

భారతీయంలోని అన్ని పార్టీలవారును యొక్కభావము నొయవలెనని దాక్షుడు నీ నెలమిమ్మగారు విజ్ఞాపనచేసిరి వినుటకును, బి. శివరావుగారు కాంగ్రెసు సభ్యులైరిని వినుటకును నాకు సంతోషమైనది.

ఇప్పుడు కార్మికసంఘ నిర్మాణములో అనేక భిన్నవిభాగము లేర్పడుచున్నవి. పనివాండ్ల సంఘములన్నియు ఒకటిగాచేరినవేగాని గవర్నమెంటు వారుగాని, ఫ్యాక్టరీ అధికారులుగాని మన కోరికలను చెల్లించరు.

సభలో కేక:—కార్మికపక్షములో భిన్నవిభాగములు లేవు. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—అన్ని కార్మిక సంఘములను సమష్టిగా పనిచేయుచు ప్రత్యేక లాభములకు మాత్రమేగాక సమష్టి ప్రయోజనమునకును పనిచేయవలసియున్నది. ప్రత్యేకించి ఎవరినిగూర్చియు సేను ప్రస్తావించుటలేదు. ఎవరియొక్క మామవాక్యములనుగూర్చియు గూడ సేను మాట్లాడుటలేదు. సేను తలపెట్టినది సేను సంపూర్ణవ్యక్తిగో గుర్తించియున్నాను. నాహృదయము నిర్మలమైనది. భగవంతుడు నాకుతోడె యుండగలను. సేను ఆశించెడి స్వలాభము లేవియును ఇందులోలేవు. నిమ్ములనందరను సక్రమమార్గమున నడిపించగలననియే సేను తలంచుచున్నాను దేవుడు నాకు ఆయుర్దాయమును పూర్తిగా నిచ్చినయెడల నాజీవితకాలములో పనివాండ్లయొక్క సిద్ధి చాలామధిమధిమందునట్లు చూడెదను. చిత్తరంజన దాసుగారివంటి మహాత్మ్య ప్రాబల్యము గాని, గాంధీజీ ఎంటి మాక్స్ బుద్ధిగాని నాకులేదు. సేను ప్రజల పక్షమువాడను—సన్ను మి నాయకునిగా ఎన్నుకొనవచ్చును. లేదా సంబంధము వదలుకొని నన్ను రాజీయివ్వమనవచ్చును. సామ్రాజ్యశాసనసభలో మా కాలములోని చాలభాగము కార్మికసమస్య విచారణతోడనే గడచుచున్నది.

నాన్-కో ఆపరేషను మొట్టమొదటిలో జయప్రదముగా కొనసాగుటకు కారణము లేమిటి? హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనము తగినంత ద్రవ్యసదుపాయము కాబట్టి యీ విధముగానే యికముందును శ్రద్ధవహించుటకు సేను పూనుచున్నాను.

పిమ్మట బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారు టి. వి కల్యాణసుందరమొదలియారుగారు బులుసు సాంబమూర్తిగారు మాట్లాడిరి విశ్వభావ ముండవలెననియు—కార్మికులందరును కాంగ్రెసు సభ్యులు కావలసినదనియు హెచ్చరించుచు చెప్పిరి.

సభ ముగిసెను.

అలివారు, మే 27:—రెవిన్యూ అధికారులు తెకావిలో ఒకబట్ట జరిపి ఇంకను నాగంట్లు జారీచేసిరి. పక్షేళ్లు, తలాటీల సభ గావించి ఉద్యమమును అణచివేయుటకు యుపాయముల సరసిరిగాని లాభము లేకపోయెను. (శ్రీ ప్రెసు)

భారతసంస్థానముల ప్రజాసభ

ది. బ., రామచంద్రరావుగారధ్యక్షులుగ నుండురు

బొంబాయి, మే 27:— భారతదేశీయ సంస్థానముల ప్రజాసభ ప్రథమ సమావేశమునకు ది. బ., రామచంద్రరావు పంతులుగారు అధ్యక్షులుగ నుండ నంగీకరించిరి. సభ బొంబాయిలో జాలయిలో జరుగును. గౌ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిని అధ్యక్షులుగ గోరదలచిరి. కాని వారు దక్షిణాఫ్రికా బోధుచుండుటచే మానుకొనిరి. (శ్రీ ప్రెసు)

30 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధిగాంచిన

వైద్యరత్న

పండిత డి. గోపాలాచార్యులువారి

వేగుళికలరా

ఔషధములు

స్లేగు, హైమాదీవానకము (రిజిస్టరు)

స్లేగు జ్వరములకును అన్నివిధములైన జ్వరములకును రామబాణమువంటిది.

శతభాతాపుతము (స్లేగు) బొబ్బలకు శెట్టు 1 కి రూ 2-20

వాంతిభేది సంహారిణి

కర్పూరాద్యరిష్టము విఘాచి సరిచేసిని శెట్టు 1 కి రూ 1-20

భృగువటి

(శైగరోగములకు సంజీవి) 1045

భృగువటి మనుజుల మూత్రమార్గమునుండి ప్రవించుచుండెడు తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు శైగరోగములను మొదలంటనివర్తింపజేయును. భృగువటి మూత్రద్యారవు మంటలు, నరములు బిగదీయుట మూత్రము బొట్టుబొట్టుగాపడుట, శైగరోగముల కిది ప్రసేదిచేందినది. క్యాటలారు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును. బుడ్డి 1 కి రూ. 6-12-0

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151, గోవిందస్వామయ్యనివీధి మద్రాసు.

మహాకవి వాల్మీకి

సీమతపాలు: 29-5-27 ఉదయం 9-30 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద సీమతపాలు బట్టాడా చేయబడును.

నవరణ:—నిన్నటి ఆంధ్రపత్రికయందు 7 వ పుటలో మూడవకాలమునందు “ప్రభుత్వపు ఓటమి నంగీకరించుట” అను శీర్షిక కుదుగున కిద్దిక “నిర్బంధచర్య కదియే యర్థము” అనుటకు బదులు “నిర్బంధచర్య కదియే యర్థము” అని అచ్చు పోరపాలుబడినది. పాఠకులు గమనింప (పాఠితులు. (ఆ. ప. సం.)

ఆర్యసమాజ కోపనాసము:—జార్జిటపును లోని గోవిందప్ప నాయకపీఠిలోని 5 నెంబరు ఇంటివద్ద రేపటిదినము ఉదయము 10 గంటలకు ఏ. యల్. బాకరుగారు ను, లాహోరు నివాసులగు ప్రాఫెసరు ప్రభుమాలగారును ఆర్యసమాజోద్యమమునుగూర్చి మామూలు హోమానంతరము ఉపన్యసించెదరు.

ప్రాఫెసరు కోడి రామమూర్తిగారి యువన్యాసము:—సనాతన ధర్మ మండలివారి యాజమాన్యమున ఈ నెల 30 తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు “హిందూసంఘటనము” గూర్చి హిందీలో ప్రాఫెసరు కోడి రామమూర్తిగారు రుపన్యసించెదరు. సభాప్రదేశము లలితాబిల్డింగు చై నాబజారురోడ్డు నెం 178 రు గృహము.

సుఖిరోగినికి త్యాధర్మవైద్యశాల:—ఈ నగరములో దినదినాభివృద్ధి నందుచున్న సుఖిరోగములతో బాధ పడుచున్న బీదలకు ఉచితవైద్యము చేయుటకై చెంగాంబజారు లోని నాట్టుపల్లియారు కోవెలపీఠిలో 19 నెంబరు ఇంటియందు ఈ మేనెల 30-వ తేదీనుండియు యీ ఉచితచికిత్సశాల నెలకొల్పబడును. వైద్యము నవినపద్ధతుల ప్రకారము చేయబడును. ముగ్గురు డాక్టర్లు యీ వైద్యశాలలో పనిచేయుదురు.

చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు:—చెంగల్పట్టు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తిరిగి ఎన్నికౌబడినందున రావుబహదూరు యం. కృష్ణస్వామి రెడ్డిగారి గౌరవార్థము నెంబియం, పెరంబూరు నివాసులు ఈనెల 29 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు నెంబియములోని తిరువల్లూరు హైరోడ్డువద్ద విందుసత్కారము లాసంగబడును.

తిరువళ్ళిక్కేణి సంగీతసభ - గొప్ప సంగీత కచేరీ:—రేపు ఆదివారము సాయంకాలం 4-25 గంటలకు కారదా హాలులో (81-82 వీరరాఘవ మొదలిపీఠి) క్రింద పేర్కొనినవారిచే జరుపబడును.

కరూరు సరస్వతిబాయి—పాట
కరూరు ముత్తసామయ్య—పిడీలు
పుదుకోట రంగనాయకి—మృదంగం

రాకపోకలు:—గౌ. ప్రధానమంత్రిగారు జూన్ నెల 15 తేదీని ఉదకమండలములో బయలుదేరి మద్రాసు వచ్చెదరు. తిరువూరుమీదుగా వచ్చెదరు. అచట పశుప్రదర్శన బహుమతులను జూన్ 16 తేదీని పంచయిచ్చెదరు.

కందిపట్టణమునకు గూడ ప్రధానమంత్రిగారు వెళ్లెదరు. గౌ. సర్ శంకర్ నాయర్, ఏ. రంగస్వామయ్యగారు ఆర్. కె. మణ్యంగంబెట్టిగార్లు గౌరవాత్రి బొంబాయివెళ్ళిరి. ఈనెల 30 వ తేదీని రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లునుగూర్చి బొంబాయిలో జరుగు జాయింటు కమిటీమీటింగుకు వీరు వెళ్ళిరి.

బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారు: మద్రాసు కాంగ్రెసు సంఘ ద్రవ్యము:—ప్రాత మద్రాసు కాంగ్రెసు సంఘమువారి ద్రవ్యములో ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకును తమిళకాంగ్రెసు సంఘమునకును ఎట్టిభాగము గలదో విచారించుటకు బీహారు నాయకు లగు బాబూ రాజేంద్రప్రసాదుగారు చెన్నపురికి నిన్నటిదినము విచ్చేసిరి. కొంతవరకు విచారణ సలిపిరి. ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘపక్షమున బులును సాంబమూర్తిగారును, తమిళ కాంగ్రెసుసంఘ పక్షమున ఎ. రంగస్వామి అయ్యగారును వాదించిరి తెలియుచున్నది. ఇంకను కొన్నికాగితములు కావలసియుండుటచే వానింగూడ పరిశీలించిన పిమ్మట రాజేంద్రప్రసాదుగారు తమ నిర్ణయమును గావించెదరు.

మీకోరిక మేరకు నగలను తయారుచేసి పంపెదము.

సవరం బంగారు, సీమచెండి, పువ్యరాగములు, కంపులు, వజ్రములు వగైరాలు చేర్చి తయారుచేయబడిన నగలలో యేది కావలసినను పంపెదము. హాజరులో లేనివి మీఆర్డరు మేరకు తయారుచేసి మీరు కోరు కాలమునకు పంపబడును.

ముఖ్య గమనింపు:—చీరలు పలురంగులలో గలవు. చాయకు పూచీనిచ్చెదము. కావలసినవారికి సరఫరా చేయబడును.
K. V. Raghavendriah & Bros., Proprietors
3552

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యోవలరి హాల్,
నగలను తయారుచేయువారు, సీమకములముల వర్తకులు, అవెన్యూరోడ్డు, బెంగుళూరు సిటీ. (2)

కూవమునది పూడ్చుట

ఉదకమండలము మే 27 తేదీ:—జనరలు ఆస్పత్రికి దక్షిణముగానున్న కూవమునది భాగమును పూడ్చుటకును, రైల్వే మార్గము, రోడ్డు, కాలువలు మార్చి వేరొకరికిగా వేయుటకు ను డాన్సుగారు చేసిన సలహాలను గూర్చి విచారించుటకై నేడు ఒకసభజరిగినది. దక్షిణయిండియా రైల్వే ఏజంటు రోధెరా గారును, ఛీఫ్ ఇంజనీరు స్ట్రానీగారును, ఖజానాశాఖా కార్యదర్శి జి. టి. బోగ్ గారును చెరసాల ఇన్స్పెక్టరుజనరలుగారగు కర్నూల్ కామెరానుగాను, నగర నిర్మాణత్రయకు డాన్ గారును, స్థానిక స్వపరిపాలనా శాఖాకార్యదర్శి కాటెరెల్ గారును సమావేశమైరి. కూవమునది భాగము పూడ్చబడేయెడల ఇరు నైపులగల నేలమట్టునుకు బరాబరుగా పూడ్చవలెనని ఆందరు అంగీకరించిరి. ఇట్లు యీనదీభాగమును పూడ్చుటవల్ల నదియొక్క రెండవభాగమునకు హానికలుగదని స్ట్రానీగారు చెప్పిరి.

ఈ క్రిందినానికి ఎట్టిమేట్లు తయారు చేయవలసినదిగా స్ట్రానీగారిని కోరిరి. (ఏ) హట్టున్న వంతెనమొదలు వాలాజావంతెన వరకునుగల కూవమునది పూడ్చుటకును, (బి)కాలవవద్దనుండి ఆర్మీనియను చర్చిగోరిల్ దొడ్డివరకు పూడ్చుటకును, (సి) మెడికలు కాలేజీకి తూర్పుగాకట్టునదీకించి న రైల్వే ఓవరు బ్రిడ్జివరకును మాంటురోడ్డువరకును అడ్డుముగా రోడ్డు వేయుటకు నేలకులుగునట్లుగా వాలాజారోడ్డువద్దనుండి చాలా దూరము వరకు నదిని పూడ్చుటకును—ఎట్టిమేట్లు తయారుచేయుటకై కోరిరి. కూవమునది భాగముకట్టి పూడ్చబడేయెడలకాల్యవిధగల రైల్వేవంతెనప్రక్కగా ఓవరుబ్రిడ్జి నిర్మించి ఇప్పుడున్న బాడీగాడ్డురోడ్డు ఆర్మీనియను చర్చిగోరిల్ దొడ్డి పడమటి భాగము మీదుగా జనరలు ఆస్పత్రి ప్రవారీంపు తిరిగి చాట జనరలు ఆస్పత్రిరోడ్డును కలియునట్లుగా క్రొత్తరోడ్డువేయవచ్చును. ఇందు కొరకై కూవము కాల్వను సన్నముగా చేయుటగాని ఇంకా పడమరకు నెట్టుటగాని చేయవలెను. ఎట్లుచేయుట మంచిదో ఎంతఖర్చు అగునో నిర్ణయించవలసినదిగా స్ట్రానీగారిని కోరిరి. ఆస్పత్రి ఆవరణకు నెలుపలగా యీ క్రొత్తరోడ్డును వేయుటకు తగినంత ప్రదేశము లభించునో లేదో విచారించవలసినదని డాన్ గారిని స్ట్రానీగారిని కోరడమైనది.

రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు
రిజర్వుబ్యాంకు బిల్లు నెలకొనమిట్టి, బొంబాయిలో నెలకొనెయియు హాలునందు సోమవారము 30 వ తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు సమావేశమగును.

మాంటిమరీ, మే 28:—మాంటి కెయిలులో 69 మంది శైలిలు తిరుగబడినందులకు విచారింపబడుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

మ చి లి ప ట్ట ణ ము

(ఒకవిలేఖరి)

బందరు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక
మే 26:—ఈనెల 30 తేదీ సోమవారంనాడు తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నికజరుగును. కాంగ్రెసు తరపున గొట్టిపాటి బ్రహ్మయ్య చాదరీగారును, జస్టిసుపార్టీ పక్షమున కె. వి. రమణయ్య నాయుడుగారును ప్రెసిడెంటు పదవికి పోటీచేయుదురని తెలపబడెను. కాని రెండురోజుల నుంచి మాత్రము రమణయ్య నాయుడుగారు గెలువరను యుద్దేశముతో కాబోలు ఆయన సానే కెడించి హనుమంతరావు గారిని నిలవబెట్టి జస్టిసుపార్టీవారు రాత్రింబవళ్లు వోట్లు క్యాన్వాసు చేయుచున్నట్లు వినుచున్నాము. ఈమధ్య తాలూకాబోర్డునుంచి డిస్ట్రిక్టు బోర్డుకు మెంబరు ఎన్నుకొన్నపుడు శ్రీ పంతులగారిని ప్రోత్సహింపసేసిన పార్టీ నేడు పంతులుగారిని ప్రెసిడెంటు పదవికి ఆభ్యర్థిగా నిలబెట్టి ఆయనకోసం వోట్లు కు తిరగడం చాలా ఆశ్చర్యముగా వున్నది.

జిల్లాబోర్డు మ్యానేజరు
గడచిన మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికల పూర్వము మీర్జాపురం రాజాగారు, మ్యునిసిపల్ కౌంటిగారు నున్న అర్థాకృష్టిపునాయుడుగారిని జిల్లాబోర్డు మ్యానేజరుగా నియమించిన సంగతి పాఠకులెల్లరకు తెలిసిన విషయమే? కాని బురానుడ్డు సాహెబుగారు టెంపరరీ ప్రెసిడెంటు పదవి పుచ్చుకొనే కృష్టిపునాయుడు గారిని జిల్లాబోర్డు మ్యానేజరుపదవినుంచి జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరింగు ఆఫీసుకు మ్యానేజరుగా నియమించిరి. కాని నాయుడుగారు నెంటునే రెండునెలలు నెలపుకు ధరకాస్తు పెట్టిరి. ముక్తేశ్వరరావుగారిని జిల్లాబోర్డు మ్యానేజరుగా నూతన ప్రెసిడెంటుగారు వేసిరి.

మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు

బొంబాయి, మే 27:—ఆ. భా. కాం. సంఘసభ్యులగు అన్నపూర్ణయ్యగారు నేటిసాయంకాలము నాగపూరునకు జనిరి. సత్యాగ్రహోద్యమమును జూచివత్తురు.

పాట్నాలో బక్రీదు ఉత్సవములు ఎట్టి ఆట్రులులేకుండ జరిగెడినూచన లగపడుచున్నవి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పోలీసువారు చక్కచదియేర్పాట్లు జేయుచున్నారు.

నాగపురం, మే 27:—నాగపురపు సత్యాగ్రహాలు హీరా లాలు మొదలగువారు ప్రభుత్వమునకు క్షమాపణ చెప్పికొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురములు { క్యాటలాగు ఉచితము.

శ్రీ కృష్ణకర్ణామృతము 1-8-0

మూలాశ్వాసములు ఆంధ్రటికాశాస్త్ర్య విశేషార్థములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను క్యాలికోతైండు గిల్టుపేరుగలిగి.

భర్తృహరినుభాషితము

(లితరి) ఆంధ్రటికాశాస్త్ర్యములతోను, ఆంధ్రపద్యములతోను మల్ల భూపాల, పుష్పగిరి తిమ్మనకృత ఆంధ్రపద్యములు ఇందు నూతనముగా చేర్చి ముద్రించివారము) క్యాలికోతైండు గిల్టుపేరు గలిగి. రూ. 2-0-0 2080

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

1927 సంవత్సరం మేనెల నూతన రికార్డులు

ది గ్రామోఫోను కంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది) కలకత్తా, బొంబాయి.

10 ఇంచులు డబుల్ సైజుగ్రీన్ లేబిలు హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్ రికార్డులు 1-కి ధర రూ 2-12-0.

తెలుగు	మిస్ ఏ. సుందరం, మధుర.
N 2093	ఏమో తెలియదు సావేరి పదము వద్దనినే కాఫీ, జావళి
	మిస్టర్ టి. పి. కైలాసము, బి. ఏ., ఏ. ఆర్. సి. ఎస్ సి. లండను, (అమెచూరు.)
N 2094	రారాన అందులాల. వింతపాట. ఆకులమ్మే లచ్చిమి. వింతపాట
	ఎన్. సుబ్బారావు, అమెచూరు.
	(మొలవరము రాజాగారి ధియేటరు)
N 2095	ఈశ్వర సంకల్పము. యమునా కల్యాణి. తల్లి ఇవ్వడే. బిలహరి.

కన్నడము	మిస్. వి. సుందరమ్మ, బెంగళూరు.
N 2096	ఆవని సుకుమార. శంకరాభరణం. లోకమోహన్. జంఝూటి.
	మైసూరు ఆస్థాన విద్వాంసులు, మిస్టర్ చిక్కరామారావు.
N 2097	న్యాయవేనె తోయజాననె. కాఫీ. నరసమేలె. ధూన్.
	హాస్యనిష్ఠ మిస్టర్ కొట్టారప్ప, మైసూరు.
N 2098	రాజసువల నేవ భైరవి అరియదెబ్బిరి చిందు
	మిస్ వి. సుందరమ్మ బెంగళూరు
N 2022	నరగుణపాలింప, 1-టి భాగము కేదారగౌళం నరగుణపాలింప, 2-వ భాగము కేదారగౌళం

మాడల్ నెం 21 (హార్న్ మోస్తరుది)
మహోగని కర్రతో తయారుచేయబడినది 1-కి ధర రూ 85
ఓకు కర్రతో తయారుచేయబడినది 1-కి ధర రూ 85
ఎత్తు 5 $\frac{1}{2}$ అం. వీరము 13 $\frac{1}{2}$ అం. X 13 $\frac{1}{2}$ అం.
గట్టి టేబు, ఓకు, మహోగని మొదలగు కర్రలతో తయారుచేయబడిన
పేటెగలది. 23 అం. లోహముతో చేయబడిన హార్న్ గలదు.
సింగిల్-స్ప్రింగు మోటారు గలది; 10 అం. టర్న్-టేబిల్
"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" "ఎక్స్-హిజిన్" సౌండుబాక్సు.

మాడల్ నెంబరు 21

ఇతర మోస్తరులు		రూ.
నెం 23 రు (హార్న్ మోస్తరుది) ...		... 117/8
నెం 25 రు	ఓకు కర్రది	... 160
నెం 25 రు	మహోగని కర్రది	... 170
నెం 30 రు	ఓకు కర్రది	... 190
నెం 30 రు	మహోగని కర్రది	... 200

The Gramophone Co., Ltd., (Incorporated in England) Calcutta—Bombay

అమృతలింగాశ్రమము

ఈనెల 28-వ తేది పత్రికలో అమృతలింగాశ్రమమును గురించి ప్రచురింపబడినది. ఈ ఆశ్రమాద్వేషములు తెలియనది ద్రవ్యసహాయము చేయువా రెట్లు చేయగలరు? స్థలవిస్తారని ప్రచురించిన ఆంధ్రరత్న దుర్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి శ్రమ అమృతలింగాశ్రమ మన నెద్దియో నెరుగ నని వ్రాయుచున్నాడు. ఈ ఆశ్రమాద్వేషములు, ఈ ఆశ్రమమునకు అమృతలింగాశ్రమ మని పే రెట్లు గలిగినది తప్పిలుగా ప్రచురింపవలె నని ఆఆశ్రమ కార్యనిర్వాహకులను ప్రార్థింప వ్రాయుచున్నాను. (ఆశ్రమాభిలాషి)

దీర్ఘకాలముగా నున్న వ్యాధులను అత్యద్భుతముగా కుదుర్చుట

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురములు ప్రస్తుతము మదరాసు, మైలాపూరు, సెన్ థోమసునందు లిక్ పేరారియ విధిలో అల్లుర్లు లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయుర్వేదోపాధములు అత్యద్భుతముగాను అతిశీఘ్రముగాను, పనిజేసెనని వ్రాయుట కెంతయు సంశయించుచున్నాడను. నేను 15 సంవత్సరములనుండి శరీరమునందు రక్తముచేడి శరీరము కఠినత్వముబొందుట, నల్లబారట, మొదలగు వ్యాధులచే బాధపడుచుంటిని నేను ఒకమాసము స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆయుర్వేదోపాధములను నేవించితిని ఇప్పుడు నాకు సంపూర్ణముగా ఆరోగ్యము కలిగినది.

ఫి.సి.రామానుజయ్యంగారు, ఫస్ట్ క్లాస్ డిప్లొమా హాండ్

గౌ. పటేలుగారు సార్వభౌముని సందర్శించుట

శుద్ధఖద్దరు వస్త్రములతోను గాంధీజీవితోను గాంచుట

కలకత్తా, మే 28:—భార్యర్థ పత్రికకు ఈ క్రింది ప్రత్యేక కేబిలువార్త ఇట్లున్నది:—గౌ. పటేలుగారు సార్వభౌమునితో 40 నిమిషములపాటు మాట్లాడిరి. ఇంతకాలము మాట్లాడుట ఇదివరకు ఆచారమైయుండలేదు. ఏమి మాట్లాడినది ప్రశ్నింపగ ఇప్పుడు ఏమియు చెప్పజాలినది సాధారణముగ ఇట్టి సందర్శనములలో చర్చించు విషయములకున్న ఎక్కువ ముఖ్యవిషయములను మాట్లాడినట్లు తెలిసిరి.

పటేలుగారు సార్వభౌముని చూచునపుడు శ్వేతఖద్దరు దుస్తులను గాంధీజీవీని ధరించియుండిరి. (ఫీ.పె.సు.)

విచ్చితభటులు

జూన్ 11, 12 తేదీలలో ఆమలాపురంలో జరుగు తూర్పు గోదావరి మండల మహాసభాసంఘమున ప్రతినిధుల సౌకర్యార్థమై పనిచేయుటకు విచ్చితభటులు గావలసియున్నారు. ఆమలాపురం తాలూకాలోని యువకులు జూన్ 4 తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపగలందులకు గోరుచున్నాను

కళా వేంకటరావు,
ఆహ్వానసంఘకార్యదర్శి

మద్యపాననిషేధ కార్యాలయము :—సనీకుల సహాయముచే యీ కార్యాలయము స్థాపించబడినది. జనులకు త్రాగుడువల్ల కలుగు నష్టములను చక్కగా బోధించెడి కరపత్రములు యీ కార్యాలయమునద్ద దొరకును. మద్యపాననిషేధము నకు మాత్రే క్రివంచనలేక ప్రచారముచేయు సమకట్టి నాముడుదారులగు ఆంధ్ర పత్రికా పాఠకులు యథా క్రిగా ద్రవ్యసహాయముజేసి యీకార్యాలయమును పోషిండుడు. తమ చందాలను యాదిగవ చిరునామాకు పంపదగును
యం. పి. కారద, మద్యపాన నిషేధకార్యాలయము
పెరంబూరు బారక్కు, మద్రాసు.

అతినరముల బలహీనత చేతను ఉష్ణాధిక్యవలనను గలిగిన

మూలవ్యాధికి అద్భుతనివారణి

నాకు అతినరములబలహీనతచేతను ఉష్ణాధిక్యమువలనను గలిగిన మూలవ్యాధిని బాగుగాకుదిర్చిన ప్రస్తుతము మద్రాసు మైలాపూరు సెన్ థోమసునందు లిక్ పేరారియ విధిలో, అల్లుర్లు లాడ్జియందున్న పండిత స్వామి శ్రీనివాస అయ్యంగారుగారికి అనేకనమస్కారములు. రెండుమాసములక్రిందట ఒక నెట్టున కొంతదూరముకూడనడచుటకు క్రిలేకుం డెను ప్రస్తుతము ఆయాస మ అలసటలేకుండ ఒక నెట్టున 2 మైళ్లదూరముకూడ నడచుకు క్రిగలదు. నేనిప్పుడు పుష్టికరముగా నున్నాను. నా వ్యాధి లన్నియు పూర్తిగా కుదిరినవి.

మిస్. ఇ. ఎమ్. రేగో, 2/1 తిరువేంగడ
మొదలి వీధి, పార్కు రోడ్డు, మద్రాసు.

అమృతాశ్రమము నెం 1. ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా

ఇంగ్లండు : రుష్యా

రుష్యాతో ఇంగ్లండు తన రాజకీయ వాణిజ్య సంబంధములను త్రొక్కుకొనుటకు, కామన్వెల్త్ వారంగీకరించిరి. వీరిటు గాఢించెదరని ఎల్ల రెగిన విషయమే. కన్సర్వేటివులకు సంఖ్యాబల మధికముగనున్నది. ఆయంజూచుకొనియే, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునా రీ మార్గము నవలంబించిరి. లేబరు పక్షపు సవరణ, సరియగు విచారణ చేయకుండ తొందరపడి రుష్యాను బహిష్కరింపవలదని కోరెను. కాని కన్సర్వేటివుల కది నచ్చలేదు. లిబరలుపక్ష నాయకులగు లాయడుజార్జిగారు పైతము ప్రభుత్వ చర్యను తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఇందువలన ఫల మేమయినది? లేబరుపక్ష నాయకులగు క్లిన్సు గారు సూచించినటుల బాల్టివిక్కులకు అయాచితముగ ప్రసిద్ధి దొరకెను. తమ ప్రచారమును కొనసాగించుటకు, వారి కధికావకాశము అభించెను. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు లేనిపోని భీతిజూపిరి. ఇంతకును, పోయిన దస్తావేజు ఆర్కాసు కంపెనీ భవనమునంతను శోధించినను ఇనుపపెట్టెల నన్నిటిని బ్రద్దలు గొట్టినను, దొరకలేదు. అందుచేత, రుష్యావారు తమమీద లేనిపోని నిందల మోపుచున్నటుల ప్రకటించుటకు వీలయినది. కన్సర్వేటివు పరిపాలనా ప్రారంభమే, రుష్యాప్రశ్నతో ప్రారంభమయ్యెను. జనోవిఫ్ గారు లేబరుపక్షమువారి కొక కుట్ర లేఖను వ్రాసినటుల, కన్సర్వేటివులు ప్రకటించుటచే, లేబరుపక్షము రాజీనామా నీయవలసి వచ్చెను. ప్రజలకు వీరిపట్ల ఆగ్రహము ప్రబలెను. కాని, పై లేఖ నిజమా ఛోర్లరియా యను విషయము మాత్రము పిమ్మట చాల దూరము చర్చ జరిగెను. లేఖను జనోవిఫ్ గారు వ్రాయలేదని రుష్యాప్రభుత్వమువారు సూచించిరి.

మరల రుష్యాప్రశ్నయే కన్సర్వేటివులకును లేబరు పక్షమునకును వివాద కారణమయినది ఇయ్యది కన్సర్వేటివు పరిపాలనకు ఆఖరుదశను సూచించుచున్న దేమో తెలియదు సర్ ఆస్టిన్ ఛేంబర్లేలుగారు ముచ్చటించుచు లేబరుపక్ష సవరణను పిశ్యసంహారముగ భవించెదమని ఎలికిరి కాని లేబరుపక్ష తీర్మానము కామన్వెల్త్ లో నెగదను ధైర్యముగనుటచేతనే, ఛేంబర్లేలుగారు రిటుల బలుకగలిగిరి. కన్సర్వేటివు ఆర్థిక సంఖ్యాకులని వారికిదెలియును. అల్పసంఖ్యాకులగు లేబరుపక్షము వారు వాదము సలుపగలరేగాని, తమసంకల్పమును ఆటవేయకొనజాలరని, ఛేంబర్లేలుగారు చెప్పెదరు. కాని సంఖ్యాబలమునుమాత్రము ఒకగాని ఇంత తీవ్రనిర్ణయమునకువచ్చుట ఎంతవరకు విచేకమో యూహింపవచ్చును. రుష్యాతో రాజకీయ వాణిజ్య సంబంధములను ఇంగ్లండు వదులుకొనినను, మా

మూలువర్తకము కొనసాగుటకు తామెట్టి యభ్యంతరములను కల్పించమనియు, ఆర్కాసుకంపెనీవారికిమీద గూడ మామూలు వ్యాపారము జేసికొనవచ్చుననియు, ప్రభుత్వము తరపున సర్ జాన్ సను హిక్కుగారు నుడివిరి. ఇది ఎట్టిసీతియో తెలియదు. సంబంధము తెగిపోయిన పిదప శత్రుదేశముతో వర్తకము సాగునా? క్రొత్త సీతిని సర్ జాన్ సనుగారు కల్పించదలచిరి గాబోలు. శత్రువుగను, మిత్రుడుగను యుండని సీతియుండు గాబోలు! రుష్యా నిట్టిసందిగ్ధస్థితిలో పెట్టినపిమ్మట, వారు ఇంగ్లండుతో మామూలువర్తకము జరిపెదరని దోచదు. ఇదివరకే రుష్యావారు కాంట్రాక్టులను రద్దుజేసిరి. ఇంగ్లండు మార్గమును కెనడా గూడ అనుసరించి, రుష్యాతో సంబంధమును వదులుకొనినది. రాజనీతిలో బ్రిటీషువారు దిట్టలగుటచే, పెక్కు దేశములను రుష్యాతో సంబంధమును వదులుకొనునటుల జేయగలరు. బాల్టివిస్టుతో పోరు సలుపుటకు, ఇంపీరియలిస్టు లందరేకమగుదురు. ఈకలహ ఫలిత మెటులున్నను, ప్రపంచశాంతికి నూతనోపద్రవము జనించుననుటకు సందియములేదు. రుష్యావారికి తోడ్పడుచున్నారను మిషచే లేబరు పక్షమువారిపై బ్రిటీషు ప్రజల కేవగింపు బుట్టించుటకు కన్సర్వేటివులు ప్రయత్నింపవచ్చును. దీనివలన త్రేడు యూనియను చట్టముపట్ల బ్రిటీషువారి కభిమానము కలుగవచ్చును. భావి పరిణామమెటులుండునో చూడవలయును. ఒక్క సంగతిని మాత్రము బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టులు గ్రహించుటమేలు. హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగుచో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు బాల్టివిక్కు లెట్టి నష్టము గలిగింపజాలరు. సామ్రాజ్యము న్యాయపద్ధతుల ననుసరించినడుచుచో, రుష్యావారి అందోళనవలన నెట్టి యుపద్రవము వాటిల్లదు. కేవల చిహ్నముల నణగ ద్రొక్కుటకుమారుగ, రుష్యాప్రచారవ్యాప్తి కవకాశమిచ్చు మూలకారణములను తొలగింపవలయును. సామ్రాజ్యమునం దన్ని భాగములకును సమాన స్వేచ్ఛ నొనగవలయును. అట్టితరి, రుష్యా ప్రచారమును గాంచి భీతిజెంద నక్కరలేదు. బ్రిటీషు పరిపాలనా విధానము లోపరహితమగుచో, రుష్యా అశాంతిని బుట్టింపజాలదు. కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వము వారి విషయమై విశాల దృష్టితో మెలగెదరని దోచదు లేబరు పక్షమే విదేశసమస్యలను నూతనాదర్శముల ననుసరించి పరిష్కరించునను నమ్మకముగలదు ఇంత పెద్ద విషయమై, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనియుండవలసినది. మరల ఎన్నికల జరిపియుండవలసినది. అందుకు వారు సాహసించరయి తాము ఎటులయినను ఎన్నికలు జరుగునటుల జేసెదమని, లేబరుపక్ష నాయకులగు రామ్సే మాక్డొనాల్డు గారి టీవల దెలిసియుండిరి. ఇందుకు వీరెట్టిమార్గము లవలంబించెదరో చూడవలయును

శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆగ్రహము

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు శ్రీమా శ్రీనివాసయ్యంగారు హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమును సమకూర్చుటకేమి, తమిళనాడులో కాంగ్రెసుపక్ష విజయము చేకూర్చుటకేమి, సాం

ఘిక ద్వేషభావమును పారద్రోలి మరల జాతీయ భావమును వ్యాపింప జేయుటకేమి, సలిపినకృషిని దేశము మరువజాలదు. అందుకయి వారికి పలువురు కృతజ్ఞులను జూపుచునేయున్నారు. వారి ఐకమత్య సందేశము పలువుర దృష్టి నాకర్షించిన దనుటకు సందియములేదు. దేశహితమునకై కృషి సలుపు నాయకులొకప్పుడు తీవ్రవిమర్శన ములకు గురియగుట సహజము. ఒక్కొక్కమారు వ్యక్తిపరమగు దూషణలకు గూడ లోనుగావలసి వచ్చును. కాని నాయకు లిట్టి అసహనమును, అసహనముతో నివారింపజాలరు. విమర్శనలు న్యాయముగనున్నచో వాని సంగీకరింపవచ్చును. జవాబు అవసరమగుచో నీయవచ్చును. అటుగాక విమర్శనలు మిగుల అక్రమములని దోచుచో, ఉపేక్షవహింపవచ్చును. అంతియగాని, నాయకులు విమర్శకులకన్న నెక్కుడు అసహనము జూపుటవలన పరిస్థితులు విషమమగుట సహజము. ఐకమత్యము గోరువారు, మరింత జాగరూకతతో మెలగవలయును. అఖిల భారత కాంగ్రెసుసంఘ సభాసమయమున శ్రీనివాసయ్యంగారేమి, వర్కింగుకమిటీ వారేమి మెలగిన విధము, బొంబాయిపత్రికలలోను చెన్నపురి పత్రికలలోను తీవ్రచర్చకు పాలగుచున్నది. కాని మేమిదివరకు దెలిసినటుల, గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానమున కనుగుణముగ మద్రాసు శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారుగాని, భారత శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారుగాని నడువలేక బోయిరనుట తెల్లము. మద్రాసు శాసనసభలో మంత్రుల వేతనములను నిరాకరింపక తాటస్థము పహించుటయు, భారత శాసనసభలో బడ్జెటును నిరాకరింపక పలువురు తటస్థులుగ నుండుటయు, కాంగ్రెసు పక్ష సభ్యులగు రంగయ్యరుగారి నిరాకరణ తీర్మానమును ఆమోదింపకుండుటయు, గౌహతి తీర్మానమున కనుగుణముగావు. బొంబాయిలో గూడిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు, మరియొక సభవరకు నీవిషయమును నిలిపివేయక గౌహతి తీర్మానమునకు సరియగుసర్థము నాసభలోనే నిరూపించిన మేలుగనుండెడిది. నాయకులందరును గూడిన సభలో, ఇందుకెట్టి యాటంకముండెడిది గాదు. వ్యవధిలేకభోయిన దనుటకు వీలులేదు. ఏలన, హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యకు సంబంధించిన చర్చ ముగియగనే, యీ ప్రశ్నను గూర్చి విచారించిన బోగుండెడిది. కడపడిదినమువరకు దీని చర్చను నిలుపుటయు, సభను త్వరలో ముగించుటయు, భావ్యముగ దోపవు. రాబోవుసభవరకు సీత్తను ఆపివైచినపుడు, వర్కింగు కమిటీవారల తొందరపడి, మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారి చర్యను సమర్థించుచు మగునాడే తీర్మానింపవలయును? శ్రీనివాసయ్యంగారు జరిగిందలచిన విచారణ జరిగిన పిమ్మట, నిర్ణయము గావించిన బాగుండెడిది. బొంబాయి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభలో, నేటియొయొక యర్థమును నిర్ణయించిన సందియములేల్లదొలగి, వివాదములు సమశోమైపివి. శ్రీనివాసయ్యంగారు జరిగినది. వివాదముల కంతుండవలయును. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖు లొందారులు పోరాడుకొనుచో, వెలుపలివారు గేలినేయ ప్రారంభింతురు. మంత్రుల వేతనముల నొకనేత నిరాకరించినను, స్వరాజ్యఫల మూడిపడదు. ప్రజలలో ఐకమత్యము ప్రబలవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగ

నను కొనసాగనేరదని, రాజేంద్ర ప్రసాదు గారు జెప్పిన సత్యము అమూల్యమయినది. కాంగ్రెసు సంస్థకున్న పలుకుబడి, మరి యే యితరరాజకీయ సంస్థకుండుజాలదు కాంగ్రెసు ప్రధానలక్ష్యము స్వరాజ్య సంపాదన. మతవిభేదములనుగాని సాంఘిక భేదములనుగాని కాంగ్రెసు పాటించదు. అన్ని సమస్యలను జాతీయ దృష్టితో తీసుకుచును. ఇట్టి సంస్థను విడనాడి, స్వరాజ్యమును సంపాదింప నెంచుట, నేల విడచి సాముజేయుటగును. కాంగ్రెసు ప్రతిభను ప్రభుత్వమువారుగూడ గుర్తించుచున్నారు. దీనిని ధ్వంసముజేయుటకు ప్రతికూలు రెల్ల పుడును ప్రయత్నించుచుదురు. నిరంకుశాధికారముచకు, కాంగ్రెసుసభయే ఎల్ల పుడును ఆటంకముగ నున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను నిలువజెట్టుటకు, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు కృషిసలుపనిచో, శత్రుకోటి ప్రయత్నములకు చేయూత నొసగినవారగుదురు. రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు జెప్పినటుల, పరస్పరానుమానము కాంగ్రెసులో ప్రబలియున్నది. పరస్పర నిందలు, దూషణలు పెచ్చు బెరుగుచున్నవి. వ్యక్తి దూషణ విన్నందుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో, ఐకమత్యమును చేకూర్చునిచో, ప్రజల మనోరథము లీడేర నేరవు. భారతీయులకు ఐకమత్యబలమే యున్నచో వారి కోర్కెల నెవరును తృణీకరించి యుండరు. ఈసంగతిని గ్రహించుచో, పాంథాయిలో గూడిన అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమునకై తగిన ఏర్పాటు గావించి ధన్యులయిరని జెప్పవచ్చును. వాని సాధ్యమునకై ఎల్లరును చేతుల కలుపవలయును. ఆక్షేప కుల విమర్శనలను, రాజేంద్ర ప్రసాదుగారు చక్కగ విమర్శించిరి. హిందూసభలో ప్రాముఖ్యము వహించు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారిని మహమ్మదీయ పక్ష పాతియని యనుటకు వీలుండదు. ఇటుల నే సాధ్యమగు నంతవరకు రాజకీయ పక్షభేదములను మాన్పుటకై పాటుబడుట యవసరము. రాజేంద్ర ప్రసాదుగారికి, మహాత్ముని కార్యక్రమమునం దేమాత్రము నమ్మకము దొలగలేదు. నిజమగు రాజకీయ నిర్మాణమునకు మహాత్ముడే కృషిసలుపుచున్నాడనియు, స్వరాజ్యమున కాతడు బునాదుల వైచుచున్నాడనియు, మరికొందరు రాజకీయాందోళన పేరుతో పైయలంకారముల కొరకు ప్రయత్నించుచున్నారనియు, రాజేంద్ర ప్రసాదు గారుజెప్పిన విషయమునం దతిశయోక్తి గనుపించదు. కద్దరు నిర్మాణమువలన స్వరాజ్యనిర్మాణ సామర్థ్యములనడును. ఇటులనే నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమువలన, ఆత్మవిశ్వాసము బలపడి, ప్రజాశక్తి విజృంభించును. ఇందునిమిత్తమై సమ జీవితము నర్పించిన మహానీయులు స్వరాజ్యస్థితికై పనిజేయుట లేరని జెప్పవీలగునా? కొద్దిసమయండు నిమగ్నలయినవారు సయితము, నిర్మాణ కార్యక్రమమునకై విశేష కాలమును వినియోగించుట విచేకము. అందుకై అనుకూల వాతావరణమును గల్గింపవలయును కాపాడుకయ నెఱుంగ కలహములతోను, ధూజితముడు వివాదములతోను గడచుచో అభివృద్ధి కెట్టి యవకాశముచును? అందుకే ఐకమత్య సాదేశము చాల ముఖ్యమయినది. వాగ్వియముకున్న కార్యనిర్వహణము వేయిరెట్లు ఫలదాయకము, కాంగ్రెసు సంఘములను బల

పరచి, కాంగ్రెసు ప్రచారము విరివిగ సాగునట్లు పాటు బడవలయును. కాంగ్రెసునం దైకమత్యమునుకూర్చి కాంగ్రెసు పలుకుబడిని విస్తరింప జేయవలయును. అట్టి సుభస్థితి త్వరలో నరుదెంచుగాకయని, దేశాభ్యుదయము గోరవా రెల్లరును వాంఛించెదరు.

నల్లమందు సభ

రెండురోజులు జరుగునని దలంపడిన నల్లమందుసభ ఒక్కరోజులోనే ముగిసినది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచించిన విధానమును, సభవారెట్టిమార్పులేక యంగీకరించరట. ఇందువలన ఎంతవరకు అభివృద్ధి చేకూరునో చూడవలయును. నల్లమందు నిషేధమును ఆదర్శముగ బెట్టుకుని పనిచేసినగాని, అనుకూలఫలము గలుగుననిదోచదు.

ప్రకాశంగారి ప్రత్యుత్తరము

శ్రీయుత టి. ప్రకాశంగారు మాటలులవాయుచున్నాడు:—కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు క్రమవిరుద్ధమైనవియు కొంతవరకు పక్షపాతముగ నున్నవనియు నేను మరికొందరును ఆక్షేపించియుంటిమి. ఈ ఆక్షేపణలకు దురుద్దేశములను కల్పించి నన్ను సాయంకాలము కార్మికసంఘ సమావేశమునందును బీచిసభయందును కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు తీవ్రముగను కటువుగను మాట్లాడిరి తెలియవచ్చెను. కడచిన సంవత్సరము కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఎన్నికలు జరిగినపుడు ఆంధ్రులకు తనపై ఆయిత్తతగనుండుటచే తన ఆధ్యక్షతను వారా మోడింపలేదయినాకుగూడ అట్టి అభిప్రాయమేయున్నదనియు ఆయ్యంగారు జెప్పిరి. ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసమావేశముల రికార్డులను పరిశీలించిన సత్యము తెలియును. ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకు నేను అధ్యక్షునిగనుండి శ్రీనివాసయ్యంగారే కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగనుంపవలెనని ఎన్నియో పర్యాయములు నూచించితిని. కాని అధికసంఖ్యాకులు సత్యలేకాభిప్రాయములు గలవారయి యుండిరి.

కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు

అ. భా. కాం. సంఘ సమావేశము ముగిసి ముగియకముందే కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు సమావేశమయినదరాసు శాసనసభ కాంగ్రెసుసభ్యులు ప్రవర్తనమును ఆరాధించుచు, తీర్మానము గావించిరి అంతటితో నైనను ఊరుకొనక గౌరవీ కాంగ్రెసు తీర్మానములకు విరుద్ధముగ నూచనల గొన్నింటిని గావించిరి. విషయము తెలియక యిట్లు జేయలేదనియు అన్ని విషయములకు గుర్తెగిరి కార్యసంఘము వారిట్టి తీర్మానము గావించినదియు బాపటముగ ప్రకటింపబడినపుడు భిన్నాభిప్రాయము పత్రికలయందు వ్యాసమువాసియు సభలయందు పర్యవేందియు చివరములను ప్రజలకు తెలుపుట ధర్మము. ఇంతకన్న చేరువార్గములేదు. విభిన్నతములకు వికమత్యము కుదురకుండుటకై యీ వివాదము చెంపబడుచున్నదని దురుద్దేశము లాలోపించుటపరమముగ లేదు. దేశమునందైకమత్యము కుదురవలెన ప్రతివారుకొరచునేయున్నాడు. కాంగ్రెసుసంఘమునంహించూ సహమృదియ ఒడంబడికవిషయమై చర్చజరిగినపుడు మహమ్మదీయులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకించి విషయమున నేను భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించి యుంటిని. ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘసభయందు యీవిషయమునందు చర్చకుదెచ్చి మ భిన్నాభిప్రాయమును ప్రకటించదలచితిమి. కాని యీ ఒడంబడిక ఖాయమయినది కాదనియు సంప్రదించకమత్యము కుదురుటకై యీ ఒడంబడిక కేవలము ఆధారభూతమైనదనియు, శ్రీనివాసయ్యంగారు మహమ్మదాలీగారు, చెప్పి యీవిషయమును సభయందు చర్చకు దేవలదని నన్ను ప్రోత్సహించియుండిరి. మదరాసు స్వరాజ్య పక్షమువారిపై లేబడిన అభిశంసన తీర్మానమును ఓటుకు పెట్టగూడదనియు సాంబమూర్తిగారిపరగ నంగీకరింపబడవలయుననియు శ్రీనివాసయ్యంగారు వాకు జెప్పిరి. నేనందల కంగీకరించితిని. సంఘరూపమేర్పడగూడదను సభ్యేతముతో నేను సభయందు మాట్లాడవలగూడ లేదు. ఇదుగరు సభలలో చూత్రమే సమావేశమై గౌరవీ కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నూచనలను గావించినపుడు బహిరంగముగ నాయభిప్రాయమును ప్రకటించుట అవసరమయ్యెను ఎన్నియో విషయములుండుచు ను నా మనలో మనకు కృదాభిప్రాయములుండును. కాని పార్టీ ఒక మత్యము కొరకు కాంగ్రెసువాయకుల హితము ననుసరించియు యీ భిన్నాభిప్రాయములను పత్రికలయందు ప్రకటించుటలేదు. ఈ వివాదమున అ. భా. కా. సంఘమువారు పరిష్కరింపకలెయుండ శ్రీనివాసయ్యంగారు ఏ ఆ విధమున

గాత్రా చెందవలయునో తెలియకున్నది. కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ్యులలో అధిక సంఖ్యాకుల భిన్నాభిప్రాయములు గలవారై నందులకు నేను వాసభ్యత్వమునకు రాజీనామ ఇవ్వవలసినదేను. కాని అట్టి భాగి కాం. సంఘమువారు వాచర్యను ఖండించుచు తీర్మానము గావించిన నేను కార్యసంఘ సభ్యత్వమును వదులుకొనుట అవసరమగును. అంతవరకు నేను రాజీనామా నీయను. ఇట్టి ముఖ్యవిషయమునందు వివాద మేర్పడినప్పుడు విమర్శకులపట్ల కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు ఇంతటి అసహనము జూపెదరని నేనెన్నడును తలంపలేదు.

పత్రికాధిపతులు - రాజకీయనాయకులు

పత్రికాధిపతులు రాజకీయ నాయకులుగా నుండగూడదనియు, రాజకీయ నాయకులు పత్రికాధిపతులుగ నుండగూడదనియు అయ్యంగారు ప్రకటించిన అభిప్రాయమును నే నంగీకరింపజాలను. ఈ సిద్ధాంతమే సత్యమయినచో తిలకుగాంధీ కస్తూరి రంగయ్యంగారు, మోతీలాలు ఫోజు, కె. లాల్లాడు, రంగస్వామి అయ్యంగారు, లజపతిరాయి, దేశబంధురావు మున్నగు ప్రముఖులగతియేమి. ఈ దేశమనందేగాక యితర దేశములందుగూడ పత్రికాధిపతులు రాజకీయనాయకులుగ నున్నారు. ఈ వివాదమునందు నేను శ్రీనివాసయ్యంగారి విషయమై కఠినముగ నేమియు జెప్పలేదు. వారిని దూషింపలేదు. ఇట్టి తీవ్రవివాదము లేర్పడినప్పుడు ప్రవాహమునందు కొట్టుకొనిపోక శాంతముగ వివాదపరిష్కారమునకు పూనుకొనుటయే నేను ప్రకటించుచున్న పత్రికయొక్క ఆచర్యమైయున్నది. నేను తప్పజేసినప్పుడుగూడ యీ పత్రిక యితరులనువలనే నన్నుగూడ విమర్శించి యుండెను. నేను జాయింటు ఎడిటరుగనన్నను పత్రిక నిర్వహించుచున్నవారితో యీవిషయమై వాదించలేదు. ఈ ర్షి మను గారిని వారు గావించిన నేవను రూలవాడును శ్రీనివాసయ్యంగారు మాట్లాడినందుకు నేనంతయు చింతింపచున్నాను. ఈవివాదము యెర్పడుటకు పూర్వము హార్మిమనుగాదు తమపత్రికయందు శ్రీనివాసయ్యంగారిని ప్రశంసించునే యుండిరి. భిన్నాభిప్రాయము లేర్పడకనే వారి నేవను తిరస్కరించుట ధర్మముగాదు.

అయ్యంగారివద్ద డబ్బుదీసికొనుట

నేను శ్రీనివాసయ్యంగారివద్ద డబ్బుదీసికొనుచుంటినని ఆయ్యంగారు జెప్పిరి. నిజమే. వారివద్దనేగాదు పలువురువద్ద నేను ధనము దీసికొనుచుంటిని. నేను పత్రికను ప్రారంభించినది మొదలు ఈ రి సంవత్సరముల ప్రజలవర్తనాచింతనచేయుంటిని. పత్రికావిధానమును పాటించక, దెట్టి పరతులను నిర్ణయింపక (జస్టిసు పక్షమువారు సహా) స్వంజ్యపత్రికకు ధనమొసంగుచుండిరి.

అభిశంసన తీర్మానము

కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై అభిశంసన తీర్మాన ముపపాదింప నోటీసు యిచ్చితినియు యీ విషయమును శ్రీప్రెసు వారికి వ్యయమగి తెలిపితినియు ఆయ్యంగారు జెప్పిరి. ఇట్టివార్తను నేను యెవ్వరికి జెప్పియుండలేదు. ఈదినమే నా కీవిషయము చెలసినది. బొంబాయినుండి అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు యీవార్తను వ్యాపింపజేసెరట నాకు తెలియించిన అప్పుడే సవరణ ప్రకటించియుండును అభిశంసన తీర్మానము పాదింప అసోసియేటెడ్ ప్రెసు ప్రతినిధి యే యుద్దేశముతో యీ వార్తను ప్రకటించెనో తెలియదు. అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారు పంపినదియు శ్రీప్రెసువారు పంపినదియుగూడ శ్రీనివాసయ్యంగారి రింతవరకును గమనించలేదు.

కాంగ్రెసు యొక్కయు, దేశీయుల యొక్కయు ఆత్మగౌరవమును కాపాడుటకై మాయభిప్రాయములను ప్రకటించితిమి. ప్రజాక్షేమము తప్ప మరియెట్టి యితరయద్దేశము మాకులేదు. ఈ వివాదమునందు మాయభిప్రాయము తప్పయినదనియు తన యభిప్రాయము సరియైనదియు శ్రీనివాసయ్యంగారు నిరూపింపవలసిన సరసముగ నుండెడిది.

శ్రీనివాసయ్యంగారి వాక్యములందలి యసత్యము

కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షుని ప్రవర్తనను నిరశించుచు సభిశంసన తీర్మానముకట్టి టం. ప్రకాశంగారు బొంబాయిలోనికి కాంగ్రెసుకమిటీసభలో ఉపపాదింపదలచిట్లుగా తె: యభిశంసన శ్రీప్రెసువారు ప్రకటించి రి నిన్నసాయంత్రం తిరుగి క్షేపి బీచ్మోటింగులో శ్రీనివాసయ్యంగారి యుపవాసములో జెప్పిరి. ఇది యసత్యమని సదరు శ్రీప్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు. అట్టి ప్రచురణచేసినది అసోసియేటెడ్ ప్రెసువారే. ఆక్షేపణను వారు మే 14 న పిని కల్లపించిరి. 16 వ తేదీని పత్రికలలో ప్రచురింపబడెను. జమును సరిగావిచారింపక బీచ్మోటింగులో తా మాకీతిగ బోకించుకుని కొన్ని మాన్యవని శ్రీనివాసయ్యంగారు శ్రీప్రెసువాటికి యి:సిరి

(శ్రీ ప్రెసు.)

ప్రకాశంగారు-ప్రభుత్వసభ్యునివిమర్శ

సత్యమూర్తిగారు గావించిన ఆక్షేపణకు ప్రకాశంగారు ఈక్రింది ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచున్నాడు:—సర్ బూపేంద్రవాధ మిత్రగారు సర్ సామ్యులు చూడగారి కొసగిన విందుకు నేనుపోయియుంటిని. సత్యమూర్తి గారికి ఆక్షేపణ తెలిపి యుండిరి. కాంగ్రెసువాయకులతో కలసి నేను అప్పుడు ఈతప్పు చేసితిని. ఇందులకు నేను అప్పుడు చింతిల్లితిని. ఇప్పుడు చింతిల్లు చున్నాను. ఆవిందున రాజకీయవిషయముల గూర్చి చర్చ జరగలేదు. (శ్రీ ప్రెస్)

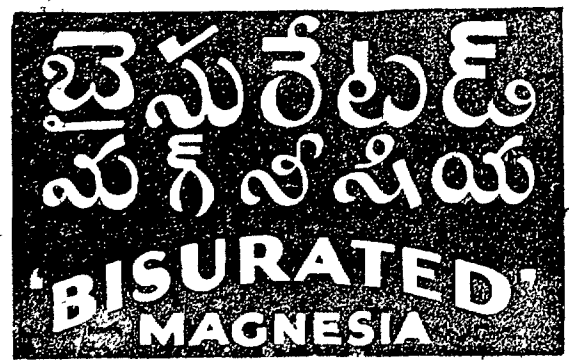

అజీర్ణమును శాశ్వతముగా పారదోలుడు

భోజనానంతరము 'బై సురేటెడ్' మెగ్నీసియాను పుచ్చుకొనిన ఎల్లప్పుడు మీరు భోజనసౌఖ్య మనుభవించగలరు ఏలవనగా ఈ అద్భుతతైవధము బాధను, నొప్పిని పూర్తిగా ఆపి జేయుటయేగాక, మరల రానీయక ఆటంకపరచును అజీర్ణము కడుపుబ్బరము, బాధ, ఉదరసంబంధమైనవ్యాధులు ఎక్కువ పులుపు, పులిసిన ఆహారము, మొదలగు వాటివలననే గలుగుచున్నది. అయితే 'బై సురేటెడ్' మెగ్నీసియా ఇంద్రజాలమువలె ఈబాధలనన్నిటిని పారదోలును.

ఆరోగ్యకరమైన జీర్ణశక్తిని గలిగించును

గురుత్వమైన భోజనముచేసినతరువాత కలుగవట్టి ఆయాశమును తొలగించును. ప్రపంచమందంతటను ఈ గొప్పతైవధము చైద్యశిఖావలుచే వాడబడుచున్నది. ఒకపాట్లము 'బై సురేటెడ్' మెగ్నీసియాపాడిని, లేక బిల్లలను నేడే తెప్పించి, అజీర్ణమును శాశ్వతముగా పారదోలుడు. దుకాణాదారు లందరివద్దను దొరకును. లేక మావీజంట్లు ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అంకో, పొప్టు బాక్సునెం 40, మద్రాసు వారివద్దనుండి తెప్పించుకొనుడు.

అతిమాత్రవ్యాధిచే గలిగిన

భలహీనతకు అమోఘమైనచికిత్స

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురం కాపురములను, ప్రస్తుత ఘోషా చేస్తు పురి, మైలాపూరు, పెన్కోమనందు లెకపేరారి యా విధిలో ఆల్బర్ట్ లాజ్జి యందున్న పండితస్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారువారు అతిశీఘ్రకాలములో నేను, నేభునందు ఆహారముచే నావ్యాధినివారణచేసినందులకంతయుకృతజ్ఞుడను నేను అతిమాత్రవ్యాధివలన బలహీనతచే చిరకాలమునుండి బాధపడుచుంటిని. 15 దినములలో అయన చికిత్సచే నావ్యాధినివారణయై ఎప్పటివనిపిస్తే తిని. నాకుహోమోపేతియ్యి మెగ్నలైన మందు లేవియును పనిచేయలేదని చెప్పుచున్నాను.

హెచ్. బి. శంకరరావు.

ఇకకంటాపు సత్యయర్, మైలాపూరు, మద్రాసు, 25-8-34.

వెలువడినది!

త్వరపడుడు!!

వెలువడినది!!!

ప్రభవ సంవత్సరాది సంచిక

వెనుకటి సంచికలకంటె నెల్లవిధముల నుత్కృష్టమైనది.

సర్వాంగ సుందర మైక్రొత్త తీరు న నున్నది.

ఆంధ్రమహాజను లనుగ్రహించిన యమూల్యములగు వ్యాస రాజములతో బిప్పియున్నది. విషయవిభజనము గావించి గ్లాజుకాగిత ములపై ముద్దు లొలుకునట్లు ముద్రింపబడినది. మూడురంగులచిత్రము లున్నవి. గౌహతి జాతీయసభకు సంబంధించినచిత్రములు, ఇతరాంధ్ర దేశసంఘములయు, మహాజనులయు, వ్యాసకర్తలయు చిత్రములును విచిత్రరీతిని వెలయుచున్నవి.

ఇందలి వ్యాసము లెల్లవిధముల నాంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి దోహదపడగలవు. క్రింద ప్రకటితమైన విషయానుక్రమణిక యీసంచిక విలువను చాటగలదు. ఆంధ్రమహాశయు లెల్లరు నీసంచికను స్వీకరించి దీనివల్ల ప్రయోజనమును బడయదగుదురు.

ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రికకు సంవత్సర చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-4-0, కు వారపత్రిక చందాదారులకు పోస్టేజితో సహా రు. 1-8-0, ఇతరులకు పోస్టేజితో సహా రు. 2-4-0 లకు నీసంచిక లభింపగలదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రితములైనవి. వలసినవారు త్వరగా మాకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.

వైధరలకు చందాదారులకు వి. పి. గా ను సంపుకొను చున్నాము. లక్క-అలేని చందాదారులు మా బనే తెలుప గోరుచున్నాము. ఊరకుండి వి. పి. లను త్రిప్ప మాకు వ్యయ ప్రయాసల గలిగింపకుండ మజిమజి ప్రార్థించుచున్నాము.

విషయానుక్రమణిక

విషయానుక్రమణిక, చిత్రానుక్రమణిక, చిత్రవివరణము, పంచాంగము, ప్రస్తావన, సమాలోచనము—శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులు (ప)

౧. రాజకీయము

౪౧-వ భారతజాతీయమహాసభ—గౌహతి, మొకవిలీయుక్క సిద్ధాంతములు—వి. బాపిరాజు గారు, విహారీవిహారము—జంధ్యాల శివన్న శాస్త్రిగారు (ప), చీనాస్వాతంత్ర్యసంరంభము—జయంతి వెంకటకీరీరావు గారు, అసహాయోద్యమ ప్రచారకుని యనుభవములు—ఇంద్రకంటి సుబ్రహ్మణ్యశర్మ గారు

౨. సారస్వతము

కావ్యజీవము—యస్. శ్రీకంఠశాస్త్రి గారు, ఆశాతాండవము—పెనుమర్తి వెంకటరత్నము గారు (ప), ప్రభవ—పెమ్మరాజు లక్ష్మీపతి గారు (ప), కవి-ప్రకృతి కాంత—పా. విజయరాఘవరావు గారు (ప), ప్రభవసంవత్సరము—కావ్యకళానిధి పిఠుపాటి చిదంబరశాస్త్రి గారు (ప), తెనుగుకైతల క్రొత్తతెన్నులు—అండ్ల శేషగిరి రావు గారు, ద్రాణినిర్వేదము—మండలేమల వేంకటశాస్త్రి గారు (ప), ఆంధ్రమునకు అడివిద్యాక గరిమెళ్ల సోమన్న గారు, సుదామని పుష్పసేవ—బల్లారి కృష్ణప్ప గారు (ప), శేషకాంధములు మైత్రీని బొరియునా—విద్యాక తాళ్లూరి రాఘవయ్య చాదరిగారు, రామడు—అతిమానుషము—పల్లె పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులుగారు (ప)

౩. గ్రంథవిమర్శనము

మేఘసందేశము—దీపాల పిచ్చయ్యశాస్త్రి గారు, మేఘనతారావళి—తుమ్మల సీతారామమూర్తి చాదరిగారు (ప)

౪. నాటకము

ఉమాతపోవనము—విద్యాక కట్టి సాంబమూర్తి శాస్త్రిగారు, భరతమాత—ఉప్పలూరి వేంకటరామరావు గారు (ప)

౫. కథ

ఉగాదికామకలు (౨)—నెట్టి లక్ష్మీనరసింహము గారు, గుహనియుక్తి—వెలగ పూడి దానయ్యచాదరి గారు (ప), నరపతి—అడివి బాపిరాజు గారు, కైకపశ్చాత్తాపము—పిఠుపాటి నారాయణశాస్త్రి గారు (ప), నాగరం—సోమయాజుల వెంకట రామమూర్తి గారు, కామకవి—శతావధాని వేలూరి శివరామశాస్త్రి గారు, విలుబా లాపము—కల్లూరి వెంకటగుప్తహ్యక్షితులు గారు (ప)

౬. చరిత్ర

దక్షిణాఫ్రికా సమస్య—సింగంపల్లి వెంకటాద్రిగారు, ముద్దరాజు—గున్నేపల్లి మృత్యుంజయకవి గారు (ప), అనపోతనాయకుడు—శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, పోల

భ్యము—వడ్లమాడి వెంకటరత్నముగారు (ప), ప్రాచీన హిందూగ్రామ పరిపాలనము—మల్లంపల్లి సోమ శేఖరశర్మగారు, వివేకోపాసన—అనంతపంతుల రామలింగస్వామిగారు (ప), సిద్ధపురుషులు శ్రీబ్రహ్మానందతీర్థస్వామి—అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు (ప), ఔరంగజేబు పుత్రికాసంతానము—కానూరి వెంకటసుబ్బారావు గారు, విరహావస్థ—పొన్నలూరి నూర్యనారాయణశర్మగారు (ప)

౭. నాటకకళ

కావ్యానందము—కోకరసము—నటులు—కోలపల వేంకటప్పశర్మ గారు, వాయస ప్రకంస—క్రొత్తపల్లి సూర్యరావుగారు (ప), నాటకాచితి—జనమంచి శేషాద్రిశర్మ గారు, ఎవ్వరు ధన్యులీ—శ్రీమతి అయ్యదేవం బాలాత్రిపురసందరిమ్మ గారు (ప).

౮. జ్యోతిషము—ఖగోళవిజ్ఞానము

జ్యోతిషశాస్త్ర పూర్వచరిత్ర—రాజిచక్రము—గర్బం అప్పారావుగారు, గోపికా పరితాపము—కొమరవోలు నాగభూషణరావు గారు (ప), పురాణాధిగ్రహణ కథాదర్శనము—కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి గారు, అక్షరశారదాప్రకంస—తాపే ధర్మారావు గారు (ప), సూర్యుడు—దర్శా యశ్శేక్వరసోమయాజిగారు, సత్యనారాయణస్తుతి—వడ్డాది సుబ్బారాయణుడు గారు (ప)

౯. వైద్యము

ఆయుర్వేదమునందలి చికిత్సాపద్ధతి—డాక్టరు వేలూరి శంకరశాస్త్రిగారు, కవి కుమారి—దుర్భుషమణి సోదరులు (ప)

౧౦. ప్రకీర్ణకము

వ్యాసులు—పెం. ల. . . సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి గారు, ముస్తాబు—పూడి పెద్ది వెంకటరమణయ్య . . . నవీనత—నడకుదుటి వీరరాజపంతులు గారు, జన్మ భూమి—సన్నిధానము . . . నారాయణశాస్త్రి గారు (ప), సాంఘికవాసన—పాఠ నంది బగన్నాధస్వామి గారు, ఈశ్వరప్రార్థన—మంగిపూడి వెంకటశర్మ గారు (ప), సోభాత్రయ—జనమంచి సీతారామస్వామిగారు, శ్రీకన్తూరీదేవీ విద్యాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము—రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు (ప), దేవాలయప్రవేశము—వల్లూరి నూర్యనారాయణరావు గారు, శ్రీగాంధీసామము—వీనుగు తమ్మిరాజు గారు (ప), రుమల—అభిరుచులు—బాలరయ వీని నెట్లు వ్యక్తపఱచి పోషింపనగును—నర సింగు వీరరాఘవయ్యగారు, శివాజీ—కానూరి వెంకటరామరావుగారు (ప), పుత్రికా నిర్విహణము—కొడాలి శివరామకృష్ణరావు గారు, ఓరుగంటి పూర్వప్రకీర్ణ—దేవుల చల్లి వేంకటాచలపతిరావు గారు, (ప) అక్షయసంవత్సర విశేషములు.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా

ఆసియా వ్యవహారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

కేప్టౌన్, మే 27:—దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశీయ సహాయ మంత్రి, లేతుగారు ఆసియా వ్యవహారములకు కమిషనరుగ నియమించబడిరి. దేశీయవ్యవహార శాఖనుగూడ నిర్వహించును. కాని ఆతనిపని ముఖ్యముగ భారతవ్యవహారములను గూర్చియే యుండును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి ఏజెంటు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారిచే ప్రత్యేకముగ కలసియుండును. లేతుగారిస్థానే ప్రింసుగారు నియమించబడిరి.

సంస్కరణములు

ల్యామింగ్టన్ గారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మే 27:—సినిమా హోటెలులో జరిగిన బొంబాయి విందుసందర్భమున ల్యామింగ్టన్ గారిట్లు జెప్పిరి:— ఇండియాలో అన్ని భాగములందువలెనే బొంబాయి రాజధానిలోగూడ సంస్కరణముల కష్టముల నెదుర్కొనక పని జేసెను. దీనికి కారణము ప్ర. లు సమంజసముగ రాజకీయవేర్లల ధోరణిని వ్యవహరించుటయే. పట్టాభిరములందు పట్టాభిర జనసామాన్యమునకును బ్రటిషుజిల్లా అధికారులకును స్నేహభావములు మరల పూర్తిగ గల్గినవి. పీర్లదరును అందరికిని మహాపాపకారమును జేయగల్గుదురు. మనము జూడగల్గుదుము.

పటేలుగారు

ఖడ్గరు దుస్తులతోను గాంధీబోపితోను వచ్చిరి. ప్రత్యుత్తరసందర్భమున ఆయన ఇట్లు చెలిపెను. బొంబాయి రాజధాని యభివృద్ధికి తోడ్పడిన ఇంతమంది ఆంగ్లేయులు ఇంకను తమ ఉదారభావమును జూపుట ఎంతయు సంతసమగుచున్నది. ఆవిరకాలములోనే స్వపరిపాలనము, స్వాతంత్ర్యము గల ఇండియాలో స్వతంత్రస్వపరిపాలనము గల బొంబాయి రాజధాని విశ్వవ్యమునుగూర్చి వార్షికయుత్సవమున ప్రస్తావించుచు విందు గుడిచెదము గాక!!

స్కాచి ప్రజలు - భారతీయులు

లండన్, మే 26:—స్కాట్లండుకు అనగా ఎడింబరో కువచ్చు భారతీయులకును స్కాచివారికిని విభేదములులేకుండ సమానముగ సానుభూతితో జూచి మైత్రిని యనుమడింప జేసెదమనియు ఇంతవర కీనిపేర్లములు ఇంటను ఇండియాలోను లేకుండజేయుటకు ఎవరును పూనుకొనక పోవుట విచారకరమనియు రివరెండు స్టీవెన్సన్ గారు రినిరి.

ఈజిప్టు సైన్యము

ఇంగ్లాండు భిన్నాభిప్రాయము

కెయిరో, మే 27:—పై విషయమునుగూర్చి సియా సాపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. ఈజిప్టు వ్యవహారములలో విదేశీయులు శోకవ్యములగ జేసికొన్న పుడుతిమకు ఇటీవలను రెండు పుటకు హక్కు. 1922 ప్రకటనము ప్రకారము గలదని లాయిడ్ ప్రభువు, సర్వకు పాపాగారికి చెలియజేసెను. ఈజిప్టు సైన్యము తిరిగి, హెచ్చుచోదాలనిచ్చుట మున్నగునవి బ్రిటిషు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు యధికారములో నుండవలెను. ఎవరైన ఈజిప్టుపైబడిన ఈజిప్టు రక్షించుభారము బ్రిటిషు పున్నది. సరిహద్దు జిల్లాలోను, పరిపాలనమునను బ్రిటిషు యధికారిని నియమించి తైమమునువహించు హక్కున్నదనిరి, కాని 1920-22 ప్రకటనములో ఈజిప్టు సైన్యము, సైన్యాధికారము, చర్యకే రాలేదని పైపత్రిక వ్రాయుచున్నది. అందుచే లాయిడ్ గారి కోర్కెలు చర్చనీయాంశము లనుచున్నది.

ఆంగ్లో రషియా సంబంధములు

చెమట

లాయిడ్ జార్జిగారి యభిప్రాయము

“సుడిగుండములో దుముకుటవంటిది”

రస్సి, మే 26:—ప్రభుత్వమువారు ఇంత కారిత్యముగ ప్రవర్తించరని తలంచినాడను. వర్తకపుటాడంబడికవలన కలుగజేయబడిన సౌకర్యములను తీసివేసిన బాగుండెడిది. వర్తకపుటాడంబడిక నుల్లంఘించుచు కాగితములను బెట్టుకొన్నవారిని దొరికినచో, ప్రవాసమునకంపిన సరిపోయెడిది. కాని ఇంతవరకు ఈ దేశములో ప్రభుత్వమువారు రెవరును ఇంతటి కార్యమును జేసి ఎఱుంగరు. దీనికర్థము యుద్ధమున ప్రకటించుట గాక, వేరు ఏమున్నది? ప్రభుత్వమువారు కండ్లుమూసికొని అఘాతములో బడిరని జెప్పకతప్పదనిరి లాయిడ్ జార్జిగారు.

కన్వించని కాగితము

చాయాపటము నకలు ఆర్కాసుమందిరమున దొరికినదనియు దాని నిమిత్తమే ఈ ముట్టడి జేయవలసివచ్చెననియు సర్ జోయిన్ ఫో హిక్కుగారు చెప్పిరి.

ఈ కాగితము అతిరహస్యమైనది. దీనిని సంపాదించిన ప్రతి విదేశ ప్రభుత్వమునకు ఎంతయోలాభము గల్గుననిరి. ఇంగ్లాండులోనున్న సోవియటు గూఢచారుల పేర్లు విలాసములు అందులో నున్నవట. వాడపయోగించు ప్రశ్నలగూడ చాలవరకుండున్నవి. ఇంగ్లాండులో ఇంత సమగ్రముగ సోవియటు గూఢచారుల ప్రచారము ఎన్నడును ఎచటను లేదు. ఇంతఘోరముగ ఎన్నడును లేదు.

రాబోవు అరెస్టులు

పార్లమెంటువారు ప్రభుత్వతీర్మానము సంగీకరించెనీ రేపు ప్రభుత్వమువారు రోషిక్ గెల్లుగారికి శ్రీమతియు నందజేసెదరు. తరువాత ఏమిచేయునది చెలుపుటకు హిక్కుగారికి వీలుగ నుండు ననిరి. రాబోవు అరెస్టుల మాచనలను విని ప్రభుత్వపక్షమువారు హర్షించిరి.

సోవియటులతో సంబంధములను తెగతెంపులుజేసికొనవలెనని కన్నరేట్టిపులు చెచ్చిన సవరణ నెక్గెను.

ధులీపురింగుగారు ఆరోగ్యముగ నే యున్నారు.

కక్షా లిండెంబర్గు

లండనుబోవుటకు ఇంగ్లాండు ఆహ్వానము సంగీకరించెను. తన గౌరవార్థముజేయు సన్మానమునకు బోయెదరు. వచ్చే సోమవారము మాడుగుంటలకు క్రూయిడర్ వైమానికశాల జేరెదరు. ప్యారిసునుండి శనివారము బయలుదేరి లండనుకు బోవుచు బ్రుస్లెన్సుకుగూడ పోయెదరు.

అజ్ఞెంటులై లోనున్న బ్రిటిషురాజకీయాధికారుల పేర్లను రాయబారిగ మార్చిరి.

జనీవాలో జూన్ 20 తేదీని ప్రారంభమున ఆయుధ నిర్ణయసభకు న్యూజిలండువారు సర్ జేమ్సుపార్ గారిని ప్రతినిధిగా నియమించిరి

దిమద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వేకంవెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1927 సం॥ 00 జూన్ నెల మొదటి తేదీనుండి నెం 65 రు లోకల్ బండి మద్రాసు బీచ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం॥ 25 నిమిషములకు బయలుదేరును. మరియు వద్రాసు బీచ్ రాయపురము స్టేషనులకు మధ్య ప్రస్తుతము పోవుచున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన లోకల్ బండ్లు రద్దుచేయబడును.

రాయపురమునుండి సాయంత్రము 5 గం॥ 27 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు బీచ్ సాయంత్రము 5 గం॥ 38 నిమిషములకు చేరుచున్న నెం 112 రులో మద్రాసు బీచ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం॥ 38 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము సాయంత్రము 5 గం॥ 44 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం 127 రు లోకల్.

8782

రాళ్ళి మే 26—పండిత మాళవ్యాగారు కరెన్సీ రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లు నెలపు కమిటీ సమావేశమునకు నేటిసాయంత్రము బయలుదేరిరి మే 28 నుండి జూను 4వ తేదీ వరకు అచ్చట నుందురు.

ధిల్లీ, మే 27:—రిధీలాలో ఇంకను పోలీసుకాపాయున్నది. పూరిలోనికివచ్చిపోవు వారందరును జాగ్రత్తో పరిశీలింపబడుచున్నారు. హిందూమహమ్మదీయులు ఒకరిపై నొకరు తగవులు చెప్పుచున్నారు. ఇంతవరకు పోలీసువారు 24 హిందువులమీదను 11 గరు మహమ్మదీయులమీదను 107 ఐ స్కెన్సు క్రింద కేసుచేసిరి. (ప్రేమ)

THERE IS A DIFFERENCE

లిజరుకలమును

ఉపయోగించి దీనికిని వేరు లేని యితరకలములకును గల వ్యత్యాసమును కనుగొనుడు మీ ఫక్కికి తగినది 100 రకములకు వైననే గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన దానిని తెప్పించుకొనుడు.

H. P. CO. LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.

P. O. BOX 237

MADRAS.

3434

ఉచితము!

8628

ఉచితము!

అద్భుతమగు స్కాట్టు కెమెరా

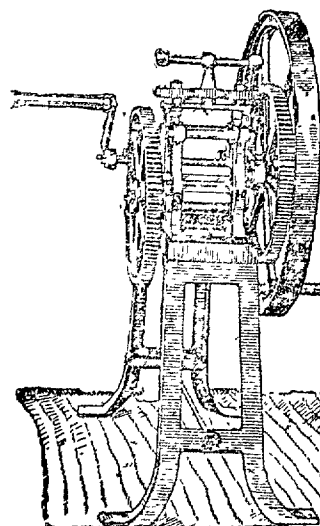
మాతనముగా యింగ్లీషు వారిచే కనుగొనబడినది.

ఈక్రాంత కెమెరాతో ఫోటోలను ల కుభముగా దీయవచ్చును. దీనికి ఫోటోగ్రాఫ్ సంబంధమైన విద్యుదయేదియు నేర్చుకొనకయే, నెలకు రు 50 మొదలు రు 500 వరకు సంపాదించవచ్చును. ఫోటో దీయు మార్గమును బోధపరుచుచు

యీ కెమెరా మీకు పంపబడును. దీని ధర 1 టికి రు 2-12-0 ఇందుతో ఒక పోటో తీయుటకు కావలసిన స్లేట్లు కాపి మందులను పంపబడును. ఒక్క పర్యాయమే 8 కెమెరాలు కొన్నయెడల రు 2-12-0 ఖరీదు గల యొక టైమ్ ఫీసు ఉచితముగా నొసంగబడును వలయువారు:— యె. వి. గోపాల్ అండు కో, 87, తిరుప్పల్లివీధి, సాకార్ పేట పోసు, మద్రాసు.

రేకులమిషనులు

ఉన్నది. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్సు 8057 చిలకలూడి పోస్టు (మద్రాస్) (రేకులము)

చిత్తూరు జిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయుల మహాసభ

1927 సం॥ ఏప్రిల్ నెల శనివారం 28 వ తేదిన చిత్తూరు నందు చిత్తూరు జిల్లాలో గల టీచర్ మానేజర్ల ప్రభుత్వ మహాసభయు, లోకల్ బోర్డు మునిసిపల్ పాఠశాల ఉపాధ్యాయుల ఐదవ మహాసభయు, ము॥రా॥శ్రీ॥ రావుబహదూరు మునుస్వామినాయుడు వారి ఆధ్వర్యమున ప్రతినిధులతో జరిగెను.

జిల్లాలో ప్రతి సెంట్రల్ స్కూలు నుండియు, మరియు ప్రతి తాలూకా సంఘమునుండి ప్రతినిధులు, బాలికా పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు అందరు కలసి 350 నుండి ప్రతినిధులు జిల్లాలో యిదివరలో అనేక సభలు జరిగియుండినను యంత దిగ్విజయముగ ఎన్నడును ప్రతినిధులు వచ్చియుండలేదు.

సభాకార్యక్రమము ఉదయమున 7-30 గంటలకు దైవప్రార్థనతో ఆరంభమయ్యెను. తర్వాత సుబ్రహ్మణ్యయ్య కార్యదర్శి తన స్వాగతమును ఎల్లరకు అర్పించుచు ప్రస్తుత విద్యాపరిస్థితులను విమర్శించిచెప్పిరి. కార్యదర్శిగారి ఆహ్వానము ముగిసినవెంటనే ము॥ రా॥ శ్రీ॥ ప్రెసిడెంటుగారు, తమ ఉపన్యాసమును యిచ్చిరి. వారికి ప్రాథమిక విద్యయందు కల అనుభవములను గవర్నంటువారు యిదివరలో విద్యకుగాను చేసిన ప్రయత్నములను, బోర్డు, పంచాయతీ పాఠశాలయొక్క పునర్నిర్మాణములను, గ్రాంటుబడులవలన గలుగు పునర్నిర్మాణములను, వెల్లడిచేయుచు, ప్రతినిధులను యీ దినమున చేయు తీర్మానములను, మిక్కిలి ఆలోచనచేసి, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటువారి సలహాలను పుచ్చుకొని, ఏ ఏ తీర్మానములను తెచ్చిన గవర్నంటువారు ఆమోదనచేయుటకు అవకాశముండునో, వాటినిమాత్రము చర్చించి, తీర్మానించవలెనని కోరిరి. నేడు చర్చింపబడు తీర్మానములకు తాను శ్రద్ధవహించి శక్తివంతుడనై వాటిని గవర్నంటువారికి తెలిపి, అవిధియందుగాన ప్రయత్నముచేసెనని వాగ్దామచేసిరి. అదియునుగాక యీ మహాసభలో ఒక చిన్న కార్యనిర్వాహకసభను ఎన్నుకొని ఆకమిటివారు, ఈ తీర్మానములను, తాలూకాబోర్డు, మునిసిపాలిటీ, జిల్లా విద్యాసంఘపు ప్రెసిడెంటుతో సంప్రతించి ఒకవిధమైన ఏర్పాటులను సౌకర్యములను చేసికొనిన బాగుండునని చెప్పిరి. అదియునుగాక, జిల్లాలోగల ఎయిడెడు పాఠశాలవిషయమై జరుగువిధానములను, పోటీలను, ఈ కమిటీవారు విచారించి, జిల్లా విద్యాసంఘమునకు తమ ఆభిప్రాయమును తెలుపుచుండిన, సాధ్యమైనంతవరకు అధికారులకుగా యీ కమిటీ చాలతోడ్పడినది అగుననియు, జిల్లాలో పాఠశాలలు ప్రండుటకు అవకాశముకలుగదనియు చెప్పిరి.

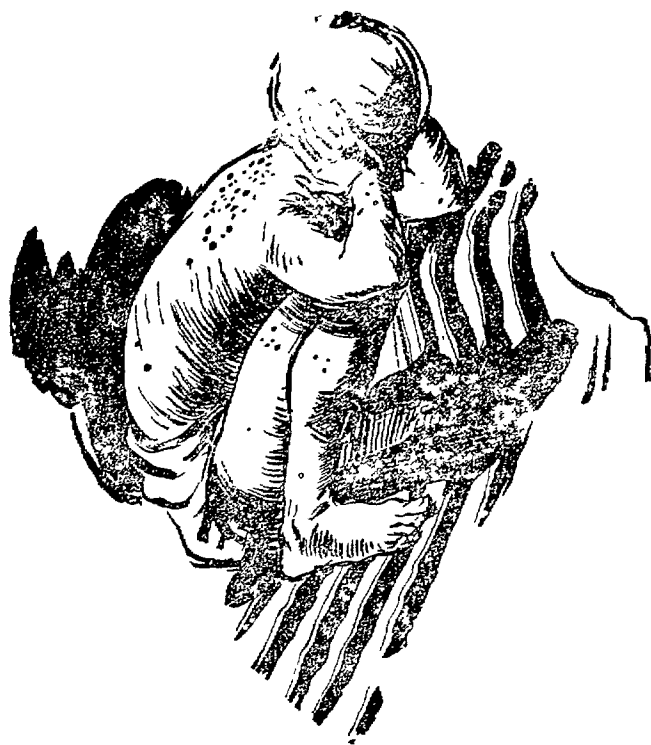
తర్వాత ప్రెసిడెంటువారు హర్షవారగారిని "ప్రాథమిక విద్య" నుగురించి పునర్విచారము చేప్పిరి.

రామకృష్ణ రాజుగారిని ప్రస్తుతిపు పాఠశాలనుగురించి పునర్విచారముచేసిన ప్రెసిడెంటుగారు కోరగా, వారు తమయశుభములలో చూచి పాఠశాలనుగురించి 1/4 గంట పునర్విచారించి, పాఠశాలలో ఏదో కొద్దిలోపములు కనవించుచుండినను, వాటిని ఉపాధ్యాయులు సవరించుకొనవచ్చుననియు, వారికి యిచ్చు తీతములు చాలస్వల్పముగాయుండుటవలన, ఉత్సాహము వారియందు తగ్గిపోవుచున్నదనియు, తాను తమ తాలూకాబోర్డునందు ఉపాధ్యాయుల నేతనములు హెచ్చించుటకుగాను చేసినవ్యతిరేకము, అందుకుగాను గవర్నమెంటువారు బోర్డును నిర్ధారము చూపెననియు చెప్పిరి. మరొకొన్ని పుత్సాహవాక్యములతో వారు విరమించిరి.

ప్రెసిడెంటుగారు సభను రాత్రి 7 గంటలకు జాలించిరి. కార్యదర్శిగారు ప్రెసిడెంటుకును, పునర్విచారముకును, ప్రతినిధులకును, వాలంటీరులకును, విద్యాభిమానులై వచ్చినవారికిని వందనములు అర్పించి, ప్రెసిడెంటుగారికి పుష్పహారము వేసిన తర్వాత సభ చాంపబడెను.

కార్యదర్శి ఆహ్వానోపన్యాసము

అగ్రాసనాధిపతి, నిర్మాణాధికారి, సోదరసోదరీమణులారా, మీకెల్లరకు స్వాగతమును అర్పించుచున్నాను ఈ మండుచేసరికాలమున మీరు శ్రమకు నోర్చి, మూలభారముయొగింటక, సమన్వయము చేసిమామూల్యమును కౌశల్యముచేసి వచ్చిన దులను మాకు చాల యానందము కలిగించుచున్నది. ఇదివరలో జిల్లాయందు అనేక మహాసభలను జరిపియుండియు దానిఫలము కార్యగూఢమున అనుపవడకుండినను

నాకింకెప్పుడును వాసిగాదా?

ఈ ప్రకారము అత డెల్లప్పుడును చెప్పవచ్చును వాస్తవముగా అతడు జబ్బుగా నున్నాడు, అయితే అది అతని స్వయంకృతాపరాధమే అతను తన రక్తము చెడుకప్పుడు మిక్కిలి తాత్పర్యముగా నుండెను, అందుచే అతనికి సులభముగా ఏవ్యాధియైనను రావచ్చును. ఇప్పుడు కూడ అతను భోజనము జేయజాలడు. అతని శరీర మంతయు ఘోరమైన పుద్గు, కురుపులచే నిండియున్నది; జీవితముచే అతను ఎట్టి సంతోషమును అనుభవించుట లేదు. ప్రతిదినము క్రుషెన్ సాల్టును పుచ్చుకొనునట్టి వారితో ఇతనిని పోల్చి చూడుడు. వారు ఆరోగ్యముగా నున్నారు; ఆరోగ్యముగ నుండునట్లు ఆ గ పడుచున్నారు. వారిచర్యయు మిక్కిలి శుభ్రముగాను, అందుచుగానున్నది. ప్రతిదినము మీరు (విచిత్రమైన పాడరు) క్రుషెన్ సాల్టు ఒక మోతాదును పుచ్చుకొనిన, మీ రక్తమును, లీవరును (కారిజమును) మంచి ఆరోగ్యస్థితి యందుంచును.

క్రుషెన్ సాల్టునందు స్వాభావికమైన ఆటు లవగాము లున్నవి. సకల వ్యాధులకును మూలకారణమైన అపరిశుద్ధతను, చెడువస్తువులను మీ దేహమునుండి పారవోలును. క్రుషెన్ సాల్టు విషయము ఆరోగ్యవంతులుగా చేయును. వ్యాధులను మీవద్దకు చేరనియ్యదు; జీవితమునందు నూతనోత్సాహమును గలిగించును. మీరు బలవంతులు గాను, వ్యవసాయముగాను యుండురు. ఏపని జేయుటకైనను సిగ్గుపడుదురు. మిక్కిలి ఉత్సాహముతో నుండురు. ఒకబుడ్డిని కొని నేటినుండియే ఒకమోతాదును పుచ్చుకొనుడు. తేనీరులో కలిపి పుచ్చుకొనుడు. రుచియుండదు. (3225)

Kruschen Salts

విచిత్రమైన చూరము

నిరుత్సాహులుగాక, మియొక్క కార్యములను సాఫల్యము చేసుకొనవలయునని దీక్షబూనినవారుగ మీరాక నూచించుచున్నది మనము జిల్లాయందు తలుచుగ యిటువంటిసభలకు సక్రమముగ విసుగునొందక పట్టుచుతో జరుపుచుండిన ఈశ్వరుడు ఎన్నటికైనను కనికరించి మనమొరను అధికారులు గ్రహించులాన జేయునని వా నమ్మకము.

ఇదివరలో జిల్లాలోగల ఎల్ల పుపాధ్యాయులుచేరి నాల్గు మహాసభలుజరిపిరి. ఈసంవత్సరము దీనియందు ఒక మాతనమా ర్పుగలుగజేసియున్నాము. జిల్లాలోగల ఎయిడెడ్ పాఠశాలల పుపాధ్యాయులు ప్రత్యేక ప్రభుత్వమహాసభ యీసంవత్సరములో ఆరంభముచేసియున్నారు. ఈటీచరు మానేజర్ల సంఘము ప్రత్యేకముగ జరుప నుద్యోగించుటకు ముఖ్యకారణము నుచరరాసు ప్రారంభ విద్యాచట్టమును (ఎలిమెంటరీ ఎడ్యుకేషన్ ఆక్ట్ ఆఫ్ 1920) అనుసరించి ప్రతి జిల్లాయందును జిల్లా కౌన్సిల్లు ఏర్పాటుచేసియున్నారు. ఈ సభలయందు ఎయిడెడ్ స్కూలు టీచరు మానేజరు సంఘము తరఫున సభ్యులను పంపవచ్చునని నూచించియున్నారు. ఈ చట్టము 1920 సం॥నుండి అమలులో యుండినను, యీ విషయము టీచరు మానేజర్ల యిటీవలగ్రహించి, యీ జిల్లా కౌన్సిలు ప్రాతినిధ్యము పొందుటకుగాను, ప్రతి జిల్లాయందును టి. యం. ఏ. ఏర్పాటుచేసియున్నారు. ఇవి ముఖ్యకారణములయినప్పటికిని యీ సంఘములకు బలపరచి ప్రారంభవిద్యకు

గాను యీ సంఘము జిల్లాలో మూలబలముగవుండి పాటుపడుచట్లు చేయవలెనని యుద్దేశము.

కీ॥ శే॥ గోపాలకృష్ణ గోకేలవల్ల మనహిందూదేశమున ప్రారంభవిద్యకు తగుపాటి గౌరవము కలిగినది. వారు రాజప్రతినిధి సభలో యీ విషయమై చాల కృషిజరిపి హిందూదేశమున గల ప్రతిమనుజునికిని గవర్నంటువారు ప్రారంభవిద్యను యిచ్చునట్లు చట్టమును నిర్మించియున్నారు. దేశములో ప్రజలు విద్యావంతులైననుగాని బాసుపడలేరని గవర్నంటువారుకూడ ఆభిప్రాయ పడి ప్రారంభవిద్యను ప్రతిహిందూదేశస్థునికి లభించులాగున చేసియున్నారు అయితే ప్రారంభవిద్య దేశములో యింకను న్యూపింపలేదు. దీని ఆవశ్యకతను గూడ దీర్చి ముగ అనేకులు ఆలోచన చేసియుండలేదు. ప్రజలుకుగల అజ్ఞానమును తొలగించుటకు మార్గము ప్రారంభవిద్య యని ఎల్లరకు లభించునట్లు జేయుటయే. ఒకగ్రామములో కలరావచ్చిన ఆరోగ్యశాఖవారు పూరిబావిలో కలరాపురుగులను చంపు మంచునువేసి, జనలు తీవ్రత ఆభావి నీళ్లను త్రాగుట బొత్తిగా నూనివేయుచున్నారు. దానియొక్క ప్రయోజనమును కొంతకూడ ఆలోచించుటచేడు ఒకభావిగా స్నానముచేసి, గడ్డలు పుగురుకొని, అదేనీళ్లు తాగుటకు తెచ్చుకొనుట మనము అనేకవోట్ల చూచుచున్నాము గానములో వాక్యినేటరు వచ్చిన, బిడ్డల నెత్తుకొని దూరముగ పారిపోవు వారు ఎందరులేరు అనేక జంక్షన్ స్టేషన్లులో ప్రయాణి

కులు తాము ఏదెడికి మరలనినదిగాని, ఎప్పుడునుంచి టికెట్లు తీసికొనవలసినదిగాని తెలియక, అగచాట్టుపడుట మానము చూచుటలేదా? కోర్టులవద్ద కక్షిదార్లు, జమానులవలనను, గుమాస్తాల వలనను పడు అగచాట్టు చూడడములేదా? తాలూకా బోర్డు మునిసిపాలిటి ఎన్నికలజరుగు సందర్భమున యీ ఓటర్లు పడు అగచాట్టును, అందు పనికిరాని పంఖును ననమెరుగమా? నీటి కంతయు కాగము దేశములో విస్తృతముగాను తగుపాటి సౌకర్యములు లేకపోవుట ఇందుకుగాను యిప్పుడు 1920 సం॥ చట్టము గవర్నమెంటు వారు చేసిన యున్నాడు. దీనివలన గవర్నమెంటువారు కూడ యిప్పుడు ప్రారంభ విద్యయందు శ్రద్ధను చూపుచున్నారు. మన రాజధానిలో గల కళాశాల విద్యయు, మైసూరువిద్యయు గనర్నమెంటువారి జి. ఓ. ల మీదను, డైరెక్టరుగారి ప్రోత్సహించుమీదను, జిల్లాఅధికారుల యొక్క సర్దుబాట్ల మీదను ఆధారపడియున్నది. అయితే మన ప్రారంభవిద్యను చ్చాట్టూరి పేసెస్యూ పెట్టియున్నాడు. అనగా చట్టము ఏర్పడియున్నది. దీనిని సక్రమముగ అమలుపండు తెచ్చుట చట్టనిర్మాణసభమీద యున్నది. 1920 ఆట్టు చాల అవసరముతో దీర్ఘాలోచనలేక పెట్టిరి. అందువలన మన రాజధానికి విశేషఫలము కలుగకపోయెను. రాజ్యపు ఆగష్టునెల చట్టనిర్మాణసభలో దీనిని మార్చబోవుచున్నారని వినుటకు చాల సంతోషించుచున్నాము. మన అగ్రాసనాధిపతిగారు పుష్పాధ్యాయులకు తగుపాటి సౌకర్యములను కలుగజేయు మాగులను తాము గవర్నమెంటు వారికి నొక్కి చెప్పగలెను నమృతము మాకు గలదు.

ప్రారంభవిద్య మన రాజధానిలో అనేకులమీద ఆధార పడియున్నది. ప్రారంభవిద్య వృద్ధిచేయుటకు భారము స్థానిక సంస్థలమీదనున్నది. గవర్నమెంటు పాఠశాలలు చాలకొద్దిగ యున్నవి. అయితే యీ పాఠశాలలను తనిఖీచేసి, నాటిని వృద్ధి కి తెచ్చు సలహాలుయిచ్చి ఇక స్టేట్స్మెంట్ ఏజెన్సీ గవర్నమెంటు స్వాధీనములోనున్నది అదిగాక యీ ఏజెన్సీకి యీ పాఠశాలల మీద అధికారము ఏమియులేదు కాబట్టి వీరు విద్యను

సక్రమ ప్రోవలోత్రిప్పుటకు నిరాధారములై యున్నారు. ప్రారంభవిద్య పాఠశాలలు లోకలోబోర్డులకింద యేలాటి అభివృద్ధిని గాంచలేదు. పాఠశాలలను మాత్రము స్థానిక సంస్థ అధీనములో యుంచక జిల్లాఅధికారికింద యుంచిన విశేష తేమమును లాభమును ప్రారంభవిద్య పొందగలమని అనేకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇన్ స్పెక్టింగు ఏజెన్సీ కూడ యీజిల్లా అధికారుల ఆధీనమున జిల్లాబోర్డు ఓవర్ సీర్స్ డాక్టర్లు వుండులాగున ఏర్పాటుచేసిన దేశములో విద్య శీఘ్రకాలములో అభివృద్ధి గాంచగలను. ఇప్పటిపరిస్థితులలో ఉపాధ్యాయునికి జీతమిచ్చి కాపాడువారు ఒక డిపార్టుమెంటు చేసినవనిని చూచి నిష్కారపడువారు విసుగుచెందువారు మరియొకరై యున్నాడు. దీనివలన పుష్పాధ్యాయునికి యిరుప్రక్కల పోటై యున్నది. ప్రారంభ విద్యయందు కృషిసూచువారిచే ముఖ్యముగ జిల్లా కౌన్సిలులో మెంబర్లుగ ఎన్నుకొనవలయును. జిల్లా కౌన్సిలుకు గౌరవఅధ్యక్షులు వుండవలెను. వారికి చాలినంత తీరిక యుండకపోవుటలే విద్య శీఘ్రకాలములో వ్యాపించుట దుస్సరము. వారికి శతమానము ఏర్పాటుచేసి యుండుట మంచిది. ఈజిల్లా సంఘములు విద్యాభిమానుల తోడను మరియు విద్యయందు శ్రమపొందునగు నూడి యుండి ప్రాథమిక విద్యకు మిక్కిలి పోస్టివ్ గల రిని మానమృతము. ప్రస్తుతి పు సభలు చాల అసంతృప్తికరములుగ గానున్నవి. ఈ సభలకు ఏలాటి అధికారములేకయున్నది. అదియునుగాక యీసభలు గ్రాంటుబడుల పుష్పాధ్యాయుల చృష్టినిమాత్రం ఆకర్షించుచున్నది గాని మతీయెవ్వరును దీనియొక్క ప్రాతినిధ్యము గ్రహించునారు లేరు. ఈసభలయందుండు తాలూకాబోర్డు మునిసిపల్ ప్రతినిధులుగూడ తమయొక్క పాఠశాలలను మోచుచును గురించి యెవరును దీనియందు యొక్క శ్రద్ధనగించి పాటుబడులేదు. ఎందుడో పాఠశాల మానేజరుమాత్రము యీ సభలనుగాని ఉ విద్యార్థులను కొన్ని సమయములందు తహవీ పడుచు యున్నాడు.

గవర్నమెంటువారు చట్టమును ఏవిధముగమార్చినను దేశములో ప్రాథమికవిద్య గ్రాంటుబడులద్వారానే వ్యాపింపజేయగలుగునుగాని, తాలూకా పంచాయతీ స్కూల్స్ సహాయము తోకాదు. ధనము విశేషముగ కావలసివచ్చును మన రాజధానిలో సగము ఖర్చుపెట్టిననుకూడ ప్రతి గ్రామమునకు ఒక బోర్డుబడిని నియమింపజాలరు. గవర్నమెంటు యిటువంటి కార్యమును ఎన్నడును తలపెట్టరు. కావుననే డైరెక్టరుగారు తమరిపోర్టులు గ్రాంటుబడులను వృద్ధిజేయవలెయుననియు, బోర్డుబడులను నీటికి పోటీగా ఏర్పాటుచేయరాదనియు జిల్లా కౌన్సిలు మందలించియున్నాడు. ఈ పద్ధతివలన అతిసులభముగ జిల్లాలో ప్రతిగ్రామమునకు ఒక బడి శీఘ్రకాలములో ఏర్పాటుచేయుటకు అవకాశము కలుగుచున్నది. దేశము పున్నతదశకురాగలదు కావున గవర్నమెంటువారును, ప్రజలునుకూడ గ్రాంటుబడి పుష్పాధ్యాయుని ఆదరించుటయేగాక, వానియందు నీరసభావమును చూపగూడదని కోరుచున్నాము.

ప్రతినిధులకు—నేడు మనము సమావేశమై మనయొక్క కష్టములను చర్చించి, మన తీర్మానములను అధికారులకుపంప సమకట్టియున్నాము. మీరెల్లరు ధీరవంతులు. అన్నిటిని చక్కగ యోచనచేసి, మీ యనుభవములను వెల్లడిజేయవలెనని కోరుచున్నాము. ముదిరాసు విద్యాచట్టమున మనకు గల యిబ్బందులను, గ్రాంటుల యిచ్చువిషయములను, పాఠశాలలకు రికగ్నిషన్ యిచ్చువిధానములను, డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరువారి వలన మనకు గలుగుబూతిబాధలను జిల్లాకౌన్సిలు మనకు చూపు నిరాధారమును, మనయందుగల నిరంకుశత్వమును, బోర్డుపాఠశాలలవలన గ్రాంటుబడులకు గలను నష్టములను నిర్బంధవిద్య యెట్లుండవలయు నను విషయమును, డిప్యూటీ యిన్స్పెక్టరుకును జిల్లాకౌన్సిలుకు వుండవలసిన సంబంధబాధ్యతయును తెలితరవిషయములను మీరు యీసభయందు చర్చింపగోరి, మీకు ముందుగ లేఖలు పంపియున్నాము. వాటి నెల్లను మనము దీర్ఘాలోచనచేసి, గౌరవనీయులగు మన ప్రెసిడెంటువారి మూలమున అధికారులకే తెలియపరుపవలసియున్నది. విద్యావిషయమందు

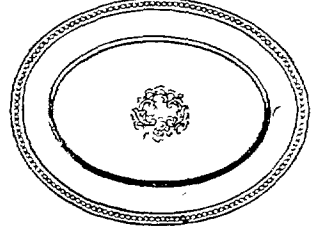
పరిశ్రమశాల,

నెం 2/19 కాశి శెట్టిపిని జి.టి.మద్రాసు.

వెండి గిన్నెలు ఏ రకము, ఏ సైజునందైనను కూజాలు, కంచములు, తట్టలు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి.

టోకుగా తీయువారికి సర్దుకులకు సరసమైన రేటు ప్రకార మివ్వబడును.

ఒకసారి ఆర్డరిచ్చిన అన్నియు మీకే విశదమగును.

ప్రదర్శనగదులు

నెం 8, కాశి శెట్టిపిని జి.టి.మద్రాసు.

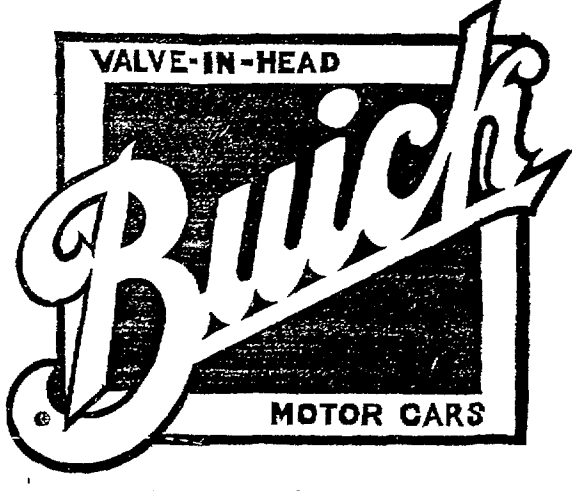
సీమ కి మలములందు యేది కావలసినను మీ లాభము నిమిత్తమే మొదట మా సలహాను పొందుడు.

ప్రాప్తిలోరు:- మే. సత్యనారాయణ ఆచారి.

2646

ఆదర్శనీయక మైన కారునం దుండవలసిన ముఖ్యభాగము లన్నియు

1927 సంవత్సరము మోస్తరునం దున్నవి.

అందము

శ్రేష్ఠత్వము

సౌఖ్యము

ఆనందము

ప్రయోజనము

సులభముగా నడుపుట

కష్టము లేక స్వేచ్ఛ

చొరము లేక పనిచేయుట

Sole Agents

R. PATEL & Co., MADRAS.

ముఖ్యముగ ప్రాథమికవిద్యయందు వీరికి అభిలాషయు, అను
వముకూడ వుండుటచేటి వీరు మనకు అగ్రాసాధిపతిగ
భింమలు మన యదృష్టము. వీరి యాజమాన్యము క్రింద
మనకు అనేక లాభములు సౌకర్యములు కలుగునని,
మదరాసున వుండు డాక్టరు స్వామినాథక
గారుకూడ వ్రాసియున్నారు. జిల్లాలో అనేక వుపాధ్యాయుల
సంఘమునుండి వీరి యాజమాన్యమును అభినందించుచు లేఖలు
వచ్చియున్నవి.

నేడు మన కార్యక్రమమును చక్కగ జరుగులాగున
యూశ్వరుడు అనుగ్రహించునుగాక. మీరందరు జిల్లాలో ప్రతి
యూలనుండి ద్రవ్యమును యోచింపకవచ్చి యీ కార్యక్రమము
కు జరుప పూనుకొనినందులకు సంతోషించుచు విరమించు
చున్నాను.

* * *

టీచరు మానేజర్ల మహాసభలోని

ముఖ్యతీర్మానములు.

(1) ప్రాథమికవిద్య పాఠశాలయందు నిర్బంధముగావుం
డులయునుగాని, ఉచితముగ చేపునట్లు వుండకూడదని యీ
సభ తీర్మానించుచున్నది.

(2) నాకొమిషన్ గ్రాంటుబడుల టీచరు మానేజర్లకు
జిల్లా విద్యాసంఘములో కనీసము ఇద్దరు ప్రతినిధులను ఎన్ను
కొనునట్లు యీసభ గవర్న మెంటును కోరుచున్నది.

(3) గ్రాంటుబడులు యుండునట్టి గ్రామములలో పం
చాయితీ, తాలూకాబోర్డు పాఠశాలను ఇబ్బంది గలుగునట్లు
వుండకూడదని యీసభ తీర్మానించుచున్నది.

(4) టీచింగ్ గ్రాంటు ఇవ్వబడుచున్నది చాలదుగావున
పెచ్చించుచురావలె నని యీసభ కోరుచున్నది.

(5) గవర్న మెంటువారు నాకొమిషన్ యొడెడ్ పాఠశా
లకు కావలసిన ఫర్నిచర్, అప్లయ్ మెంట్, పటములు వీటికి
గాను రూ॥25/వరకు వుచితముగా ఇవ్వవలెనని యీసభ గ
వర్న మెంటువారిని కోరుచున్నది.

* * *

చిత్తూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాల

ఉపాధ్యాయుల ఏడవ మహాసభలో

గావింపబడిన తీర్మానములు

ఉపాధ్యాయులకు చేతకాని వర్తమానము ననుసరించి
జీతములను న్యూనీస్సి-ము ప్రకారము అన్ని లోకల్ బోర్డులలో
ముచ్చులాగున గవర్నమెంటువారిని యీసభ కోరుచున్నది.

పాద్యాస్త్రులకు ద్యూటి అలవెన్సు రూ॥2 మొదలు
5 వరకును యేర్పాటుచేయవలెనని యీసభ తీర్మానించు
చున్నది.

ప్రతిసెంట్రల్ క్లాసుకును ఒక ప్రస్తకభాండాగార
మును, చేతపటములను, తదితర భోదనపరికరములను కూడినంత
త్వరలో నిర్మించవలెనని యీసభ ప్రార్థించుచున్నది.

సెలబ్తములను ముటుసటిసెల 10 వ లేదీలోగా పంప
వలెనని యీసభ ప్రార్థించుచున్నది.

ఉపాధ్యాయులకు యీక్రిందివిషయములలో గవర్నమెంట్
ఫండ మెంటల్ రూల్సును అనుసరింపవలెనని యీ సభ ప్రా
ర్థించుచున్నది.

(ఏ) సిక్కులీవు. (బి) ట్రావిలింగ్ అలవెన్సు.

ప్రతివుపాధ్యాయుని మూడుసంవత్సరములైనను ఒకపా
ఠశాలయందు తక్కినవలెక యుండునలెనని యీ సభ తీర్మానిం
చుచున్నది.

పగటిబడులలో పనిచేయు యేవుపాధ్యాయుడును రా
త్రిపాఠశాల జరుపుటకుగాను, పై అధికారుల పర్మిషన్ యుం
డవలయునను నిర్బంధన తొలగింపవలె నని యీసభ ప్రార్థిం
చుచున్నది.

స్థానికసంస్థలలో, ఉపాధ్యాయులకు జిల్లాసంఘపు
తరపున ప్రాతినిధ్య వివ్వవలెనని యీసభ కోరుచున్నది.

ట్రెయినింగ్ స్కూళ్ల యీక్రింది యోగ్యతగల ఉపా
ధ్యాయులను చేర్చుచు, ఈ క్రిందివిధముగ స్టయింపు యివ్వ
వలెయునని యీసభ కోరుచున్నది.

యోగ్యత. గ్రేడు. స్టయింపు.

7-వ తరగతి గాని లోవర్ రూ॥ 10

8-వ ఫారము.

6-వ ఫారము హైయర్ ,, 12

కళాశాలకు పోవుటకు కేకండరి ,, 15

గల యోగ్యతగలవారిని

ఉపాధ్యాయులకు మెకిత్ సర్టిఫికేటు అనవశ్య
మని యీసభ తీర్మానించుచున్నది

ప్రతి.5 లేక 4 వ తరగతిగల పాఠశాలయందును ఇద్దరు
వుపాధ్యాయులకు తక్కువలేకుండ నుండవలెనని యీ సభ కోరు
చున్నది.

ఉపాధ్యాయులు 5 ఏండ్ల సర్వీసు అయినపిమ్మట తమ
యోగ్యతల వర్గవర్గముకొనుటకు ప్రత్యేకముగ బడికిపోయి
చదువుక అన్ని పరీక్షలకు పోవుటకు ననుమతి నీయవలెయు నని
యీసభ కోరుచున్నది.

జిల్లాలో అన్ని పాఠశాలలకు (బోర్డు, మునిసిపల్ పం
చాయితీ గ్రాంటుబడులు) వీటికిగాను గవర్నమెంట్ ప్రాథమిక
విద్యకు చెచ్చించు వైతమును జిల్లా ఎడ్యుకేషన్ కౌన్సిలు
స్వాధీనముచేసి, తద్వారా, విద్యను వృద్ధిచేయవలెనని యీ
సభ కోరుచున్నది.

రంగూనునందు భూస్వామియు ఆంగ్లరీ మేజిస్ట్రేటునగు
యూనియోగారు విశ్వవిద్యాలయ సంఘభవనమును రూ॥2లక్ష
లు వ్యయ మొనర్చి నిర్మించుట కంగీకరించి.

నదాస్థాన సంజీవిని-లేహ్యము

బహుమతి 500 రూపాయలు.

దీనిలో విలువైన లోహభస్మములు కలిపియున్నవి.

ఇది రక్తమును శుద్ధిపరిచి క్రొత్తరక్తమును పుట్టించి
మనోల్లాసము గల్గించును. దాదాపుమొత్తం ఆకలిని పుట్టించి కొయ
సిద్ధిచేయును. అశ్మి, పైతృములు, సర్వమేహములు, వాతములు,
సెగ, సవాయిల దుర్బలాములు, రసపట్టు, స్వేష్టము, దగ్గులు,
క్షయ, శ్వాసకాశ, శ్లేష్మములు, పదివిధముల మూలశంకులు,
మొదలగునవియందు సర్వవ్యాధులు, స్త్రీల శ్వేతి రక్త
కుమములు, సర్వి బహిష్టు నొప్పులు, ఇతరన్ని ప్రదర్శక రోగములు,
నశింపజేసి కులాసాగా కాలవిరేచనము చేయుచును. జ్ఞాపక
శక్తిని పెంచించి శత్రురోగము లన్నిటిని బాగుజేయును. ఇ.
ప్రతి బడి పిల్లకు మిక్కిలి ఆవశ్యమైనదని దృఢముగా నను
వలెను. ఈ లేహ్యము అనేక వనమూలికలతో తయారుజేసి దీని

లో విలువైన లోహభస్మములు కలిపియున్నాము. ఆ భస్మ
ములు లేవని ఎవరైన రుజువుపరిచేయవల 500 రులు బహు
మతి యివ్వబడును. ధనికులకు, బీదలకు, అందరకు, ఉపయోగ
పడునట్లు చాలా తక్కువధరకు ఇచ్చుచున్నాము. ఈ లేహ్య
మును సేవించిన ప్రతివారును దీనిలో లోహములుండుటచే దీని
అతిగూఢత గూములు తెలుసుకొనినపిమ్మట 12 తులముల
లేహ్యము 100 తులముల బంగారము ఖరీదు చేయగలరని దృఢ
ముగా నంగీకరింతు. ఇది నాడేటప్పుడు అనుపానముగాని
పద్య భేదముగాని యేమిన్నియుండదు. నెల 12 తులముల
లేహ్యము రు 5 లున్న పాస్తేజివ్యాకింకు ఖర్చులకుగాను
8 అణాలు అనుచు ది మూనాని మెడికల్ హాల్,
3632 46 తానాపేటి, వేపేరి, మద్రాసు.

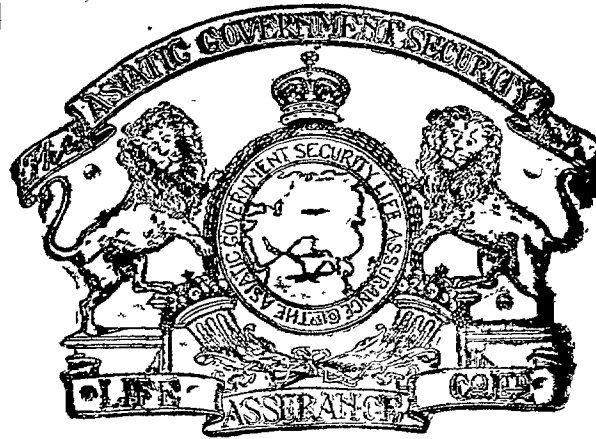
అత్యద్భుత కుష్ఠరోగ నివారిణి

గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రూ॥ 500 లు
బహుమానము 3195

దీనికి మించిన ఔషధము లేనేలేదని మేధావంతులు వ్రాయు
లిఖితములే సాక్ష్యములుగాన యెల్లరోగులు పటాహాప ప్రక
టనలకు మనసు భ్రమించునీయక ప్రాణాధారమైనట్టియు, యె
రును, యెన్నడును చేయలేనట్టియునగు ఈ ఔషధమును
వాడి వ్రజదేహులగుదురు గాక! సమస్తవ్యాధులకు గాఢరంగీగా
ఔషధములు యివ్వబడును. తెక్క-కు మితిలేని యోగ్యతా
పత్రములతో ఉండుకొన్ని "కుష్ఠరోగ నివారిణి" అనువివరణ
గ్రంథములకు నేడేవ్రాసిన ఉచితముగా బహుమతిగలదు. మొదటి
తింగితి చికిత్స రూ॥ 50, రెండవతిరగతి రూ॥ 25, మూడవతిరగతి
10 వ.రా. అర్ధరూ॥ రూ॥ 5 అడ్వాన్సు పంపవలెను. ముఖ్య
గమనింపు:-మార్జినులో చూపబడిన రిజిస్టరు ప్రైడుమార్కు
బాహ్యులేదని మిగిలిన ఔషధము అంగీకరింపనర్హ మిజాబులు
యూడిగున విలాసమునకే వ్రాసిన మోసముండదు.

ప్రాప్తయింతు:-రెడ్డి లిండు కంపెనీ,
గోపాలపురి, కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

పర్సనల్ ఇన్ వెస్టుమెంటు ఏర్పాటు ననుసరించి ఋణ
ములు యిచ్చుటకు లాటరీ 81-7-1927 తేదీన జరుగును.

భీమావ్యాపారము, పర్సనల్ ఇన్ వెస్టుమెంటు బాండ్లు
కన్ వాసుచేయుటకు ఏజంట్లు ప్రతిభాగాలోను కావలెను. సా
మర్థ్యముగలవారికి ధానికీ మొనపర్థులు గలవు. పూర్తివివరము
లకు ఏజన్సీవరత్తులకు ఈమెలవలసినవనకు వ్రాయవలెను
వి. రంగనామి ఎస్ట్రెయిట్ బి. ఏ. బి. ఎల్.

సెక్రెటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

మొసర్పు పి. కె. రావునన్న

చీఫ్ ఏజంట్లు, చెన్నపురి రాజధాని

289, లింబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఉత్తరములు ఆంగ్ల భాషయందే వ్రాయవలెను 980

ఆంగ్ల భాష పరిచయము లేనివారికి బహుమతిగలదుగ
నేర్చుకొనుటకు తెలుగు అధ్యయనలో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారిగ నుండును.

ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాళికోటైండును, బారతకథలును,
ఆకథలకు సంబంధించిన 16 ఆఫ్ టోనుపటములు గలిగియున్నది.

దీనియందు ప్రతి పదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు
పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహు ముఖముగ
తెలియునట్లులు ముద్రించినారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10
సంవత్సరములు వేలకొలిది రూపాయలు ఖర్చుచేసి సంపాదించిన
జ్ఞానమును ఇంటియందు దుండియే సంపాదించవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల
జెడక పనిలేదు. గ్రామోచ్చారణ, కరణములు, కొర
లతో సంబంధముగల బట్టర్లు, నంటవారలు, మరి యితర సిబ్బం
దులు వీరలకును, ఆంగ్ల భాషాపరిచయము లేని వారలకును,
మా ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును.
ప్రతి కుటుంబమునకును ఇది ముఖ్యావశ్యకము. 8424

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు,
పోస్టుబాక్సు నెం 167, నుగ్గానా. (1447)

ప్రశ్న 2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రూ॥1-0-0. పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కర్పణ 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మసహజిక రు. 1
(2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిరావు, బెజవాడ.

మైనపువత్తులు, మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టెక్

ది ఇండో - బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ, లిమిటెడ్

రంగూన్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

“సరస్వతి” మార్కు-మైనపువత్తులును

(తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును)

“కోడి - బీగము” మార్కు

సియరైను వత్తులును

నైట్ లైట్స్ పారఫిన్ మైనము

1767

మినరల్ టర్ పెన్ టెక్

అన్ని రకములందు ఎల్లప్పుడును స్టాక్ లో నున్నవి.

వెట్టకోస్తుకు తప్ప దక్షిణ ఇండియాకుసోల్ ఏజెంట్లు:— వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

ప్యారి అండ్ కో, మదరాసు.

THE
EMPIRE OF INDIA
LIFE ASSURANCE CO LTD BOMBAY.

BANGALORE BRANCH
152, Commercial Street
BANGALORE.

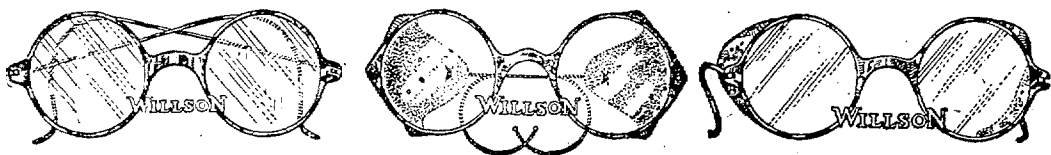
MADRAS BRANCH
POST BOX 237
MADRAS

CHIEF AGENCY
RESIDENCY BAZAAR
HYDERABAD (DECCAN).

(1548-3)

క్రీస్తుములో ఆభివృద్ధి మగుచున్న మొత్తములు

	1902	1907	1912	1917	1922	1926
వడ్డీదాయము	6,020	46,643	1,83,060	4,64,531	8,90,177	12,90,631
ప్రీమియములవల్ల ఆము	2,00,000	6,00,000	16,00,000	21,00,000	28,50,000	36,00,000
ప్రొటైన మొత్తం	2,80,000	16,00,000	55,00,000	1,08,00,000	1,82,90,000	2,64,00,000

విల్ సన్ గాగుల్స్

విష్కృతమైన విల్ సన్ గాగుల్స్ నే కొని తమకండ్లను సూర్యకాంతినుండి రక్షించుకొనుడు.

కొనునప్పుడు చట్టముమీద విల్ సన్ పేరును జాగ్రత్తగా పరిశీలింపుడు. అందువలన చచ్చిన యిమిటేషన్ లనుండి మోసపోకుండ తప్పించుకొనగలరు.

ముల్లరు మాక్స్ వీన్ అండు కంపెనీ ఇండియాకు ఇన్ కార్ పోరేటెడ్ ఏజెంట్లు

8620

మొదలు

విల్ సన్ అండు కంపెనీ, ప్రతినిధులు,

పోస్టుబాక్సు 2, మదరాసు.

కిజిప్టర్ ట్రేడు మార్కు

శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు ధంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసిబిడి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ సింహం లేబిల్ కలరు నూలు రకాలు తయారీ. మా రంగుపని కాలలో చాలా అద్భుతముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుగులు, మేలైన లేవం బట్టలును సాదాబట్టలు దినుగులను నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులలోను డైమెట్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. శాంపిలును, ధరలును వెంటనే వ్రాయండి.

280

నాగపుర సత్యాగ్రహాలు

యూరేగింపు

మద్రాసియుల సహాయము

నాగపురము, మే 27:—స్థానిక సత్యాగ్రహాలు కత్తులతోడి నాగపురముల యూరేగింపు. తరువాత కాలాల్పాదివద్ద సభ జరిగెను. సత్యాగ్రహాలను ఆరెస్టుచేసి శిక్షించుటను ఖండించిరి. వంగీగాని వశినందించును తీర్మానించిరి.

జాతీయ గీతముల బాడును ఉదయము సత్యాగ్రహాలు ఉరంతయు ముట్టిచిచ్చిరి. మద్రాసునుండి నూరుమంది వాలంటీరులు సహాయముచేయ నిర్ణయముగా నున్నారని తెలిపి చివ్వినుల సభలో ప్రకటించబడెను. వారి సహాయము వివరములను యెడల చేకూరబడెను. (ఆ. ప్రె.)

అవారిగారి ఆహారనిరసనము

నాగపురము, మే 27:—నాగపురసత్యాగ్రహనాగులు అవారిగారు రాబుద్రోహ ఉపన్యాసమున కని ఆరెస్టు చేయబడినప్పటినుండియు ఆహారనిరసనదీక్ష పూనిరి. నీటిని మాత్రము నేవించుచున్నారు. ఈ విధముగానే యున్నయెడల విచారణకు వారినికోర్టునకు తీసికొనిపోవ వీలుండెను. (ప్రె. పే.)

నల్లమందు మహాసభ

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సూచనలను

సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులు ఆమోదించుట

సిమ్లా, మే 27:—ఈమహాసభ సమావేశమునకు రెండు దినములు ప్రశ్నకేంద్రమైననూ కాని నిన్న మధ్యాహ్నములోనే సభ ముగిసెను. బ్రిటిషువాండ్లయొందలి రాష్ట్రములకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నల్లమందు అమ్ముచున్నట్లే, సంస్థానములకునూడ నల్లమందు సరఫరాచేయు అధికారము తమ కుండవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గావించిన సూచనలలో ముఖ్యమైనది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సూచనల నన్నిటిని సంస్థానాధీశుల ప్రతినిధులు అంగీకరించిరి. ఒక సందేశపురం త్రివ్యవసాయశాఖయందు అనుభవముగల గొప్ప ఉద్యోగి, ఎన్నెను శాఖయందు అనుభవము గల ఒక పెద్ద ఉద్యోగి ఈమధ్యురు ఉపసంఘముగ ఏర్పడవలయు ననియు వీరు అన్ని సందేశములందును పర్యటన మొనర్చి ఈవిషయమే ఒకనివేదికను తయారు చేయవలయు ననియు తీర్మానింపబడెను. దాదాపు ప్రతినిధులందరు రేపు సిమ్లానుండి తమ రాష్ట్రములకు ప్రయాణమే వైదొడరు. (ఆ. ప్రె.)

ప్రెంచ్ బాక్సు, మే 27:—7 గురు వీరవైష్ణవులకు పారి వాలసంఘ ఉత్సవమును ఆటకొయించినందున నూరురూపాయల జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ధక్కా, మే 27:—ధక్కాకు 36 మైళ్ల దూరమున 4 గురు బెంగాలీయువకులు బాంబులతో నెర్రెస్టు చేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలఃత్తా, మే 27:—బాహునిశర్యుగారు తిరుగ ఆరెస్టు చేయబడిరి. వీరు బందిపోటుగుంపు నాయకులు. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రుల సాహిత్యమహాసభ.

ఆంధ్రుల ప్రస్తుత వాఙ్మయస్థితిని తవభివృద్ధిని గురించి మరికొన్ని ఆంధ్రేశ్వరకవియములను సమాలోచనచేయుటకు గుంటూరుజిల్లా దాచేపల్లిలో ఈ సం. త్వరము జూన్ నెల 3 వ వారములో సాహిత్యమహాసభ జరుగును. సభానిర్వహణార్థము సమావేశసంఘం ఏర్పడినది. తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీ కోలా కేశవరెడ్డిగారు ఆహ్వానసంఘమునకు అధ్యక్షులుగాను శ్రీ తంగెడ నరసింహాచార్యుగారు, వారణాసి లక్ష్మీనారాయణగారు కన్నెకంటి చినలింగారాయలుగారు కార్యదర్శులుగను నియమితులైరి. పట్టిత శ్రీ ఉమాకాంత విద్యాశేఖరులు సభకు అధ్యక్షులై పాఠించి అంగీరించిరి. పనులు జరుగుచున్నవి. కార్యక్రమము తేది త్వరలో ప్రకటించబడును. విద్వాంసులు విచ్చేసి తమ వ్యాసమును సభకు ప్రసాదించి తోడ్పడవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. జూన్ నెల 5 వ తేదీలోపుగా వ్యాసములు శ్రీ తంగెడ నరసింహాచార్యుగారి పేర జూలకల్లుపాడు గుంటూరుజిల్లా అని సంపవలెను.

కన్నెగంటి చినలింగారాయలు

సమష్టి కార్యదర్శి.

ఒక నైకిలుకుగల టైరులను బట్టియే
దానియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును
మీరు తీర్మానించవచ్చును.

మేలైనట్టి నైకిలు కెప్పుడును మేలైనట్టి టైరులు

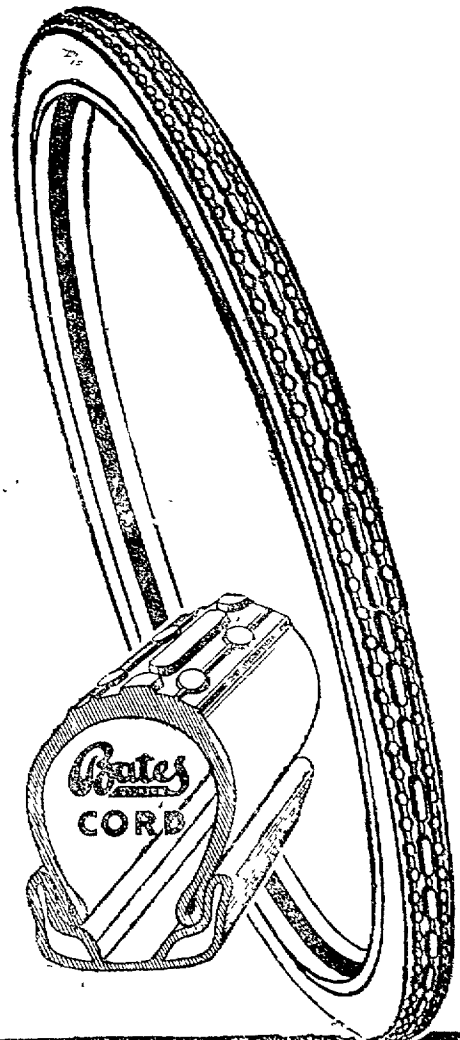
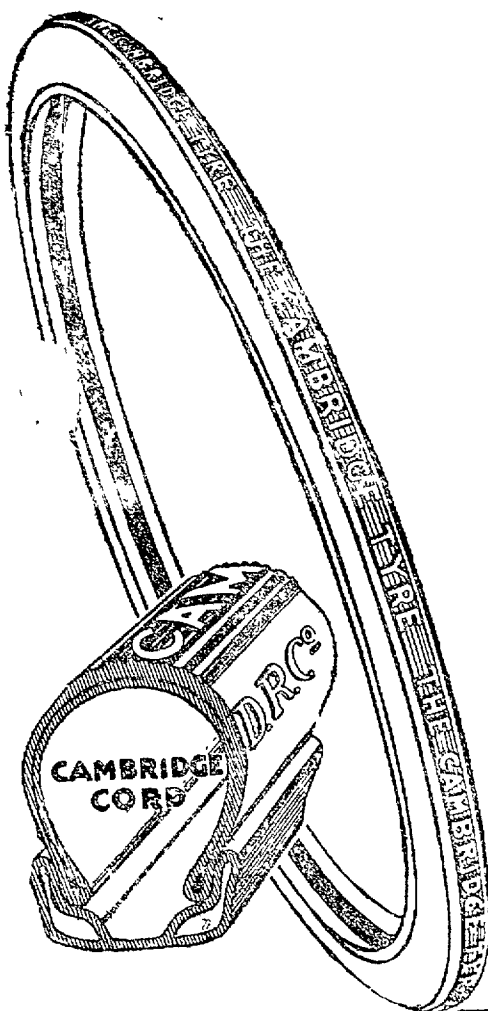
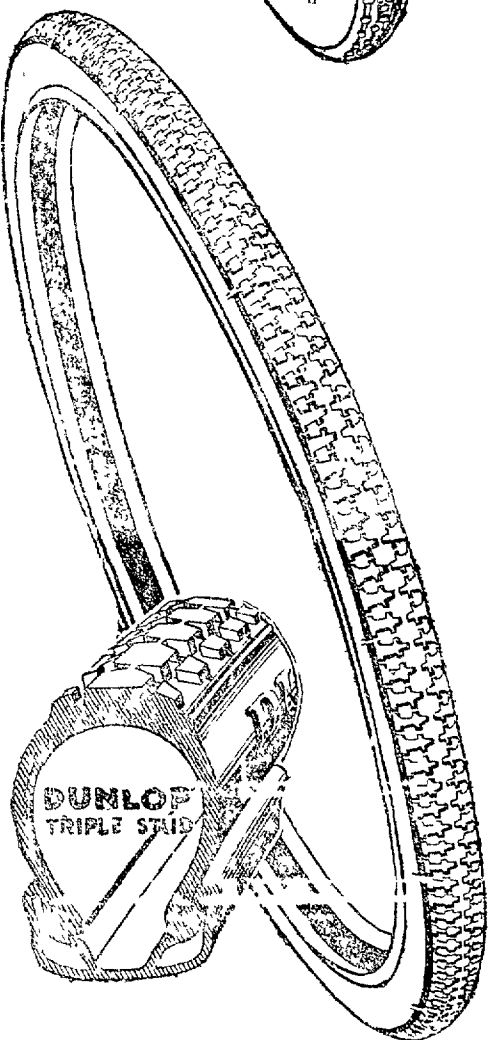
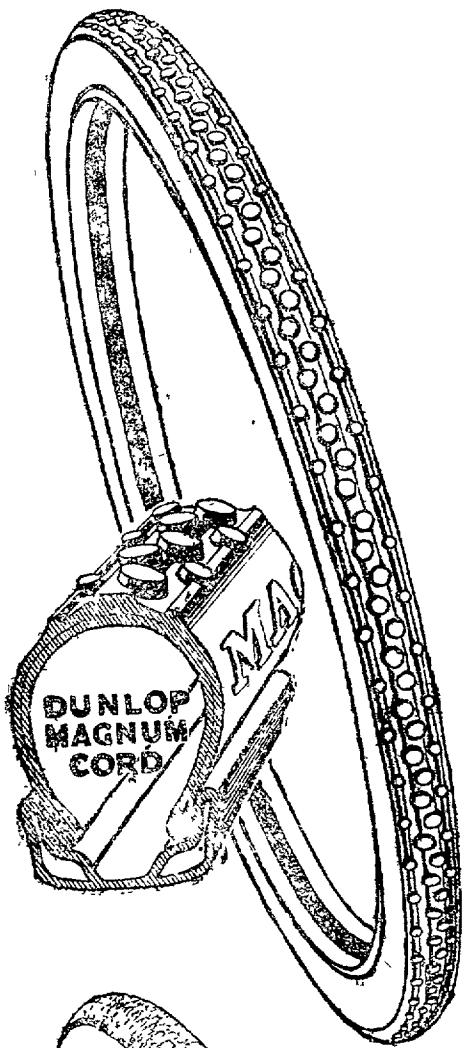
డన్ లప్

వారిచే తయారు చేయబడినవియే యుండును

డన్ లప్ చే అమర్చి తృప్తిచెందుదు.

డన్ లప్ రబ్బర్ కంపెనీ
(ఇండియా) లిమిటెడ్,

బొంబాయి, కరాచి, ఢిల్లీ, కొలంబో, రావల్పిండి,
కలకత్తా లాహోరు, మదరాసు, బెంగళూరు, రంగూన్,
లక్నో, నాగపూరు, కల్కికోట.

సరస్వతీలలు!

3569

మంచితరుణము!

స్కూల్ డ్రాయింగు కలర్ చిత్రపటములు మృగములు వృక్షములుగల అందముగ 24 పటముల సెట్టు 1-టి రూ 1-0-0; వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము

అ డ్రెస్ కృష్ణా అండు కో, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

జాతక ఫలములు

8018

తూర్పు గోదావరిజిల్లాలో తెజిస్ట్రేటివు కౌన్సిలు ఎన్నికలగూర్చి గురుజ్యోతిషాలయమువారు చెప్పిన జ్యోతిషము సరిగా నిజమైనందులకు వారి సంతయు ఆభినందించుచున్నాము.

(కాంగ్రెస్ పత్రిక.)

తా మిదివరలో అనేకమంది జ్యోతిషులచేతను జాతకములను వ్రాయించి యుండుదురు. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరిశీలింపుడు. తమ జాతకముగాని, సరియైన జననకాలమును, గంటలుగాని ఇవి లేనివారు ఉత్తరము వ్రాయు కాలము, వయస్సు, మాకు పంపిన జాతకమునియొక్క శరీరము ఆకృతి వర్ణ లక్షణములు, ధనము, సోదరిసోదరులు, మాతృ, పితృ, భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రుకోగ బుణములు, కళత్రము, ఆయుర్వ్యాగ్యము, పితృభాగ్య విషయములు, ఉద్యోగము, లాభము వ్యయము మొదలగునవియు, విశేషములు వ్రాసి పోస్టుఖర్చులు సహా రు 2 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఇవి సచ్చినచో సంపూర్ణ జాతకము గ్రహస్థులు, అష్టవర్ణ, 1 మట్టకట్టి మహావశాంత్యలతో, అయ్యర్ల యము ఆఖివరకు వ్రాసి రు 10 లకు పంపెదము. ఇందుకు రు 5 లు ముందుగా అడ్వాంసు జేయవలెను. జన్మనక్షత్రముగాని, నామముగాని పంపిన కార్యకుల రీడింగు సహా సం॥ ఫలము రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ప్రశ్న 1-కి 0-4-0.

గురుజ్యోతిషాలయము, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

ఆయుర్వేదాచార్య యక్. మాధవమేనన్ ఎ. ఎం. వ. సి. గారిచే స్థాపించబడిన

తెలివిలాస-

"హిందూ"

మలబార్ ఆయుర్వేదిక్ హోమ్

107 బ్రాడ్వే
మదరాస్.

విచ్చురు బుడ్డి 1-కి
1-4-0

అ శ్చైవ క

సెట్-(రీప్రెంట్)

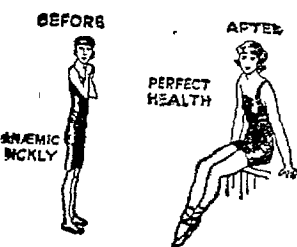
మృత్యు బుడ్డి 1-కి
0-12-0

స్త్రీ సముదాయమున కిదియే పరమమిత్రము

స్త్రీలయొక్క బురుగుల పంబంధమైనవియు, గర్భాశయ పంబంధమైనవియు ను వ్యాధుల నన్నిటిని నిర్మూలముగా నిర్మూలము చేయుటయందు ప్రసిద్ధి బొందినది.

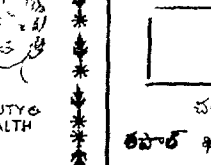
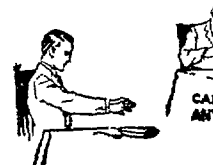
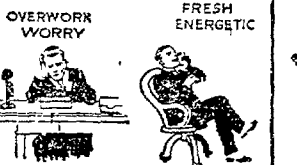
2978

ఈ నే ప్రాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు

రైట్ నింగ్ పిక్-ఎ-అప్: ఇందు హానికరమగు ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుద్ధమైన జ్యోతిషసంబంధమైన యీస్టు, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల వస్తువులు మొదలగునవి గొప్ప వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడి ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది. యీస్టునందు పౌండు పులుపు ఉదరమునందు జకరాగ్ని సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుదనమును, పుష్టిని గోగించును. కొంచెము అస్వస్థులగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగానున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళలను నేవించిన కొన్ని నిమిషములలోనే మిగుల ఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును. ఇర్వింగ్స్ ఈస్ట్-వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులు తలనొప్పి, నాడనొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో కుదురును. [నినర్తించును. అజీర్ణము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కుదురును. పిత్తము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఉదరమునను, కారజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఇన్ ఫ్ల్యుయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24 ఒమముత్రము, పాండురోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించిన మచ్చలు, మలబద్ధకము, జలుబు, నిద్రలేమి, తియగువాయువు, నొప్పులు మొదలగునాటికి చికిత్సపొందగోరు రు ఒక కార్డును వ్రాయుడు. మీ కొడుకువద్దనుండి రూప 1-4-0 ధరగల బుడ్డి నోకటిని కొనుడు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికల సారాంశము నిజమైనది కాదని రూపంవారికి 100 పౌనులు యివాముగా యివ్వబడును. వీటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారిస్థలంకి కునూరు 20,000 యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెవరైనను పరీక్షించవచ్చును. సం 24372-ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళలు దేవునిచే పంపబడినవి. ఒకవారము మర్చరమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే 2 కమోతాదు వాదాధను నిలిపినది. నీ నిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను." సం 24118. డాక్టరు టి. వి. ఎస్. "ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళ" అమోఘమైన గుణముల గలవని నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేమాత్రమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్త్రీనియా, దుర్బలత్వము మొదలగునాటికి అద్భుతముగా పనిచేసినది. ఇందులో తెలుపబడిన నాలుగు అప్పత్రులకు పంపుడు. సం 18224-ఈబిళ్ళలు అమోఘమైన టానిక్ నిర్మలముగా తెలుపుచున్నాను. ఇంకను పంపిన నాన్నేహితులకు కూడా వాడెదను." కానిబరి మెషినరీచే తయారుచేయబడి, ప్యాకుచేయబడుచున్నదియు, చేతితో తాకబడుట లేద" నియమ పూచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harri's Ltd., No. 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS 3180 IVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C

హిందీ ప్రేమిమండల్

శ్రీయుత జమనాలాల్ బజాజుగారు మద్రాస్ లో దెంచినపుడు హిందీ ప్రేమిమండల్ తరపున ఒక ప్రత్యేకసభ జరుపబడి అందు వారికి స్వాగతప్రత్యము సమర్పించబడినది. శ్రీమూర్తి కె. భాష్యం అయ్యంగారు అధ్యక్షత వహించిరి శ్రీయుత దేవమాత విద్యార్థిగారు(మంజుల కార్యదర్శి) స్వాగత ప్రత్యమును వదివి అధ్యక్షునకును అతిథికిని పూలమాలల నొసగిరి.

అధ్యక్షులు తమ ప్రారంభోపన్యాసమున నిట్లు చెప్పిరి ఈప్రాంతమునందు హిందీప్రచారము మహాత్మునివలన ప్రారంభింపబడినది. ఈప్రాంతమున ప్రభుత్వమువారు వ్యతిరేకులుగా నున్నప్పటికిని, యూనివర్సిటీవారు తమ పాఠ్యక్రమమునంద జేర్చిరి. హిందీ ఈప్రాంతపు భాషగాదు. అయినప్పటికి వేలకొలది స్త్రీపురుషులు ప్రతిసంవత్సరము హిందీ నభ్యసించు పరీక్షలకు వచ్చుచున్నారు. దీనికి గల ముఖ్యకారణము హిందీభాషకుగల జాతీయ ప్రాముఖ్యమే. హిందీభాషాప్రచారము ప్రణామనందే ఇప్పటి వరకు ముఖ్యము 7 అవ్యప్రాంతముల సహాయముచే జరుపబడుచున్నది. ఇప్పుడ హిందీప్రచారభారమును ఈప్రాంతములకు వప్పగించుటకై "దక్షిణ భారత హిందీప్రచారసభ"యను పేరుతో ప్రత్యేక సలహాసంఘమిది. ఇది స్థాపనల అప్పటింద రిజిస్టరుకూడ చేయబడినది. కనుక హిందీప్రచారమును జయప్రథముగా కొనసాగింపవలసిన భారము ఈప్రాంతములపైబడినది.

పండిత హరిహరశర్మగారు, హృషీకేశశర్మగారు శ్రీయుత మోహన్ సత్యనారాయణగారును శ్రీయుత బజాజుగారు హిందీప్రచారమునకు గావించిన సహాయమునకై వారి నభినందించిరి.

జమనాలాల్ బజాజ్

గాన సన్మానప్రమునకు జవాబుసంగుచు ఇట్లు నుడివిరి. దేశమునందు ఏకభాష లేనిది సాంఘిక రాజకీయోన్నతలు గాజాలవు. భారతదేశ భావి ఉన్నది ఏకభాషా ప్రచారము అత్యవసరము. భారత వర్షమునందు మద్రాస్ ప్రాంతము మాత్రమే హిందీప్రచారము నందు వెన్నెట్టి బడియున్నది. ఇంతవరకు హిందీ ప్రచారమునకు అన్నిప్రాంతములందు సహాయము వచ్చుచున్నది. దక్షిణ హిందూస్థానీయులు ఈ కార్యభారమును నిహించుసమయము వచ్చినది హిందీ ప్రచారసంస్థను స్వయంసహాయము మీద నాధారపడు నట్లు చేయుటయే వారి హిందీ భావాభిమానమునకు నిదర్శనము. నేతమునందలి తలదండలంబున తమ బిడ్డలకు హిందీభాషాభ్యాసము చేయించుట జాతీయకర్తవ్యముగా సంచలయము. "దక్షిణ భారత హిందీప్రచారసభ" యను ఈ సంస్థ వారికి హిందీపట్లగల ప్రేమాతిశయముచే స్థాపింపబడినది. తమయొప వ్యాసమును ముగించుచు ఈప్రాంతములు కొలదికాలములోనే ఈ ప్రచారకార్యముయొక్క మహత్వమును గ్రహించి హిందీ ప్రచారమునందు ముందంజవేసి తమకర్తవ్యమును నిర్వహించే దరనియు భారతదేశమునందు ఏకభాషాభ్యాసమును బోగొట్ట గలనియు నాడివిరి.

అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమున అతిథియగు శ్రీ బజాజుగారు భారతరాష్ట్రీయభాషయగు హిందీ భాషయొక్క ప్రచారమున కొనసరించిన సహాయమునకై తమతరపునను దక్షిణ భారతీయులతరపునను కృతజ్ఞతాపూర్వకధనగవారులను దెలిపిరి. మరియు మాతనముగా స్థాపింపబడిన సంస్థాపనను జయప్రథముగా కొనసాగించుటకై వారిమిత్రులందరను బడకంకణాలై యున్నారనియు, ఈప్రాంతపు హిందీప్రచారముపట్ల వారిసహాధాత్రి, సహాయము ఇకముందుగూడ నుండినగాని ఇట్టికార్యము సఫలము గాజాలదనియు చెప్పిరి.

కార్యదర్శి అధ్యక్షులకు అతిథికిని పండనము లర్పించిన పిదప సభ ముగిసెను.

వ్యవస్థాపకుడు

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు ఆరోగ్యము, విశ్వరూపు, ధనము వీటినే మానవుడు పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవసరములేదు. అయితే 150 పుటలు గల

కామశాస్త్రమును పదివిసవాలను. ఒకకార్డు వ్రాసిన మీకు యివాముగా తపాల్ ఖర్చు లేక పంపబడును. 219 ఆంతకనిగ్రహపాఠ్యసి, 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు. బ్రాంచి:- మెయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

